

**ONTWERP VAN DECREET HOUDENDE MACTIGING TOT OPRICHTING
VAN HET PRIVAATRECHTELIJK VORMGEGEVEN EXTERN
VERZELFSTANDIGD AGENTSCHAP VLAAMS DATANUTSBDRIJF IN DE
VORM VAN EEN NAAMLOZE VENNOOTSCHAP**

Samenvatting

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2019-2024¹ stelt dat Vlaanderen smaakmaker en voortrekker moet worden op het vlak van toepassingen in de nieuwe data-economie en artificiële intelligentie. In het relanceplan Vlaamse veerkracht² van 26 september 2020 wordt daartoe de oprichting aangekondigd van een Vlaams Datanutsbedrijf. In de Beleids- en begrotingstoelichting³ bij de begrotingsopmaak 2021 werd aan het agentschap Digitaal Vlaanderen gevraagd om de oprichting van dit Vlaams Datanutsbedrijf voor te bereiden.

Het stimuleren van het delen van gegevens over de grenzen van publiek-privaat heen, is al geruime tijd een prioriteit in Vlaanderen. Omdat **Open Data** vanaf begin jaren '2000 een prioriteit is van de Vlaamse overheid, worden vandaag meer dan 7.000 datasets van de overheid gedeeld met de private sector. Met de opkomst en het succes van gegevens -**platformen** sinds een tiental jaar neemt het belang en de waarde van gegevens voor overheid, bedrijven en organisaties hand over hand toe.

We staan vandaag opnieuw op een kantelpunt. De **uitdagingen** die de digitale transformatie met zich meebrengen voor de maatschappij vragen naar het verhogen van kwaliteit en interoperabiliteit van gegevens, naar het omgaan met de opkomende innovatieve sensorgegevens, naar het vlotter laten stromen van gegevens ten behoeve van een meer geautomatiseerde dienstverlening, naar meer regie en controle door de burger en ondernemer en naar een versterkende gegevensdeling met bijzondere aandacht voor de gegevensbescherming als het gaat over persoonsgegevens.

Door te pionieren in de veilige technologie van **datakluisen** wil Vlaanderen inzetten op een versterking van de bescherming van de persoonsgegevens van haar burgers en tegelijk het vlotter laten stromen van gegevens. Daarbij moeten oplossingen breder dan de contouren van een overheid, bedrijf of economische sector kunnen gaan.

Door gegevensdeling meer vanuit een **keten- of ecosysteembenadering** aan te vliegen over de grenzen van overheid of private sectoren heen, wil de Vlaamse Regering verder bouwen op goede praktijken waarmee Vlaanderen op dit vlak heeft gepioneerd.

Het Kabel- en Leidinginformatie (KLIP) systeem is bijvoorbeeld een publiek-private samenwerking die het kostendelend uitwisselen van kabel- en leidinginformatie mogelijk maakt. Het KLIP is meer dan een technisch platform, het is een digitaal ecosysteem dat draait op juridische, organisatorische en financiële afspraken tussen publieke en voornamelijk tussen private actoren. Om de goede praktijken van KLIP navolging te doen krijgen in andere domeinen,

¹ <https://www.vlaanderen.be/publicaties/regeerakkoord-van-de-vlaamse-regering-2019-2024>

² <https://www.vlaanderen.be/publicaties/relanceplan-vlaamse-regering-vlaamse-veerkracht>

³ <https://docs.vlaamsparlement.be/pfile?id=1613798>

sectoren en voor andere types van gegevens, ontbreekt het aan een neutrale derde partij die de brug tussen publieke en private gegevens kan vormen en van daaruit nieuwe datagedreven ecosystemen in Vlaanderen kan helpen ontwikkelen. De oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf is daarom **een logische volgende stap** die de Vlaamse Regering zet in de evolutie van Open Data naar het samen veilig gegevens delen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

In het relanceplan “Vlaamse Veerkracht” dat op 26 september 2020 door de Vlaamse Regering is goedgekeurd, is digitale transformatie één van de zeven speerpunten. Daarbij mikt de Vlaamse Regering op een groeistrategie die van Vlaanderen een leidende en toonaangevende data-economie en -samenleving maakt.

Met de oprichting van het Vlaams Datanutsbedrijf zet de Vlaamse overheid de volgende logische stap in de evolutie van open data naar meer samen veilig gegevens delen, met respect voor de bescherming van persoonsgegevens.

Het open data beleid heeft op veel belangstelling van de Vlaamse en lokale overheden kunnen rekenen en heeft geleid tot een waardevol aanbod van ruim 7.000 datasets. Bedrijven maken hier graag gebruik van om hun dienstverlening naar hun eindgebruikers toe te optimaliseren en brengen gegevens van de overheid in hun gegevens-platformen. Gegevens stromen dankzij open data en de opkomst van gegevens-platformen vlotter binnen de contouren van een organisatie.

De vraag is hoe het nu verder gaat. Er liggen stevige uitdagingen in het verschiep die gezien moeten worden in de context van een sterk toenemende meerwaarde van gegevens voor overheid, bedrijven en samenleving in het algemeen.

Burgers verwachten bijvoorbeeld steeds vaker een meer gepersonaliseerde dienstverlening van overheden en bedrijven, maar het vertrouwen dat burgers hebben in het veilig en gelimiteerd digitaal delen van persoonsgegevens met overheden en bedrijven is onvoldoende.

Open data hebben daarnaast geleid tot de beschikbaarheid van meer gegevens voor de burgers en bedrijven, maar er leven sterke vragen rond o.a. een hogere vindbaarheid, kwaliteit en interoperabiliteit van gegevens. Een andere vaststelling is dat burgers en bedrijven net als de overheden in Vlaanderen een steeds complexer wordende digitale transformatie moeten aanvliegen en dat dit de draagkracht van grote organisaties steeds vaker overstijgt.

Daartegenover staat het enorme potentieel van de nieuwe data-economie. In de context van de EU27 bedroeg haar totale waarde in 2019 325 miljard euro (2,6% van EU BNP). De Europese Commissie verwacht dat de data-economie in 2025 flink aangroeit tot een waarde van 550 miljard euro. Het is daarom voor Vlaanderen een belangrijke uitdaging om een koppositie in Europa na te streven in deze nieuwe digitale economie.

De behoefte om gezamenlijk vanuit datagedreven ketens of ecosystemen de

hierboven geschetste uitdagingen op te nemen is niet nieuw. De Vlaamse overheid pionierde reeds eerder in het faciliteren van publiek-private en private gegevensdeling met het digitale systeem rond Kabels en Leidingen Informatie (KLIP). Dat systeem deelt gestandaardiseerde en vertrouwelijke geogegevens rond ligging van kabels en leidingen over de grenzen van publiek en privaat heen met het oog op het voorkomen van graafschade. De actoren van het KLIP ecosysteem koppelen hun centrale gegevens-platformen op basis van open standaarden aan het KLIP, bundelen op die manier hun krachten en gegevens en brengen zo een duidelijke maatschappelijke meerwaarde tot stand. Het KLIP is kostendekkend op basis van de duidelijke efficiëntiewinsten die het realiseert in de bedrijfsvoering van elke actor in het ecosysteem. Ook het GIPOD-platform is een voorbeeld van een datagedreven ecosysteem dat gegevens deelt over de grenzen van publiek en privaat heen. Het delen van gegevens over innames van het openbaar domein in het Vlaams Gewest brengt voordelen voor burger, ondernemer en overheid: van minder hinder op de weg door betere omleidingen en meer synergie in het plannen en uitvoeren van werken tot een belangrijke efficiëntieverhoging in het proces van gegevensdeling tussen de vergunningverlenende overheid, nutsbedrijven en aannemers.

De Vlaamse Regering wil ten behoeve van de ontwikkeling van de Vlaamse data-economie en de versterking van het vertrouwen van burgers in het delen van gegevens met bedrijven, in het KLIP, het GIPOD en andere voorbeelden van datagedreven ketens of ecosystemen meer navolging zien krijgen in andere sectoren en met andere types van gegevens. In het bijzonder moet het meer en veilig delen van persoonsgegevens in ecosystemen samen met bijzondere aandacht om de bescherming van de persoonsgegevens van de burger versterkt kunnen worden. Dat laatste kan door het delen van gegevens op een 'need-to-know' basis te faciliteren. Het vertrouwen van de burger in het delen van gegevens met bedrijven versterken, kan enkel door de controle over de eigen gegevens te geven en digitaal meer proportioneel en gericht gegevens te delen dan op de analoge manier.

Als burgers vandaag persoonsgegevens, in beheer bij de overheid, wil delen met een andere overheid of een bedrijf, moet de burger noodgedwongen zelf de draaischijf van die informatie vormen. Het adres is bijvoorbeeld zowat het meest gedeelde gegeven dat een burger op veel verschillende plaatsen digitaal invult en achterlaat, zonder nadien nog enig vat te hebben op wat met die gegevens gebeurt. Of ze in het geval van een verhuis actueel te houden.

Dezelfde problematiek doet zich voor als de overheid in haar (authentieke) gegevensbronnen niet over de meest actuele gegevens beschikt en bijgevolg bijkomende gegevens moet opvragen bij de burger. Bijvoorbeeld in het kader van de manuele alarmbelprocedure in het kader van de zorgtoeslag van VUTG (Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid), moet de burger bij gebrek aan authentieke gegevensbron met actuele loongegevens zijn actueel inkomen zelf bewijzen aan de hand van loonfiches. Opnieuw is de burger noodgedwongen de draaischijf waarlangs gegevens gedeeld wordt, zonder dat de gegevens bij die burger ontstaan of beheerd worden.

Deze uitdagingen aanvlagen door het ontwikkelen van nieuwe datagedreven ecosystemen, vraagt nieuwe concepten rond het delen van gegevens en in het bijzonder van persoonsgegevens.

In die zin stelt het Vlaams Datanutsbedrijf individuele datakluisen ter beschikking aan de burgers. Het gebruik van een datakluis is niet verplicht. De nieuwe technologie van datakluisen in combinatie met een datasluis, brengen de burgers in regie over hun eigen gegevens en laat hen toe te kiezen welke gegevens ze delen met welke organisaties voor welke periode. Met het relanceproject VV076 'Zelfbeheerde identiteit' wil de Vlaamse overheid maximaal inzetten op deze nieuwe technologie die de gegevensbescherming versterkt.

Datagedreven ecosystemen draaien niet enkel op gegevens en technologie. Goede afspraken zijn cruciaal. Wie deelt welke gegevens en wie mag welke gegevens waarvoor gebruiken aan welke kost? Hoe kunnen actoren in een ecosysteem investeringen delen en samen zorgen dat deze systemen duurzaam en zelf bedruipend zijn? Naast technische contracten, moeten actoren van een datagedreven ecosysteem het dus ook eens worden over organisatorische, juridische en financiële afspraken.

De Vlaamse Regering wil de geschetste uitdagingen in de evolutie van open data naar veilige gegevensdeling kunnen aangaan. Om dit succesvol te kunnen doen, moet er een veilige en duurzame brug gebouwd worden tussen de gegevens van de overheid of bedrijven en de gegevens van de burger. Alleen een neutrale derde partij kan deze brugfunctie tussen publieke en private sector enerzijds en de binnen private sector anderzijds opnemen. Zo kan Vlaanderen de bescherming van de persoonsgegevens van de burgers versterken en zowel de publieke als de private sector van de nodige gegevensdeling voorzien om zo volledig mogelijk geautomatiseerde en gepersonaliseerde diensten voor de burger te kunnen realiseren.

De oprichting van een Vlaams Datanutsbedrijf past in het relancebeleid van de Vlaamse Regering en is in de evolutie van het open data beleid en de opkomst van gegevens-platformen een volgende logische stap.

Het Vlaams Datanutsbedrijf zal daarom inzetten op de volgende opdrachten:

- De versterking van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger en het zorgen voor een hoger bewustzijn voor wat betreft het delen van gegevens. Door middel van de nieuwe en veilige technologie rond datakluisen in combinatie met een actief gegevensbeheer gebaseerd op verzoek van de burger, kunnen we digitaal een meer gerichte en proportionele gegevensdeling organiseren in vergelijking met de analoge manier. We geven hierbij de controle over de eigen gegevens aan de burger.
- De ontwikkeling van een state-of-the-art en innovatief platform voor gegevensdeling. Een Software-as-a-Service aanbod (SAAS) voor datakluisen wordt via partners in de markt gezet. Een Vlaamse datavindplaats brengt het gegevens-aanbod over de grenzen van publiek-privaat heen in kaart en stimuleert hergebruik van gegevens binnen de wettelijke kaders.
- De ontwikkeling van nieuwe datagedreven-ecosystemen. Door gegevens vanuit ketens over de grenzen van publiek-privaat of over de grenzen van private sectoren heen te benaderen, stromen gegevens vlotter en kunnen investeringen en onderhoudskosten gedeeld worden. Om de investeringen

duurzaam te houden, wordt gesteund op een positieve business case om uitgaven te verantwoorden.

Deze opdrachten zijn complementair ten aanzien van de opdracht van Digitaal Vlaanderen:

- Het begeleiden van de digitale transformatie van de Vlaamse overheid en de lokale besturen blijft de opdracht van Digitaal Vlaanderen. Het Vlaams Datanutsbedrijf kan deze opdracht van Digitaal Vlaanderen aanvullen en versterken specifiek voor de publiek-private en private gegevensdelingsinitiatieven.
- Digitaal Vlaanderen blijft de 'one-stop-shop' voor de Vlaamse instanties voor wat betreft de digitalisering gericht op de publieke sector.

Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt een ondersteunende en faciliterende rol op ten aanzien van het vlotter laten stromen van gegevens in de private sector en de gegevensgedreven interacties die de private sector heeft met de overheden in Vlaanderen.

De Sociaal Economische Raad Vlaanderen (SERV) en de Vlaamse universiteiten (VLIR) roepen recent de Vlaamse Regering op om steviger te investeren in de standaardisering en ontsluiting van overheidsgegevens. Er is sprake van vier dringende werven, waaronder de vindbaarheid, kwaliteit en beschikbaarheid van de gegevens maar ook een cultuuromslag rond het delen van gegevens. De meest zinvolle invulling van deze vier werven – gezien de context van de sterk toenemende relevantie van gegevens voor overheid, bedrijven en samenleving - gebeurt publiek-privaat. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal hier als onderdeel van het plan Vlaamse veerkracht een stuwende rol in opnemen.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De noodzaak voor een datanutsbedrijf is al een tijd voelbaar in de markt en in sectoren zoals logistiek, financiële sector, kleinhandel, mobiliteit en IoT-gegevens (*Internet of Things*, of: sensorgegevens van slimme toestellen en *wearables*). De nood om gegevens te delen is groot maar het ontbreekt aan een gegevens-verkeerswisselaar tussen de actoren. Hoewel er in het verleden al een aantal initiatieven genomen zijn om hieraan tegemoet te komen (o.a. binnen de telecomsector en de nutssector), slaagt de markt er op dit ogenblik nog niet in om dit te realiseren. Dat heeft veel te maken met het gebrek aan vindbaarheid en interoperabiliteit van (gecombineerde) gegevenssets alsook een combinatie van gebrek aan vertrouwen en afwezigheid van een veilige omgeving om tussen bestaande actoren samen te werken rond concurrentiegevoelige gegevens en persoonsgegevens. De beschikbaarheid en de inzetbaarheid van de gegevens is op die manier onvoldoende gewaarborgd, wat innovatie vandaag afremt.

Verder blijkt uit de "Digimeter" studie 2021 van Imec wel dat er een groeiende gegevensbewustwording speelt in de markt:

- 73% van de Vlamingen stoort zich aan het gebrek aan transparantie van bedrijven over welke gegevens ze over hen verzamelen;
- 49% stoort er zich aan dat oude persoonsgegevens ongecontroleerd blijven circuleren;
- 65% is bezorgd dat hun persoonlijke gegevens niet veilig worden bewaard door de websites en apps die ze gebruiken;
- 84% wenst een overzicht van wie welke persoonlijke gegevens van hen heeft;
- 69% zou graag ook meer controle krijgen over die persoonlijke gegevens.

De Vlaamse Regering legde in haar regeerakkoord 2019-2024 de ambitie vast om Vlaanderen een voortrekker te laten worden op het vlak van toepassingen in de nieuwe data-economie. Dit beleidskader wordt verder geconcretiseerd in het Programma Vlaanderen Radicaal Digitaal II en het Vlaamse Relanceplan, waarin de Vlaamse overheid bevestigt dat burgers (hetgeen de natuurlijke personen en bedrijven omvat) meer controle moeten krijgen over hun eigen gegevens, zodat ze er doelgericht en zelfbewust mee aan de slag kunnen om zo van Vlaanderen een leidende en toonaangevende data-economie en -samenleving te maken. Daarnaast wordt er ook vanuit Europa sterk ingezet op (veilige) gegevensdeling door het ontwikkelen van nieuwe regulering en het creëren van Europese ecosystemen rond gegevensdeeldiensten- en platformen. Zo is o.a. het nieuwe kader voor een Europese Digitale Identiteit geïntroduceerd in juni 2021.

Het Vlaams Datanutsbedrijf zal met zijn producten en diensten een belangrijke rol spelen binnen Vlaanderen. De domeinen en de technologie waarop het Vlaams Datanutsbedrijf wil inzetten zijn nog in volle ontwikkeling, waardoor de huidige initiatieven vaak slechts deels aan de behoeften van de markt tegemoetkomen. Vaak zijn dit oplossingen gericht op een specifieke doelgroep of bepaald segment, zowel vanuit de overheid als vanuit de private sector. Als overheidsbedrijf kan het Vlaams Datanutsbedrijf vanuit een unieke positie vertrekken, zodat het Vlaams Datanutsbedrijf niet als bedreigend wordt ervaren maar wel als aanvullend en als een partner om verder mee te groeien.

Het Vlaams Datanutsbedrijf beoogt ook de rol op te nemen van een intelligente verkeerswisselaar van gegevens, die ervoor zorgt dat er een gelijk gegevensspeelveld is voor alle actoren binnen aangesloten publiek-privaat of privaat-privaat ecosystemen. Het vertrouwen in de data-economie kan worden geborgd en versterkt door het Vlaams Datanutsbedrijf zich als een neutrale derde partij te laten richten op gegevens-deling binnen verticale sectoren, zonder dat burgers, bedrijven, organisaties en overheden in dit ecosysteem de controle over (de toegang tot) hun gegevens verliezen. Gegevens zijn de grondstof van de huidige maatschappij en economie maar die grondstof moet bewerkt worden, aan kwaliteitsstandaarden beantwoorden om meerwaarde te hebben en moet kunnen stromen.

Het Vlaams Datanutsbedrijf zal deze faciliterende rol vertolken binnen de contouren van de geldende regelgeving inzake gegevensbescherming. De hierboven omschreven ambities sluiten aan bij de geformuleerde doelstelling van de AVG, die het overkoepelend wettelijk kader vormt voor het verwerken van persoonsgegevens binnen de Europese Unie. Zo beoogt de AVG naast het beschermen van fundamentele rechten en vrijheden van individuen op vlak van

gegevensbescherming ook het faciliteren van een vrij verkeer van persoonsgegevens. Het Vlaams Datanutsbedrijf beoogt in die zin de drempels voor dergelijk vrij verkeer van persoonsgegevens te verlagen met inachtneming van de rechten en waarborgen die de regelgeving aan individuen toekent. Door de controle over de gegevens te geven aan de burger door middel van een actief en fijnmazig gegevensbeheer gebaseerd op verzoek van de burger, wil het Vlaams Datanutsbedrijf een versterkende rol op het vlak van gegevensbescherming opnemen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Vertrekkend vanuit bovenstaande vaststellingen en doelstelling voorziet het ontwerp in een machtiging aan de Vlaamse Regering om, binnen de in het ontwerp vastgelegde voorwaarden, een privaatrechtelijk vormgegeven agentschap in de vorm van een naamloze vennootschap op te richten, genaamd Vlaams Datanutsbedrijf, dat tot doel heeft om gegevens vlot en veilig te laten stromen en om deze gegevens optimaal te laten samenwerken in de markt met het oog op het duurzaam stimuleren van de Vlaamse data-economie.

De doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf bestaat er in dit licht o.m. in om in een datagedreven ecosysteem de samenwerking rond de veilige gegevensdeling met en door burgers of overheidsinstanties te faciliteren en de uitoefening van rechten van burgers inzake gegevensbescherming te optimaliseren met een minimum aan administratieve lasten alsook de ontwikkeling van nieuwe toepassingen te ondersteunen op vlak van gegevensdeling en een veilige gegevensdeling tussen entiteiten in een datagedreven ecosysteem mogelijk te maken. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal gegevens beter vindbaar en interoperabel beschikbaar maken en gegevens-samenwerking tussen de betrokken actoren faciliteren, alsook de gegevens-infrastructuur en gegevens-vaardigheden in Vlaanderen uitbouwen en de ontwikkeling van publiek-privaat of privaat-privaat datagedreven ecosystemen ondersteunen en mee realiseren. Dankzij de datakluisen zal de burger de regie in handen nemen van de eigen gegevens en deze kunnen delen in een veilige omgeving. Het faciliteren van de verzoeken van de burger en het optreden als hefboom voor het aanwakkeren van de data-economie zijn, benevens het verstrekken van vermogensvoordelen aan zijn aandeelhouders, uitdrukkelijke streefdoelen van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Daarbij wordt het Vlaams Datanutsbedrijf ook concreet belast met beleidsuitvoerende taken die zullen bijdragen aan het realiseren van die doelstellingen en het concretiseren van die doelstelling:

- De uitvoering van haalbaarheidsanalyses inzake de ontwikkeling en het beheer van toepassingen die de gegevensdeling in een datagedreven ecosysteem ondersteunen;
- De ontwikkeling en het beheer van een platform voor datakluisen voor burgers. De datakluisen worden ter beschikking gesteld aan burgers. Het gebruik van een datakluis is niet verplicht en kan enkel indien een burger hier uitdrukkelijk om verzoekt, of in geval van mededeling van persoonsgegevens, indien de burger hiervoor de toestemming heeft gegeven. Een burger kan zijn datakluis activeren en in voorkomend geval deactiveren, zijn gegevens daarin opslaan, aanpassen of verwijderen en de mededeling van deze gegevens beheren op zijn verzoek;
- De ontwikkeling en het beheer van een platform voor het geïntegreerd delen

- en raadplegen van metagegevens van overheidsinstanties;
- De ontwikkeling en het beheer van een platform voor het geïntegreerd delen en raadplegen van metagegevens van de burgers;
- De ontwikkeling en het beheer van een systeem dat zorg draagt voor de veilige en gewaarborgde afwikkeling van de transacties tussen de betrokken burgers of overheidsinstanties en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang van de betrokken burgers of overheidsinstanties tot de voornoemde platformen;
- Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt de taken over van het agentschap Digitaal Vlaanderen vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet;
- Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt de taken over van het agentschap Digitaal Vlaanderen vermeld in artikel 5 van het GIPOD-decreet;
- Het Vlaams Datanutsbedrijf kan andere bijzondere opdrachten uitvoeren die aansluiten bij zijn doelstellingen of beleidsuitvoerende taken en die bij of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

Een burger kan zowel een natuurlijke persoon als een bedrijf zijn. Bijgevolg kunnen de gegevens zowel bedrijfsgevoelige gegevens zijn alsook persoonsgegevens. Het Vlaams Datanutsbedrijf is zich bewust van deze wisselwerking en waakt nauwgezet over de bescherming van de persoonsgegevens van de burger-natuurlijke persoon in geval van deling van persoonsgegevens van de burger. Het respecteren van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger is een hoogstaande prioriteit die op alle niveaus wordt gewaarborgd. Zo zal het verzoek van de burger, zijnde de eerste en noodzakelijke stap om aan gegevensdeling te kunnen doen, moeten voldoen aan de vereisten van de vrije en expliciete toestemming zoals bepaald in de algemene verordening gegevensbescherming indien er persoonsgegevens worden gedeeld.

Ook sluit het Vlaams Datanutsbedrijf waar nodig overeenkomsten, inclusief verwerkersovereenkomsten, met zijn partners en andere actoren die deel uitmaken van het datagedreven ecosysteem en waakt het Vlaams Datanutsbedrijf erover dat gegevens niet verwerkt worden buiten de Europese Economische Ruimte zonder de noodzakelijke waarborgen te hebben getroffen. Deze andere actoren kunnen o.a. zijn, agentschap Digitaal Vlaanderen, identificatieapplicaties zoals ItsMe, aanleverende entiteiten en ontvangende entiteiten zoals een bank, een sociaal secretariaat of een overheidsinstantie. Elk van deze actoren kunnen optreden als verwerkingsverantwoordelijke, of als verwerker van het Vlaams Datanutsbedrijf indien de betreffende actor persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Er wordt een adviescomité opgericht in de schoot van het Vlaams Datanutsbedrijf met specifieke deskundigheid inzake bescherming van persoonsgegevens van burgers, datatechnologieën en informatieveiligheid. Het adviescomité adviseert over het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, het ontwerp van gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf en de vragen tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf, telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger.

Ten slotte stelt het Vlaams Datanutsbedrijf een functionaris voor

gegevensbescherming aan conform artikel 37 algemene verordening gegevensbescherming en artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Ook voert het Vlaams Datanutsbedrijf een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit bij elk initiatief dat volgens de functionaris voor gegevensbescherming een significant risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling zal focussen op o.a. de mogelijke risico's voor de rechten van de betrokken burgers, de maatregelen om de risico's aan te pakken, en de te nemen stappen in geval van een gegevenslek.

Wat betreft het veilig delen van persoonsgegevens op basis van toestemming wordt door het Vlaams Datanutsbedrijf bijvoorbeeld onderzocht op welke manier de burger het nieuwe en officieel domicilieadres – na verhuis – kan delen met organisaties waartoe de burger verzocht heeft om de gegevensdeling uit te voeren. De gegevensdeling die daarbij plaatsvindt tussen Vlaamse instanties en het systeem van het Vlaams Datanutsbedrijf voor het veilig delen van persoonsgegevens op basis van toestemming, verloopt via de Vlaamse Dienstenintegrator, uitgevoerd door het agentschap Digitaal Vlaanderen.

Met betrekking tot de gegevensdeling tussen Vlaamse instanties en het systeem van het Vlaams Datanutsbedrijf hanteert Digitaal Vlaanderen de volgende governance:

- Digitaal Vlaanderen beheert de spelregels voor de ecosysteem actoren waaronder de leveranciers van gekoppelde toepassingen die gebruik wensen te maken van overheidsgegevens.
- Digitaal Vlaanderen is verantwoordelijk voor het kader voor het ontwikkelen van normen en standaarden voor het ecosysteem.
- Digitaal Vlaanderen beheert het register van actoren in het ecosysteem die gebruik wensen te maken van overheidsgegevens en wijst op hun rechten, plichten en de versterkende mogelijkheden van het ecosysteem op het vlak van gegevensbescherming.

Teneinde zijn faciliterende rol ten aanzien van de burger te verwezenlijken, zal het Vlaams Datanutsbedrijf decretaal gehouden zijn tot het inwilligen van verzoeken van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) om zijn gegevens te mee te delen aan de door de burger aangewezen ontvangende entiteit, op voorwaarde dat de betrokken burger om de mededeling van die gegevens aan een bepaalde ontvangende entiteit verzoekt via zijn datakuis.

Het ontwerp legt zodoende het initiatief en de autonomie bij de burger om gebruik te maken van de mogelijkheden die het Vlaams Datanutsbedrijf biedt. Geen enkele burger is bovendien verplicht om gebruik te maken van de diensten aangeboden door het Vlaams Datanutsbedrijf.

Het Vlaams Datanutsbedrijf stelt elke burger een actief gegevensbeheer gebaseerd op verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) ter beschikking waarbij de burger steeds zelf actief kan verzoeken welke gegevens die hij wenst te delen met een derde partij. Daarbij wordt de burger afdoende voorafgaand geïnformeerd over de gegevensverwerking en krijgt de burger voorafgaand aan de gegevensdeling een duidelijk en volledig overzicht van welke

concrete gegevens gedeeld zullen worden. Bovendien kan de burger steeds een helder en duidelijk overzicht bekomen van welke gegevens met welke derde partijen wordt gedeeld. Elk verzoek, of in geval van persoonsgegevens, elke toestemming, kan door de burger ook op ieder moment worden ingetrokken, waarna de gegevensdeling meteen gestopt wordt. Op die manier garandeert het actief gegevensbeheer gebaseerd op verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) dat elke burger regie houdt over zijn eigen gegevens. Ook zal de burger op eenvoudig verzoek zijn rechten inzake de bescherming van persoonsgegevens kunnen uitoefenen (zoals recht tot inzage, recht tot gegevenswissing en recht om een klacht in te dienen).

Daarnaast zal het Vlaams Datanutsbedrijf ook de bijzondere opdrachten uitvoeren die aansluiten bij zijn doelstelling of beleidsuitvoerende taken en die bij decreet of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

C. Totstandkomingsprocedure

A. Advies SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen)

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) gaf advies 24 december 2021.

B. Advies Gegevensbeschermingsautoriteit

De Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) gaf advies nr. 11/2022 op 21 januari 2022

C. Advies Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) gaf advies nr. 2021/103 van 14 december 2021.

De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) gaf advies nr. 2022/037 van 19 april 2022

D. Advies Instituut voor de Nationale Rekeningen

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen gaf advies INR nummer 2022-000189 op 17 februari 2022.

E. Advies Raad van State

De Raad van State gaf advies nr. 71.602/3 op 15 juli 2022. Het advies gaat vooreerst in op de bevoegdheid, vervolgens bevat het een aantal algemene opmerkingen alsook specifieke opmerkingen bij het onderzoek van de tekst.

Wat betreft de overwegingen van de Raad van State inzake de bevoegdheid

De voorliggende regeling strekt ertoe de uitwisseling van data te stimuleren en te faciliteren, en zulks met de nodige aandacht voor de bescherming van de (deels persoons)gegevens van de burger. Een duurzame Vlaamse data-economie

veronderstelt immers dat data vlot en veilig kunnen stromen op alle niveaus, waaronder ook essentieel op het niveau van de burger. De toekomstige uitdagingen op vlak van data-economie omvatten ook duidelijke wisselwerkingen: burgers verwachten meer gepersonaliseerde dienstverlening maar dit veronderstelt dan ook dat burgers hun gegevens delen, en dus erop kunnen vertrouwen dat hun data veilig gedeeld worden. Diverse toekomstige economische initiatieven en innovaties zullen afhangen van de mate waarin burgers gegevens laten stromen. Daarom dat kan worden gesteld, i.t.t. punt 3.6.2 van het advies van de Raad van State, dat de datakluis waarmee een veilige gegevensdeling wordt beoogd en die burgers moet toelaten hun rechten inzake gegevensbescherming optimaal uit te oefenen, weldegelijk een instrument van economisch beleid is. Samenwerking rond veilige gegevensdeling met en door burgers of overheidsinstanties is met andere woorden cruciaal om de data-economie doelstellingen te bereiken.

In dat kader wordt in het ontwerp en de toelichting, ook in lijn met de adviezen van de GBA en VTC, veel aandacht besteed aan het aspect van de bescherming van persoonsgegevens. In de werking van het Vlaams Datanutsbedrijf worden de nodige waarborgen opgenomen om de bescherming van (persoons)gegevens te garanderen. En daarnaast bevat het ontwerp van decreet ook het noodzakelijke decretale kader voor de gegevensdeling door het Vlaams Datanutsbedrijf zelf (cf. het door de Raad van State verderop ook aangehaalde legaliteitsbeginsel in navolging van artikel 22 van de Grondwet). Het initiatief beoogt niet de eigenlijke regulering van de bescherming van (persoons)gegevens maar wel de inbedding van het bestaande regelgevende kader inzake persoonsgegevens in de werking van het Vlaams Datanutsbedrijf – dit net opdat de regels inzake persoonsbescherming zouden nageleefd worden in een context van vlottere en veilige gegevensdeling en de burger ter zake het nodige comfort zou hebben.

Hoe dan ook, zoals ook bevestigd door de Raad van State, kan bovendien veelal een duidelijke aanknopng gevonden worden met de materiële bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest. Voor zover in bepaalde bepalingen al sprake zou zijn van het reguleren van de bescherming van de persoonsgegevens, kan de bevoegdheid van de decreetgever aldus daarop gesteund worden.

Louter voor zoveel als nodig, indien op bepaalde punten alsnog geoordeeld zou worden dat sprake is van het reguleren van de bescherming van de persoonsgegevens en er voor bepaalde gegevensuitwisselingen alsnog geen beroep zou kunnen worden gedaan op de materiële bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap of Vlaamse Gewest en/of de bevoegdheid van artikel 9 BWHI, staat hoe dan ook vast dat de doelstellingen en maatregelen die het voorwerp zijn van het ontwerp inpassen in de impliciete bevoegdheden: zoals uitgebreid uiteengezet in de memorie en de toelichting van de gemachtigde aan de Afdeling Wetgeving, Raad van State, zijn de datakluisen een integraal onderdeel van het data-gedreven ecosysteem dat beoogd wordt met voorliggend initiatief en betreft het een regeling die talrijke raakpunten heeft met de materiële en eigen bevoegdheden van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Het is onmiskenbaar zo dat de doelstellingen niet afdoende kunnen bereikt worden indien geen generieke werking mogelijk zou zijn van de datakluisen en de burger – eenmaal deze zelf vrijwillig heeft geopteerd voor het gebruik van de datakluis – het gebruik van de kluis zou

moeten doen afhangen van de vraag of de gegevensuitwisseling die hij wenst te doen al dan niet onmiddellijk aansluit bij een materiële bevoegdheid van de Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap dan wel een uitwisseling betreft met een Vlaamse instantie. Dergelijke beperking zou het genomen initiatief en de doelstellingen inzake onder meer de Vlaamse data-economie volledig ondermijnen. Het vrijwillig gebruik van de datakluis door de burger zorgt er trouwens voor dat het voorliggende initiatief geenszins andere initiatieven uitsluit.

Er is verder tegemoet gekomen aan de bemerking van de Raad van State dat uit artikel 5 § 2, vierde lid geen verplichting mag voortvloeien voor overheidsinstanties die niet onder de bevoegdheid vallen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest om gegevens te ontvangen via het Vlaams Datanutsbedrijf. Deze bepaling is in die zin verduidelijkt. Daarbij is er volledigheidshalve op te wijzen dat een deel van de overheidsinstanties in de zin van dit vierde lid wel kan behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, maar niet vervat zijn onder het toepassingsgebied van de Vlaamse instanties in de zin van het voorliggende ontwerp.

Wat betreft de algemene opmerkingen inzake de conformiteit met het Europese mededingingsrecht (art. 102 en 106 VWEU)

De kernactiviteiten van het Vlaams Datanutsbedrijf zijn in eerste instantie niet-economisch (commercieel) van aard, en zijn in die mate niet onderhevig aan het mededingingsrecht. Dit wordt bevestigd door het Hof van Justitie (Compass-Datenbank, C-138/11, §§ 40-42). Het wordt ook weerspiegeld in de Open Data Richtlijn (Richtlijn (EU) 2019/1024). Deze Richtlijn spoort aan tot het vlot, en doorgaans kosteloos, ter beschikking stellen van informatie door de publieke sector, ook via hoogwaardige datasets. De bundeling van informatie van Vlaamse overheidsinstellingen en de plicht van deze instellingen om informatie over te maken aan het Vlaams Datanutsbedrijf staat dan ook op zich los van enige economische activiteit, en impliceert op zich geen toekenning van enig exclusief recht in de zin van artikel 106 VWEU.

Bovendien moet worden beklemtoond dat het de gebruiker zelf is die uiteindelijk beslist om al of niet een datakluis te gebruiken, en die al of niet beslist om toegang tot de datakluis mogelijk te maken voor commerciële applicaties. Het Vlaams Datanutsbedrijf verkrijgt geen exclusief recht voor het uitbouwen van datakluisen. Evenmin is er enig exclusief recht voor bepaalde commerciële applicaties vanwege het Vlaams Datanutsbedrijf. Uiteraard is zulks te bewaken maar het is prematuur om vooraf te gewagen van een mogelijke machtspositie in hoofde van het Vlaams Datanutsbedrijf binnen een concrete geografische en productmarkt (wat op zich niet onwettig is), laat staan van een mogelijk (onwettig) misbruik van dergelijke machtspositie.

Wat betreft de algemene opmerkingen inzake het staatssteunrecht (art. 107-108 VWEU)

Zoals aangegeven zijn de activiteiten van het Vlaams Datanutsbedrijf in de eerste plaats niet-economisch (commercieel) van aard, en zijn zij in die mate niet onderhevig aan de staatssteunregels. Dit komt ook tot uiting in de Open Data Richtlijn, die net aanstuurt op (doorgaans) kosteloze terbeschikkingstelling van

informatie door de overheid, ook via hoogwaardige datasets (vb. preambule, para. 36, Artikel 6).

Wat mogelijke staatssteun in hoofde van ondernemingen-gebruikers betreft, dient vastgesteld dat het loutere doorgeven van informatie *op zich* nog geen aanwending van 'staatsmiddelen' impliceert. Maatregelen met een zuiver algemene strekking vallen bovendien niet onder artikel 107(1) VWEU bij gebrek aan 'selectiviteit'. In de mate de diensten van het Vlaams Datanutsbedrijfop gelijke voorwaarden openstaan voor de hele private sector, en niet gericht zijn op specifieke ondernemingen of sectoren, lijkt aan het selectiviteitscriterium niet te zijn voldaan.

De vraag naar mogelijke staatssteun in hoofde van gebruikers is een aandachtspunt in de mate het Vlaams Datanutsbedrijf zal overgaan tot het ontwikkelen en aanbieden van commerciële applicaties aan ondernemingen. In dit stadium zal het Vlaams Datanutsbedrijf er effectief over moeten waken dat een marktconforme prijs wordt aangerekend. In het huidige stadium lijkt het echter prematuur om de Commissie te raadplegen over de toepassing van de staatssteunregels.

In zoverre de activiteiten van het Vlaams Datanutsbedrijf niet-economisch van aard zijn, levert de financiering in hoofde van het Vlaams Datanutsbedrijfzelf evenmin staatsteun op. Ook bij louter incidenteel gebruik voor economische doeleinden van bepaalde infrastructuur blijft de financiering van deze infrastructuur buiten de toepassing van de staatssteunregels vallen (Commissiemededeling inzake het begrip staatssteun, para. 207 en voetnoot 305).

Ook indien sommige beleidsuitvoerende taken als dienst van algemeen economisch belang (DAEB) zouden worden gekwalificeerd, dan betekent dit niet nog niet dat een aanmelding van het ontwerpdecreet bij de Europese Commissie vereist is. De nadere modaliteiten van de taken van het Vlaams Datanutsbedrijf zullen immers nog worden vastgelegd in een Samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, tezamen met nadere modaliteiten inzake de financiële situatie en de voorwaarden om personeel, middelen en infrastructuur ter beschikking te stellen. Het uitgangspunt is dat deze Samenwerkingsovereenkomst waar nodig verder het onderscheid kan maken tussen de beleidsuitvoerende taken van het Vlaams Datanutsbedrijf en andere, economische activiteiten die het Vlaams Datanutsbedrijf conform artikel 4,§5, van het ontwerpdecreet kan ontwikkelen, evenals de resp. financiering, en dat er in voorkomend geval gebruik zal worden gemaakt van een gescheiden boekhouding.

Wat betreft de bestaanbaarheid met artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980

In navolging van de opmerking van de Raad van State is de derde paragraaf van artikel 4, op grond waarvan de Vlaamse Regering de doelstellingen van het Vlaams Datanutsbedrijf nader kan bepalen, geschrapt. De bepaling beoogde veeleer te bevestigen dat eventuele tekstuele verfijning bij de statutaire omschrijving mogelijk is, wat evenwel ook zonder die decretale precisering mogelijk blijft.

De doelstelling en de beleidsuitvoerende taken worden in het decreet verder niet bijkomend gepreciseerd: de bevoegdheden van het Vlaams Datanutsbedrijf zijn in

het ontwerp wel degelijk afdoende omschreven en in voorliggende memorie toegelicht en zoals ook door de VTC als voldoende duidelijk aanvaard (zie advies VTC van 19 april 2022, nr. 73). Er is weliswaar een zekere appreciatiemarge begrepen in de omschrijving van de beleidsuitvoerende taken, in die zin dat de concrete casussen van het Vlaamse Datanutsbedrijf nog niet allemaal precies bepaald zijn. Dat laatste is immers niet nodig en ook niet mogelijk op heden, gelet op het evolutieve karakter van de digitale wereld en het feit dat het Vlaams Datanutsbedrijf net daar moet op inspelen en een hefboom moet vormen voor de data-economie. De afbakening is daarom in eerder in abstracte termen gesteld, maar de voorliggende regeling bevat wel de essentiële elementen van de doelstellingen en de beleidsuitvoerende taken.

Daarbij is het verder gebruikelijk dat de beleidsuitvoerende taken nader geconcretiseerd worden in de samenwerkingsovereenkomst met een privaatrechtelijk vormgegeven agentschap. Het gaat daarbij niet om essentiële elementen van de bevoegdheid van het Vlaams Datanutsbedrijf maar wel om concretisering van de invulling en aanpak van de uit te voeren taken. Verder is het gebruikelijk dat een privaatrechtelijk vormgegeven agentschap de mogelijkheid krijgt om activiteiten, taken en bedrijvigheden te verrichten die bijdragen aan haar doelstellingen en taken.

Punt 8° van artikel 5, §1, is in tegenstelling tot wat de Raad van State lijkt aan te geven niet te aanzien als een bevestiging van de noodzaak van nadere invulling, maar sluit eerder aan bij de praktijk om een – overigens meer verregaande – machtiging te geven aan de Vlaamse Regering om bijzondere opdrachten toe te kennen aan een verzelfstandigd agentschap welke aansluiten bij de doelstellingen of beleidsuitvoerende taken.

Wat betreft de bemerking inzake het wettigheidsbeginsel in artikel 22 van de Grondwet

Om de hoger aangegeven redenen dringen zich geen aanpassingen op aan de omschrijving van de doelstellingen en de beleidsuitvoerende taken, en hoeft aldus niet worden ingegaan op de suggestie van de Raad van State in punt 6.2 om de doelstellingen en beleidsuitvoerende taken nader te verduidelijken in het decreet. In haar advies van 19 april 2022 (nr. 73) aanvaardde ook de VTC trouwens dat samen gelezen met de memorie van toelichting de doelstellingen van het Vlaams datanutsbedrijf voldoende duidelijk zijn.

Zoals verder blijkt uit voorliggende memorie is verder algemeen in ruime mate tegemoet gekomen aan de vragen van de toezichthoudende autoriteiten (VTC en GBA).

De Raad van State is verder van oordeel dat de maximale bewaartermijnen van persoonsgegevens nader decretaal moeten afgebakend worden. In navolging van die bemerking van de Raad van State en volgens diens suggesties is artikel 27 aangevuld.

Wat betreft de bemerkingen bij het onderzoek van de tekst

De opmerking bij artikel 6 heeft geen aanleiding gegeven tot aanpassingen. Zoals

uiteengezet, zal de samenwerkingsovereenkomst niet de essentiële elementen bepalen van de doelstellingen en beleidsuitvoerende taken welke immers reeds afdoende vervat zijn in de artikelen 4 en 5. Verder is de werking en het toezicht op het Vlaams Datanutsbedrijf uitgebreid geregeld. De tekst van artikel 6 gaat inzake de rapporterings- en informatieplichten reeds verder dan gewoonlijk door een specifiek rapport te eisen met een onderdeel inzake de naleving van de bescherming van persoonsgegevens. Tevens zijn talrijke waarborgen en controlemechanismen ingevoegd (regeringscommissarissen, adviescomité, ...). De regeling van artikel 6 sluit voor het overige ook meer algemeen aan bij de decretale regels aangaande de samenwerkingsovereenkomst van talrijke andere agentschappen.

De artikelen 7, 10 en 11 werden aangepast in navolging van bepaalde opmerkingen van de Raad van State.

De repliek op voornoemde adviezen van de SERV, GBA en VTC zijn opgenomen in de onderstaande overzichtstabel.

Advies SERV van 24 december 2021

https://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_20211224_Vlaams_Datanutsbedrijf_ADV.pdf

Onderwerp	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
Algemene bemerkingen, blz.9	<p>Wees duidelijker over de onzekerheden en uitdagingen</p> <p>De SERV vraagt om transparanter te zijn over de onzekerheden en uitdagingen die gepaard gaan met de ambities van de beoogde digitale transformatie via het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <p>Tegelijk wenst de SERV te wijzen op de vele onzekerheden en uitdagingen verbonden aan de oprichting van een Vlaams Datanutsbedrijf. Wat opvalt in het dossier is de vanzelfsprekendheid waarmee zaken worden geponeerd, terwijl een project als dit grensverleggend zal zijn. De SERV meent dat Vlaanderen moet gaan voor gedurfde keuzes om de digitale transformatie van de overheid, economie en samenleving te ondersteunen. Maar de complexiteit mag niet worden onderschat.</p> <p>Of het kader vastgelegd in het voorontwerp van decreet voldoende zal zijn om de effectiviteit van het Vlaams Datanutsbedrijf te verzekeren, valt dan ook moeilijk te beoordelen op dit moment. Daarvoor is het zeker nog wachten op de samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. En dan nog blijven er tal van onzekerheden en uitdagingen. Het lijkt wenselijk om daar</p>	<p>De belangrijkste risico's houden verband met de juridische opzet, de operationele opzet en de bedrijfsopbrengsten. Deze onderwerpen zijn opgenomen in een "macroplanning voor de oprichting van DNB", die regelmatig wordt geëvalueerd door het kernteam van DNB en het DV Directiecomité.</p> <p>De risico's en uitdagingen in verband met de oprichting van DNB zullen ook worden geformaliseerd volgens het "Risicoregister Digitaal Vlaanderen".</p> <p>Het is vermeldenswaard dat de huidige contacten met externe partijen voor het opbouwen van onze use cases veelbelovend zijn en aantonen dat ons aanbod echt beantwoordt aan de bestaande vraag.</p>

	transparant(er) over te zijn.	
Algemene opmerkingen, blz.10-12	<p>Vul de doelstellingen en opdrachten concreter in De SERV vraagt om de doelstellingen en opdrachten van het Vlaams Datanutsbedrijf op enkele punten concreter te omschrijven.</p> <p>Art. 4 bevat de algemene doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf: "Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft als doelstelling data vlot en veilig te laten stromen en te laten samenwerken in de markt met het oog op het stimuleren van de Vlaamse data-economie op een duurzame wijze, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1° data vindbaar maken, interoperabel beschikbaar maken en data-samenwerking tussen partijen faciliteren; • 2° inzetten op dienstverlening om de waarde van data te verhogen, de data-infrastructuur en data-vaardigheden in Vlaanderen uit te bouwen en de ontwikkeling van data gedreven ecosystemen te ondersteunen en realiseren; • 3° het meebouwen aan een data gedreven ecosysteem van datakluizen die burgers de regie verlenen over de eigen data." <p>Deze formulering is op meerdere vlakken erg vaag doordat enkele begrippen niet duidelijk zijn of niet zijn gedefinieerd in art. 2. Betekent 'op duurzame wijze' hier 'lang durend' of 'het milieu weinig belastend'. Concreet: wordt de energie- en milieu-impact een</p>	<p>Zie aanpassingen in artikel 4 (Doelstelling) en artikel 5 (Taken).</p> <p>De gevolgen van het delen van gegevens voor energie en milieu zijn nog niet formeel opgenomen in contracten met derde partijen, maar kunnen als nodig worden geïntegreerd.</p> <p>"Partijen" is niet meer gebruikt. Well 'Entiteit (burgers &</p>

	<p>aandachtspunt in bv. contracten die het Vlaams Datanutsbedrijf afsluit met partners of in het eigen structureel onderzoek? Welke 'partijen' worden bedoeld in art. 2, 1°? (ook tussen overheidsdiensten bv.? Cf. afbakening t.o.v. rol Digitaal Vlaanderen). Welke 'dienstverlening' wordt bedoeld in art. 2, 2°? (bv. dienstverlening om data-vaardigheden in Vlaanderen uit te bouwen?).</p> <p>Een definitie van 'interoperabiliteit' in art. 2 zou het ook duidelijker maken dat het Vlaams Data-nutsbedrijf niet enkel interoperabiliteit op semantisch en technisch vlak nastreeft – zoals de tekst nu lijkt te suggereren – maar ook juridische, organisatorische en culturele interoperabiliteit ambieert (zie ook verder). Hiermee zou het voorontwerp ook nauwer aansluiten bij de intenties in de memorie (p. 5) en bij de geponeerde visie in het business plan (p. 6). Het European Interoperability Framework (EIF) en uitbreidingen zoals het European Interoperability Framework for Smart Cities and Communities (EIF4SCC5) bieden mogelijke handvaten.</p> <p>Daarnaast lijken minstens twee belangrijke doelstellingen die worden vermeld in de memorie van toelichting onderbelicht in de huidige formulering.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten eerste legt de memorie terecht een klemtoon op de rol van het Vlaams Datanutsbedrijf in de versterking van de privacy van de burger en het 	<p>overheidsinstanties) zoal aangepast in Art.2. Burgers zijn 'burgers' als vermeld in artikel I.4, 7°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (alle natuurlijke personen, groeperingen van natuurlijke personen, rechtspersonen of groeperingen van rechtspersonen).</p> <p>Onder "dienstverlener" wordt verstaan 'Entiteiten'.</p> <p>Onder 'interoperabiliteit' wordt verstaan het interoperabiliteitsprogramma Open Standaarden voor Linkende Organisatie (OSLO) dat samen met Digitaal Vlaanderen verder wordt ondersteund, en waarvoor er een zeer intensieve samenwerking is met het 'Interoperable Europe' sinds 2015 (voorheen ISA²).</p> <p>Het zorgen voor een groter bewustzijn in het delen van data is deel van art. 4, §1 "Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft als doelstelling in een datagedreven ecosysteem de samenwerking rond de veilige gegevensdeling met en door burgers of overheidsinstanties te faciliteren en de uitoefening van rechten van burgers inzake gegevensbescherming te optimaliseren met</p>
--	--	---

	<p>zorgen voor een groter bewustzijn in het delen van data. Die doelstelling lijkt nu te ontbreken in het voorontwerp. De SERV vraagt om naast 'regie' ook 'zeggenschap' over de eigen gegevens mee op te nemen. Daarnaast vraagt de SERV ook om de controle en de handhaving van de toegang en het gebruik van persoonsgegevens in de memorie van toelichting te verduidelijken en de relatie met (voorziene) Europese regelgeving (cf. infra) op dit vlak te verduidelijken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten tweede ontbreekt een verwijzing naar de belangrijke datagovernancerol die het Vlaams Datanutsbedrijf zou moeten spelen. Er wordt zowel in het voorontwerp van decreet als in de memorie van toelichting veel gefocust op het ontwikkelen van specifieke projecten, maar minder op de rol van intelligente verkeerswisselaar die data gedreven ecosystemen opzet en een gelijk data-speelveld creëert voor alle spelers binnen en tussen data gedreven ecosystemen. Naast het stroomlijnen van de data-uitwisseling zorgt een intelligente verkeerswisselaar ook voor organisatorische, juridische en financiële afspraken, onder andere over data-eigenaarschap, incentives en gebruiksrechten ten aanzien van gedeelde data (bv. wie de investeringen maakt, wie welke data deelt en wie welke data waarvoor mag gebruiken aan welke vergoeding). Zeker op het moment dat het Vlaams Datanutsbedrijf (het moederbedrijf) minder zelf diensten en producten gaat ontwikkelen zal deze rol juist aan belang winnen. Deze 	<p>een minimum aan administratieve lasten".</p> <p>De controle van de toegang en het gebruik van persoonsgegevens wordt verzekerd door het Adviescomité (zie Hoofdstuk 8 - Het Advies Comité).</p> <p>De datagovernance wordt verzekerd door het Adviescomité (zie Hoofdstuk 8 - Het Advies Comité) die de raad van bestuur adviseert inzake gebruikers- en toegangsbeheer.</p> <p>Het operationeel verwerken van gegevens is uitgewerkt in Hoofdstuk 10 - 'Verwerking van gegevens'.</p>
--	--	---

	<p>rol mag niet worden onderschat. De private sector beschikt over heel wat data die in eerste instantie voor eigen gebruik (procesoptimalisaties, verbetering van productaanbod ...) worden ingezet maar die door datadeling (in het bijzonder ook naar de overheid, kmo's en startups) grote voordelen voor de economie en de samenleving kunnen opleveren. Drempels voor de uitwisseling van private datacollecties zijn divers en zeker niet alleen technisch of semantisch.</p> <p>De SERV ziet vanuit die data governance rol een bijkomende opdracht voor het Datanutsbedrijf als publiek-privaat platform om standaarden uit te werken en te promoten, voortbouwend op initiatieven zoals het OSLO-interoperabiliteitsprogramma. Interoperabiliteit is een noodzakelijke voorwaarde om het potentieel van de data-economie waar te maken. Deze rol wordt vermeld in het business plan binnen de rol van data broker (business plan, p. 11), maar lijkt niet terug te komen in het voorontwerp van decreet, tenzij het gaat over de semantische en technische interoperabiliteit van de data. Interoperabiliteit heeft echter ook juridische, organisatorische en culturele elementen. Een intelligente verkeerswisselaar zou moeten inzetten op het bewerkstellingen van deze interoperabiliteit in de data-economie en over dataruimtes heen. Het kan immers niet de bedoeling zijn om oude silo's af te willen breken en er nieuwe in de plaats te zetten. De Vlaamse Regering lijkt dit met de oprichting van het</p>	<p>Het Vlaams DNB gaat het interoperabiliteitsprogramma Open Standaarden voor Linkende Organisatie (OSLO) samen met Digitaal Vlaanderen verder ondersteunen.</p>
--	--	--

	<p>Vlaams Datanutsbedrijf ook wel aan te geven (bv. memorie van toelichting, p. 5; business plan, p. 6), maar dit zou concreter in het voorontwerp kunnen, bijvoorbeeld door het opnemen van een rol inzake het bewerkstelligen van interoperabiliteit en door het verankeren van een principe van het streven naar 'interoperability-by-default' voor alle projecten, producten en diensten waar het Vlaams Datanutsbedrijf in betrokken is.</p> <p>Daarnaast suggereert de SERV om enkele bijkomende doelstellingen of principes op te nemen, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het reguleren van de kwaliteit en het gebruik van de data. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal immers zelf geen data beheren maar vooral als 'trusted intermediary' opereren. • Het principe van 'Data voor het algemeen belang' (Data for the public good) (cf. Europese datastrategie, pp. 6-7). Dit principe omvat dat data gegenereerd door de overheid en de (toegevoegde) waarde ervan aan de gemeenschap ten goede moeten komen. Tegelijk heeft sommige private data ook waarde als publiek goed. Het is met name in deze omgekeerde beweging (het stromen van data van de private sector naar de publieke sector) dat de doelstellingen nog concreter kunnen. • Het inzetten op bredere kennisuitwisseling en kennisontwikkeling bij de diverse spelers in het data-ecosysteem, ook om Europees een leidende rol te 	<p>Het reguleren van het gebruik van data is een rol van het Adviescomité (zie Hoofdstuk 8 - Het Advies Comité) die de raad van bestuur adviseert inzake gebruikers- en toegangsbeheer.</p> <p>Een use case gebaseerd op het delen van data tussen publieke en/of private partijen met het oog op het verkrijgen van inzichten voor 'Data for the public good' maakt momenteel nog geen deel uit van onze gekende use cases.</p> <p>Het inzetten op bredere kennisuitwisseling en kennisontwikkeling is deel van de haalbaarheidsstudies maar ook deel van de ontwikkeling van een platform voor datakluzen</p>
--	---	---

	<p>spelen in de uitbouw van de data-economie (ruimer dan 'de uitvoering van haalbaarheidsanalyses en het onderzoek over de digitale transformatie van data gedreven ecosystemen', cf. art. 5). In dat verband vraagt de SERV om het ondersteunen van spelers in data gedreven ecosystemen verder te verduidelijken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Als het gaat over use cases wordt er niet echt gefocust op stimulering van Business-to-Business (B2B) datadeling en welk terugverdienmodel erachter zit. De parameters waartegen het mogelijke succes van business cases wordt afgemeten zijn op dit moment onduidelijk. Er wordt niet concreet aangegeven wat de criteria zijn om de business cases te realiseren. • Het centraler zetten van het 'faciliteren van burgers' (art. 4, §1, tweede lid). De SERV meent dat een goede begeleiding van bedrijven en burgers, alsook het versterken van hun kennis en vaardigheden cruciale succescriteria zijn van de beoogde digitale transformatie. In het business plan (SD/OD) komt het faciliteren van burgers en ondernemingen (in het bijzonder kmo's) niet terug. • Het belang van het uitbouwen van een cultuur van data-uitwisseling. 	<p>voor burgers (zie art. 5). De manier waarop de partijen in een ecosysteem zullen worden ondersteund zijn is sterk afhankelijk van de ecosystemen en gaat deel uitmaken van de haalbaarheidsstudies.</p> <p>In het takenpakket van DNB zit naast het aanbieden van een datadelingsplatform ook een taak om oplossingen te bieden rond terugverdienmodellen binnen elke use case.</p> <p>DNB heeft een samenwerking met Solidlab waar één van de doelstellingen o.a. is om de adoptie bij de burger te verhogen inzake Solid technologie en datakluisen.</p>
<p>Algemene opmerkingen, blz.12 -13</p>	<p>Verduidelijk de taakstelling in het kader van de taken van algemeen belang De SERV vraagt om de voorgestelde taakverdeling tussen het Vlaams Datanutsbedrijf</p>	

	<p>en Digitaal Vlaanderen nader te motiveren en om de afstemming met de rol die private partijen kunnen spelen te bewaken.</p> <p>Het voorontwerp van decreet omschrijft in art. 5, §1 de taken van algemeen belang waarmee het Vlaams Datanutsbedrijf wordt belast. Van belang voor de SERV is hier een goede afstemming met de taken van Digitaal Vlaanderen en met de rol die private partijen (kunnen) opnemen.</p> <p>Wat dat laatste betreft, maakt de SERV enig voorbehoud bij de taak van algemeen belang rond 'de uitvoering van haalbaarheidsanalyses en het onderzoek over de digitale transformatie van data gedreven ecosystemen'. Het kan niet de bedoeling zijn om met het Vlaams Datanutsbedrijf de markt van dit soort analyses en onderzoek te gaan verstoren.</p> <p>Een ander voorbeeld is de taak van het Vlaams Datanutsbedrijf om te zorgen voor de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor het leveren van een digitale identiteit op verzoek van een burger (art. 5 §1, 7°). Volgens het voorstel tot aanpassing van de Europese Verordening 910/2014 wordt het uitgeven van een European Digital Identity Wallet opgelegd aan de Lidstaten. De portemonnees voor digitale identiteit kunnen uitgegeven worden door een Lidstaat, op grond van een mandaat van een Lidstaat, of door een</p>	<p>Het Vlaams Datanutsbedrijf zal zich concentreren op ecosystemen en producten die steunen op "public to private", "private to public" of "private to private" gegevensuitwisselingen, terwijl Digitaal Vlaanderen zich zal concentreren op ecosystemen en producten die steunen op "public to public" gegevensuitwisselingen.</p> <p>DNB en Digitaal Vlaanderen zullen op één lijn zitten en samenwerken in co-creatie rond verschillende onderwerpen die voor beide partijen van belang zijn, waaronder (niet exhaustief): Delen van leads, haalbaarheidsstudies, opzetten van digitale identiteit, OSLO interoperabiliteitsstandaarden.</p> <p>De uitvoering van haalbaarheidsstudies inzake de digitale transformatie van data gedreven ecosystemen worden gedaan zonder verwerking van persoonsgegevens en in samenwerking met relevante derde partijen zonder dat dit marktverstrend is maar wel op basis van concrete behoeften van die derde partijen.</p> <p>DNB kiest voor de Solid technologie. Deze technologie maakt het mogelijk voor elke burger om een digitale sleutel te genereren conform de huidige wetgeving.</p> <p>Ondertussen worden ook initiatieven hieromtrent op het vlak</p>
--	--	--

	<p>onafhankelijke partij maar erkend door een Lidstaat. Ze kunnen dus ook zowel door bedrijven als in publiek-private samenwerking uitgegeven worden. In Nederland lijkt te worden gekozen voor een regime van 'open toelating' waarbij marktwerking wordt ingezet binnen het digitale domein en waarbij door de markt uitgegeven digitale middelen erkend en gecertificeerd worden door de overheid, die bovendien toeziet op werking en gebruik. De SERV vraagt nader te concretiseren wat het standpunt van de Vlaamse Regering is. Zoals verder in het advies (cf. infra) aangegeven roept de SERV op om maximaal met de federale overheid af te stemmen en om vanuit het principe van gebruikersgerichtheid dubbel werk en dubbele producten te vermijden.</p> <p>Wat de afstemming met de taken van Digitaal Vlaanderen betreft, is dit voor de SERV niet steeds eenduidig. Digitaal Vlaanderen begeleidt de Vlaamse overheid en de lokale besturen in hun digitale transformatie en zorgt voor gegevensdeling tussen publieke instanties en het is de bedoeling dat daar niet wordt aan geraakt. De memorie van toelichting (pp. 9-10) hanteert ter zake de volgende taakafbakening:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaal Vlaanderen beheert de spelregels voor de ecosysteem actoren waaronder de leveranciers van gekoppelde toepassingen die gebruik wensen te maken van overheidsdata; • Digitaal Vlaanderen is verantwoordelijk voor het 	<p>van Europese wetgeving en de implicaties ervan op lidstaatniveau opgevolgd.</p> <p>De operationele samenwerking met de Vlaamse instanties is beschreven in Hoofdstuk 10 'verwerking van gegevens'. Dit omvat het 'meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', het 'verwerken van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en het 'meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf'.</p>
--	---	--

	<p>kader voor het ontwikkelen van normen en standaarden voor het ecosysteem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Digitaal Vlaanderen beheert het register van ecosysteem actoren die gebruik wensen te maken van overheidsdata en wijst op hun rechten, plichten en de privacy versterkende mogelijkheden van het ecosysteem. <p>Het is onduidelijk waarom deze taken thuishoren bij Digitaal Vlaanderen en niet bij het Datanuts-bedrijf. Het lijkt bovendien logischer dat het Vlaams Datanutsbedrijf in co-creatie met alle belanghebbenden zelf de bedoelde standaarden uitwerkt (en Digitaal Vlaanderen daarbij uiteraard betreft).</p>	
<p>Algemene bemerkingen, blz.14</p>	<p>Motiveer de keuze voor het statuut uitgebreider De SERV vraagt om de keuze van de Vlaamse Regering om het Vlaams Datanutsbedrijf op te richten als een Naamloze Vennootschap met een publiekrechtelijk karakter nader te motiveren.</p> <p>De Vlaamse Regering stelt voor om het Vlaams Datanutsbedrijf als 'instelling met een publieke taak' (art. I.3, 6° van het bestuursdecreet) op te richten. Hiermee zou het Vlaams Datanutsbedrijf buiten de Vlaamse overheid vallen, maar toch onder bepaalde verplichting van het bestuursdecreet ressorteren (wat de publiek taken betreft: o.a. communicatie tussen</p>	<p>Na advies van SERV, VTC en GBA zijn de pro's en contra's van NV, privaatrechtelijke EVA en publiekrechtelijke EVA opnieuw beoordeeld aan de hand van criteria die verband houden met doelstelling & taken, strategie, commercieel, operationeel en financieel. Uit de beoordeling is geconcludeerd dat een privaatrechtelijke EVA (onder de vorm van NV) de meest geschikte rechtsvorm is voor DNB. Dit betekent ook dat – zoals</p>

	<p>burgers en de overheid, de toegang tot bestuursdocumenten (openbaarheid), open data en hergebruik van overheidsinformatie, evenals het decreet elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer).</p> <p>De SERV is het daar niet noodzakelijk mee oneens, maar mist een analyse van de voor- én nadelen van de voorgestelde keuze in vergelijking met alternatieve opties. Er wordt nu snel geconcludeerd dat het opzetten van het datanutsbedrijf niet kan binnen de bestaande structuren/kaders. Ook over de mogelijkheid tot oprichting van dochterondernemingen is het dossier nog vaag.</p>	<p>gevraagd door de SERV - een duidelijker kader voor het agentschap wordt geboden en het ingebed wordt in de verzelfstandigingsvormen van het Bestuursdecreet.</p> <p>DNB kan zijn taken via dochterondernemingen vervullen doch enkel mits machtiging van de Vlaamse Regering en binnen de voorwaarden die deze daarvoor zou bepalen.</p>
<p>Algemene bemerkingen, blz.14 - 15</p>	<p>Concretiseer de governance en financiering van het Vlaams Datanutsbedrijf De SERV vraagt om diverse aspecten van de governance en financiering van het Vlaams Datanutsbedrijf te verduidelijken.</p> <p>Volgens de SERV zijn er nog diverse punten in de voorgestelde governance en financiering van het Vlaams Datanutsbedrijf die om verduidelijking vragen in de memorie van toelichting en/of aanpassingen vergen aan het voorontwerp van decreet. Zo is de relatie met de Vlaamse Regering (de aansturing en onafhankelijkheid), met de Vlaamse overheid en met private partners en andere stakeholders soms nog onduidelijk. Vragen zijn:</p>	<p>De corporate governance is verder uitgewerkt in de nieuwe versie van het decreet met 3 pijlers: De RvB, een adviescomité ('Hoofdstuk 8 – Het adviescomité') en twee regeringscommissarissen ('Hoofdstuk 9 – Toezicht')</p> <p>De raad van bestuur wordt samengesteld door de algemene</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe zal het Vlaams Datanutsbedrijf worden beheerd? Hoe wordt de Raad van Bestuur samengesteld? Het is voor de SERV evident dat de Vlaamse Regering de bepalingen over deugdelijk bestuur (art. III.22 tot en met III.60 van het bestuursdecreet) maximaal opneemt als leidraad om de onafhankelijkheid van het Vlaams Datanutsbedrijf te garanderen. • Hoe worden strategische en operationele doelstellingen opgevolgd? Op welke manier wordt daarover publieke transparantie gegeven, ook aan het Vlaams Parlement? • Waarom vallen de activiteiten, taken en bedrijvigheden die het Vlaams Datanutsbedrijf kan ontwikkelen naast de in artikel 5 bedoelde taken van algemeen belang en die rechtstreeks of onrechtstreeks verenigbaar zijn met zijn doelstellingen, buiten het toezichtmechanisme zoals o.m. in de samenwerkingsovereenkomst zal worden uitgewerkt (memorie van toelichting, p. 16). 	<p>vergadering van aandeelhouders.</p> <p>Het Vlaamse Gewest en/of de Vlaamse Gemeenschap beschikken samen altijd direct of indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf, daardoor meerderheid in de algemene vergadering van aandeelhouders.</p> <p>Strategische en operationele doelstellingen worden door de raad van bestuur opgevolgd. Een jaarlijkse actualisering van de ambitie, het bedrijfsplan en het financieel plan, die vervolgens in de loop van het jaar wordt gecontroleerd (en zo nodig aangepast) wordt voorzien.</p> <p>De rechtsvorm en corporate governance zijn verder uitgewerkt in de nieuwe versie van het decreet.</p> <p>Het Vlaams Datanutsbedrijf wordt opgericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als vermeld in artikel III.14 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.</p> <p>Op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de digitalisering, duidt de Vlaamse Regering bij het Vlaams Datanutsbedrijf een regeringscommissaris aan die erop toeziet dat de taken, door het Vlaams Datanutsbedrijf worden uitgeoefend conform de wetten, de decreten, hun uitvoeringsbesluiten, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst. Op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting, wijst de</p>
--	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe wordt de 'vraaggestuurde werking' met private partners en andere stakeholders vorm gegeven, onder andere bij de concretisering van de vraag naar en uitwerking van producten en diensten, het identificeren en selecteren van relevante business cases of het samenbrengen van organisaties? • De Vlaamse Regering richt het Vlaams Datanutsbedrijf op en brengt er bijna € 25 mln kapitaal in. Het gaat diensten Software as a service (SaaS) aanbieden en data tools ontwikkelen. In de praktijk zal de Vlaamse overheid zelf veel van deze tools gebruiken en aanvullen met eigen data. De Vlaamse Regering wil wellicht de suggestie van dubbele financiering vermijden, maar de financieringsstromen zijn nog niet 	<p>Vlaamse Regering een regeringscommissaris aan die erop toeziet dat alle beslissingen van het Datanutsbedrijf met een budgettaire of financiële weerslag worden genomen conform de wetten en de decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6.</p> <p>Opportunities worden gekanaliseerd en gescreend door het DNB Sales & Partners team en vervolgens ter beslissing voorgelegd aan het Management Team (momenteel het 'Kernteam') binnen DNB. Indien besloten wordt om een opportunity te onderzoeken, wordt een business case opgestart waarin de verschillende elementen van de opportunity worden geanalyseerd (een vergelijkbare aanpak als DV). De uitkomst van de business case wordt wederom voorgelegd aan het Management Team (momenteel het Kernteam) binnen DNB. In het geval van een positieve uitkomst, wordt besloten om een nieuwe oplossing / use case te ontwikkelen samen met de actoren die deelnemen aan het ecosysteem rond deze use case.</p> <p>Bij de opstart van het Vlaams Datanutsbedrijf wordt een eenmalige kapitaalbreng gedaan vanuit het Agentschap Digitaal Vlaanderen. Naast de kapitaalbreng wordt vanuit Agentschap Digitaal Vlaanderen een bedrag ter beschikking gesteld in de vorm van exploitatiemiddelen.</p>
--	--	---

	<p>helemaal helder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krijgt het Vlaams Datanutsbedrijf een rol in de governance van de digitale Vlaamse overheid (bv. Stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid)? • Hoe wordt de neutraliteit van het Vlaams Datanutsbedrijf gewaarborgd? Art. 7 maakt immers de inbreng van privékapitaal in het moederbedrijf mogelijk. Welke partijen heeft men dan juist voor ogen? • Is de problematiek van staatssteun voldoende afgedekt indien het Vlaams Datanutsbedrijf zelf economische activiteiten gaat ontwikkelen terwijl het ondertussen een beroep kan blijven doen op werkingstoelagen en personeel van de Vlaamse overheid? • Hoe verhoudt de vooropgestelde dataverbruiksvergoeding (memorie van toelichting, p. 8) zich tot de Open Data Richtlijn (art. 6 met betrekking tot de Tarifieringsbeginselen) waarbij voor het hergebruik geen vergoeding mag worden aangerekend en tot artikel II.55. e.v. van het bestuursdecreet waardoor hergebruik van de hoogwaardige datasets (vermeld in artikel II.62/3) kosteloos is voor de gebruiker. 	<p>Het Vlaams Datanutsbedrijf zal, door zijn activiteiten, bijdragen aan de data economie in Vlaanderen. De manier en de governance (bv in Stuurorgaan Vlaams Informatie & ICT-beleid) is noch te bepalen.</p> <p>De partijen die privékapitaal kunnen inbrengen zijn nog niet bepaald. Er is voor de verdere uitbouw van meer commerciële activiteiten ook de mogelijkheid ingeschreven in het ontwerp om dochterondernemingen op te richten en in dat kader privaat-publiek kapitaal na te streven.</p> <p>De samenwerkingsovereenkomst met de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest is beschreven in Hoofdstuk 4. Werkingstoelagen (in de vorm van exploitatiemiddelen) zijn gepland t.e.m. 2024. De inkomsten in de eerste jaren zullen voor meer dan 50% uit publieke taken komen.</p> <p>DNB blijft Open Data & HV-Datasets publiceren in lijn met de vermelde richtlijn.</p> <p>DNB gaat een verdienmodel implementeren. Het verdienmodel is niet gebaseerd op de gegevens zelf (DNB 'verkoopt' geen data), maar op de toegevoegde waarde die wordt gecreëerd door de use cases (DNB 'verkoopt' meerwaardediensten). Als zodanig zullen de componenten en de toepassing van het verdienmodel worden aangepast aan de use cases.</p>
--	--	---

<p>Algemene bemerkingen, blz.15 - 16</p>	<p>Zorg voor versterkte inspanningen op het vlak van de digitale overheid De SERV vraagt versterkte inspanningen op het vlak van de digitale overheid. Dat is nodig om de doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf te realiseren.</p> <p>Het Vlaams Datanutsbedrijf zal enkel in haar doelstelling van het vrijmaken van het potentieel van data slagen indien de uitbouw van de digitale overheidsinfrastructuur en data-infrastructuren worden versterkt. Het VIP steunt bijvoorbeeld in belangrijke mate op authentieke gegevensbronnen en andere overheidsdata. Het business plan (p. 17-18) omschrijft dit terecht ook als een bedreiging voor het behalen van de doelstellingen van het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook het gegeven dat toegang tot (het delen van) bepaalde datasets mogelijk beperkt zou kunnen zijn, o.a. als gevolg van regelgeving of de bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende overheden in België, wordt in het business plan gezien als een bedreigende factor.</p> <p>De Vlaamse Regering nam eerder al initiatieven om daaraan te verhelpen, zoals investeringen in gegevensdelingsplatformen en -infrastructuren, het opzetten en erkennen van nieuwe authentieke gegevensbronnen, het installeren van een Bureau Digitale Transformatie en het Open Data Actieplan. De</p>	<p>Het feit dat de Vlaamse Overheid bereid is DNB op te richten, is een onderdeel van het 'Relance'-plan en betekent dat de nadruk wordt gelegd op het stimuleren van de data-economie. De manier waarop DNB zal inspelen op andere initiatieven van de Vlaamse Overheid om de data-infrastructuur uit te breiden, zal samen met Digitaal Vlaanderen en de Vlaamse Overheid worden bepaald naarmate die initiatieven worden opgestart. Het is nu nog te vroeg om hierover een definitief standpunt in te nemen.</p>
--	---	---

	<p>SERV staat positief ten aanzien van deze investeringen en vraagt dat deze volgehouden en zo mogelijk versterkt worden.</p> <p>Daarnaast is afstemming met de federale overheid (en lokale overheden) belangrijk om het Vlaams Datanutsbedrijf in haar doelstellingen te doen slagen (zie ook verder). De datakluisen zullen immers gevuld (moeten) worden met federale gegevens van (o.a.) het Rijksregister, de KBO, gegevensbronnen bij de FOD Financiën en de RSZ.18 De SERV vraagt in dit verband dat de Vlaamse Regering de interbestuurlijke samenwerking versterkt om vanuit de visie van een 'integrale overheid' een performante data-infrastructuur te realiseren.</p>	
<p>Belangrijkste projecten op korte termijn blz. 17-18</p>	<p>Maak de belangrijkste uitdagingen transparant De SERV ziet nog belangrijke uitdagingen, o.a. op het vlak van informatieveiligheid, privacy, het risico op oneigenlijk gebruik van persoonsgegevens, transparantie, afdwingbaarheid, financiering, en het overtuigen van het gebruik ervan door burgers, ondernemingen, verenigingen en overheden.</p> <p>De SERV vraagt om deze opportuniteit zeker te grijpen maar roept tegelijk op om behoedzaam te werk te gaan omdat er nog onverwachte gevolgen kunnen zijn en onduidelijkheden op het vlak van de concrete</p>	<p>SOLID kan een aantal problemen en hinderpalen die nu de data economie in de weg staan oplossen om samen met partners, te implementeren en use cases daarop te bouwen. Dit innovatief concept gaat een aantal belangrijke uitdagingen met</p>

	<p>uitwerking.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De implementatie van de SOLID componenten (standaarden, specificaties, ecosysteem enz.) staat nog niet op punt. • Het werken met persoonlijke datakluisen zet de business modellen van grote technologiebedrijven op zijn kop. Het model vraagt ook dat burgers hun verwachtingen en gedrag aanpassen. <ul style="list-style-type: none"> • Projecten als My Digital Move en My Professional Data zijn goed, maar daar gaat het 'simpelweg' om een tijdelijke mededeling van data zonder dat de datagebruiker er een financieel voordeel uit wil halen door de burger of onderneming op basis van die data een dienst aan te bieden. 	<p>zich meebrengen.</p> <p>Op het vlak van informatieveiligheid, privacy, het risico op oneigenlijk gebruik en transparantie zal het DNB een belangrijke rol spelen in het ecosysteem. Het overtuigen van burgers, ondernemingen, verenigingen en overheden is inderdaad een absolute voorwaarde om de data-economie op gang te trekken. Het succes hangt af van een complex samenspel van verschillende factoren zoals gebruikersgemak en gebruiksvriendelijkheid, voldoende groot aanbod van data, voldoende toepassingen die het verschil maken, vertrouwen in de veiligheid en bescherming van de eigen data en de transparantie over waarvoor toestemmingen verleend worden. Het Vlaams datanutsbedrijf zal partners uit de bedrijfswereld, de academische wereld en de overheden samenbrengen om samen deze doelstellingen te realiseren.</p> <p>Omdat SOLID een nieuwe technologie is, zullen er nog onverwachte gevolgen of hinderpalen opduiken in de praktische uitwerking.</p> <p>De eerste use cases (My Digital Move en My Professional Data) focussen zich op concrete processen waar datadeling op basis van consent van de burger een voordeel oplevert omdat hij minder data moet delen, een snellere dienstverlening kan krijgen en minder administratieve handelingen moet verrichten. Ook voor de ontvanger van data zijn er heel wat voordelen ikv het verbeteren van hun dienstverlening en het verlagen van de administratieve lasten. Deze use cases leggen de basis om vervolgens andere use cases aan te bieden.</p>
--	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Over de financiële modellen achter het krijgen van dienstverlening is er nog grote onzekerheid, zowel voor burgers als voor ondernemingen. 	<p>DNB is een verdienmodel aan het oprichten.</p>
<p>Belangrijkste projecten op korte termijn blz. 18-19</p>	<p>Werk aan de realisatie van de nodige succesvoorwaarden Volgens de SERV zijn goede afsprakenkaders, vertrouwen en positieve gebruikerservaringen belangrijke succesvoorwaarden. Het gebruik van persoonlijk datakluisen in de publieke dienstverlening vergt bovendien specifieke aandacht.</p> <p>De SERV meent dat het uitbouwen van een ecosysteem van datakluisen nood heeft aan een zo breed mogelijke coalitie van burgers, ondernemingen, verenigingen en overheden. De SERV wijst in dat verband (niet-exhaustief) op enkele belangrijke randvoorwaarden voor succes, en met name op het belang van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Goede afsprakenkaders. Een intelligent kluisensysteem, standaarden en specificaties zijn op zichzelf niet voldoende om vertrouwen te creëren. De SERV wijst op het belang van transparante en gehandhaafde afspraken voor alle betrokken partijen en een effectieve controle/sanctionering (bv. wat als een bedrijf toestemming vraagt tot alle data in een kluis voor onbeperkte tijd om toegang tot de eigen 	<p>Goede afsprakenkaders en een positieve gebruikerservaring gaan vertrouwen opbouwen. Daarvoor wordt geïnvesteerd in haalbaarheidsstudies en gebruikersonderzoeken om te leren wat de factoren zijn die vertrouwen bieden en wat de ideale gebruikerservaring is. Daarnaast wordt ook zo veel mogelijk samengewerkt met partners en portalen die gebruikers vandaag reeds vertrouwen, zodat er een stevig fundament is. Daarvoor wordt nauw samengewerkt met Solidlab.</p>

	<p>diensten te krijgen? Wat als data toch langer wordt bijgehouden?20 ...).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertrouwen. De SERV meent dat om vertrouwen van burgers en bedrijven op te bouwen en het opgebouwde krediet niet te verliezen er best stapsgewijs en met goede use cases wordt gewerkt (zoals bv. My Digital Move). Het initiatief rond de persoonlijke datakluisen staat of valt immers met de brede invoering en aanvaarding ervan, maar er wordt weinig uitgelegd hoe vertrouwen concreet tot stand gebracht zal worden. Het risico bestaat bv. dat de burger zou denken dat private data opgeslagen in de persoonlijke datakluisen ook publiek wordt opgeslagen en door de overheid kan bekeken worden. • Een positieve gebruikservaring. Niet alleen vertrouwen, maar ook gebruikservaring dient centraal te staan om gebruikers te overtuigen van het nut van datakluisen voor publieke en private dienstverlening. Hoewel de SERV zich achter het principe van actief toestemmingsbeheer schaaft, kan dit zeer snel zeer omslachtig worden. De SERV vraagt in dit kader eveneens extra aandacht voor digitale inclusie (o.a. mandatenbeheer, ondersteuning en opleidingen), opdat iedereen van de voordelen van datakluisen kan meegenieten. 	<p>Om een correcte verwerkingsgrond te hebben voor het gehele datadelingsproces, is het belangrijk om de complete dataflow goed te begrijpen en de verwerkingsgrond stap voor stap te bepalen. Niet enkel het deel van de kluisen. Het is belangrijk om voor elke dienstverlening deze oefening te doen en transparantie te bieden. Maar dus ook om een dienstverlening in zijn totaliteit te bekijken, Solid zal niet altijd de enige achterliggende technologie zijn voor datadeling. Zeker binnen overheidscontext bestaat een proces voor datadeling tussen overheden, het ene vervangt het andere niet. De kracht ligt in de complementariteit.</p> <p>Burgers moeten inderdaad de keuze kunnen maken of ze datadeling al dan niet (via Solid) willen doen met derde partijen. Het is vooral zaak om ervoor te zorgen dat het data delen via Solid het de burger gemakkelijker maakt en dus dat de bereidheid en het vertrouwen groeit. Het geven van een valse keuze gaat volledig in tegen het principe van Solid en moet dan ook worden vermeden.</p> <p>Het gebruik van de kluis is niet verplicht voor de burger, daardoor gaat de Vlaamse Overheid altijd voor alternatieven zorgen.</p> <p>Om het gebruik van de digitale oplossingen te verhogen, zal het Vlaams Datanutsbedrijf, samen met partners specifieke aandacht besteden aan het onboarden van burgers in de verschillende usecases (o.a. FAQ, training en andere</p>
--	--	---

	<p>De SERV wijst daarnaast ook op enkele onduidelijkheden op het vlak van het gebruik van persoonlijk datakluzen in de publieke dienstverlening.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het is momenteel nog niet duidelijk wat de rol van Mijn Burgerprofiel/e-Loket voor Ondernemers/Verenigingenloket in het systeem van persoonlijke datakluzen zal zijn. Worden deze gepositioneerd als dé masterview voor het actief toestemmingsbeheer van zowel publieke als private data, of enkel voor de publieke (Vlaamse en lokale) data? En voorziet het Vlaams Data-nutsbedrijf dan een apart geïntegreerd actief toestemmingsbeheer? Of ambieert de Vlaamse Regering een model gelijkaardig aan dat van de Human Interface Providers in het eBox-model? Indien men ervoor opteert om Mijn Burgerprofiel/e-Loket voor Ondernemers/Verenigingenloket naar voren te schuiven als het geïntegreerde kanaal vraagt de SERV om hier zeer transparant over te communiceren, opdat burgers en bedrijven niet de indruk zouden krijgen dat de private data bij de overheid wordt opgeslagen of dat de overheid daar zicht op zou kunnen krijgen. Het lijkt volgens de SERV ook aangewezen om te onderzoeken of gelijkaardige bepalingen als in art. II.7, vijfde en zesde lid van het bestuursdecreet in het voorontwerp moeten opgenomen worden, zodat duidelijk wordt dat de overheid niet in de datakluzen 	<p>ondersteunende acties)</p> <p>Voor de burger wordt Mijn Burgerprofiel naar voor geschoven vanuit Digitaal Vlaanderen en Datanutsbedrijf als dé masterview. Op termijn zou het e-loket voor Ondernemers en het Verenigingenloket die rol kunnen opnemen voor respectievelijk ondernemers en verenigingen.</p> <p>Zie art. 5, §1, 2^{de} lid: "een platform voor datakluzen voor burgers ontwikkelen en beheren. De datakluzen worden ter</p>
--	---	--

	<p>kan, en of art. II.7 van het bestuursdecreet dient aangepast te worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burgers moeten steeds een vrije en geïnformeerde toestemming kunnen geven. Dit wil zeggen dat ze geen nadelen mogen ondervinden als ze hun toestemming niet geven. Dit staat mogelijks in conflict met de financiële modellen die het datanutsbedrijf samen met de aangesloten partijen wil opzetten. Wellicht moet hier duidelijk het onderscheid worden gemaakt tussen het gebruik van een kluis voor publieke data en het gebruik van één of meerdere kluizen voor private data. Minstens die met publieke data worden dan gehost op de SOLID server van het Vlaams Datanutsbedrijf. • Toestemming is goed als verwerkingsgrond van persoonsgegevens voor meer commerciële partijen, maar een goed afsprakenkader tussen alle partijen moet garanderen dat de toestemming en regie op de eigen data geen valse keuze wordt Het principe doortrekken naar de overheidscontext is niet altijd wenselijk bijvoorbeeld in kader van automatische rechtentoekenning. Gegevens kunnen blijven verwerken op basis van een wettelijke basis via machtigingen en protocollen blijft dan ook belangrijk. Ook voor digitale inclusie is er meer aandacht nodig. <p>• Voorziet de Vlaamse Regering in capaciteit voor een</p>	<p>beschikking gesteld aan burgers. Het gebruik van een datakluis is voor burgers niet verplicht. Een burger kan uitsluitend op zijn uitdrukkelijk verzoek zijn datakluis activeren en in voorkomend geval deactiveren, zijn gegevens daarin opslaan, aanpassen of verwijderen en de mededeling van die gegevens beheren op zijn verzoek, en in geval van mededeling van persoonsgegevens, op voorwaarde dat de burger zijn toestemming verleent als vermeld in artikel 29 van dit decreet”</p> <p>Zie art. 29, §1. “een toestemming van een burger wordt altijd uitdrukkelijk verleend ...”</p> <p>Zie art. 29, §2: “De toestemming van een burger wordt gevraagd voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. De toestemming geldt altijd voor een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld. Gedurende die termijn wordt aan de burger op regelmatige tijdstippen gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van die termijn wordt aan de burger gevraagd of hij zijn toestemming wenst te vernieuwen, waarna opnieuw op regelmatige tijdstippen aan de burger wordt gevraagd of zijn toestemming nog geldt”.</p> <p>Voor elke burger wordt een gratis kluis voorzien.</p>
--	--	--

	<p>persoonlijke datakluis voor iedere burger? Is dit betalend of gratis (voor wat publieke dienstverlening betreft)?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zijn My Digital Move en My Professional Data publieke diensten? Gaan die gratis zijn? • Wat is de impact op de (data en dienstverlening door de) lokale besturen? Hierover bevat de nota aan de Vlaamse Regering weinig informatie. 	<p>My Digital Move en My Professional Data zijn geen publieke diensten. Daar zal een financieringsmodel achter zitten richting de private sector. De manier waarop dit zal worden opgezet, zal wel afhangen of het publieke dan wel private data betreft.</p> <p>Lokale besturen kunnen, als ze dat willen, mee instappen in het ecosysteem. In beide projecten die voorliggen kunnen ze zeker een rol spelen. Er zijn vandaag al bepaalde lokale besturen betrokken.</p>
<p>Belangrijkste projecten op korte termijn blz. 19-21</p>	<p>Stem beter af en werk intenser samen met het federale niveau De SERV dringt erop aan dat er meer overleg is met het federale niveau om beter samen te werken om synergiën te benutten en dubbel werk en parallelle initiatieven te vermijden.</p> <p>In haar datastrategie omschrijft de Europese Commissie (p. 6) pertinent dat 'versnippering tussen de lidstaten een groot risico vormt voor de visie van een gemeenschappelijke Europese data-ruimte en voor de verdere ontwikkeling van een echte interne markt voor data.' Deze waarschuwing geldt volgens de SERV ook binnen België. In het voorgelegde dossier wordt echter erg weinig gezegd over afstemming en</p>	<p>De afstemming en samenwerking met de federale overheid gebeurt op 2 niveaus: 1) Raad van bestuur. Het is onze doel om zetels in de Raad van Bestuur voor te behouden aan mensen die zeer goed verbonden zijn met de nationale (en EU) initiatieven, zodat DNB-initiatieven kunnen worden gekoppeld aan nationale initiatieven of nationale initiatieven kunnen worden benut binnen DNB-initiatieven.</p>

	<p>samenwerking met federale niveau. Nochtans zijn er tal van linken (en deels dubbele initiatieven).</p> <p>De SERV vraagt daarom aan de Vlaamse Regering, Digitaal Vlaanderen (en het Vlaams Datanuts-bedrijf) om nog nauwer samen te werken met de federale overheid (en met de andere gefedereerde entiteiten en de lokale overheden), zeker voor wat het uitbouwen van de infrastructuur van datakluisen, de standaarden en het ontwikkelen van publieke diensten daarbovenop betreft.</p> <p>Een gebrek aan een gebruikersgericht perspectief ten aanzien van de integrale overheid kan burgers, ondernemingen en verenigingen immers ontmoedigen om gebruik te maken van persoonlijke datakluisen. Het werken met verschillende standaarden en verschillende systemen zou het potentieel dat deze technologie biedt voor een efficiënte en effectieve dienstverlening op maat ondergraven en de doelstellingen in het kader van de regie van de gebruiker over de eigen overheidsdata mogelijks ondermijnen.</p> <p>Het ecosysteem van persoonlijke datakluisen zal waarschijnlijk ook de vraag naar machtigingen en protocollen doen toenemen. De SERV wees eerder in het kader van de mededeling van persoonsgegevens voor wetenschappelijk onderzoek al op de noodzaak aan voldoende capaciteit bij de privacy-autoriteiten en</p>	<p>Ook de regeringscommissarissen zullen een sleutelrol spelen bij dergelijke bruggen.</p> <p>2) Use Cases</p> <p>Synergiën en coördinatie zullen ook worden benut voor elke use-case. Zo wordt de federale overheid structureel betrokken bij My Professional Data. Er is dus wel degelijk een nauwe samenwerking.</p>
--	--	---

	<p>functionarissen van gegevensbescherming om aanvragen tot machtigingen en het afsluiten van protocollen efficiënter af te handelen (zonder afbreuk te doen aan hun effectiviteit).</p> <p>Er is zeker afstemming nodig voor het uitwerken van de digitale identiteit. Veel data op dit vlak zijn federale data (bv. rijbewijs, paspoort). De federale Regering heeft eveneens ambities uitgesproken op vlak van de ontwikkeling van een portemonnee voor digitale identiteit (Digital Wallet). De Europese Commissie heeft een hierover voorstel gedaan rond het creëren van een Europees kader voor Europese portemonnees voor digitale identiteit. De SERV vraagt dat hierover goed wordt afgestemd en samengewerkt om dubbel werk en dubbele producten te vermijden.</p> <p>Afstemming met de federale overheid is ook nodig op het vlak van de regulering van de data-economie. De Datagovernanceverordening zal waarschijnlijk nieuwe rollen op het vlak van de regulering van de data-economie creëren (bv. een bevoegde autoriteit voor het aanmeldingskader en toezicht in art. 12 en 13 van de verordening; voor registratie bevoegde autoriteiten in art. 20; ...). Gelet op het voornemen van de Vlaamse Regering om via het Vlaams Datanutsbedrijf eigen producten en diensten te ontwikkelen én privékapitaal aan te trekken, is het niet aangewezen dat het datanutsbedrijf rollen inzake regulering op zich neemt.</p>	
--	---	--

	<p>In zijn beleidsnota Digitalisering, Administratieve Vereenvoudiging, Privacy en Regie der gebouwen 2022 stelt de bevoegde federale staatssecretaris voor om een denkoefening op gang te brengen om het Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie (BIPT) om te vormen tot een Digitale Regulator. De SERV vraagt dat de Vlaamse Regering spoedig afstemt met de federale Regering om tot een efficiënte en effectieve regulering van de data-economie te komen. Dit is namelijk ook onderdeel van wat nodig is om bedrijven in Vlaanderen in koppositie te brengen op de Europese datamarkt.</p> <p>Naast coördinatie van wetgevende initiatieven is ook een beleidsmatige afstemming cruciaal, onder andere inzake dataspace die ondersteund worden door het Digital Europe Programme, in het bijzonder de Health Data Space en Green Data Space, en het European High Impact Project dat inzet op de concrete uitwerking van de governance van de dataruimtes.</p>	
<p>Belangrijkste projecten op korte termijn blz. 21</p>	<p>Ga meer proactief om met Europese initiatieven De SERV adviseert dat de Vlaamse Regering meer proactief zou omgaan met aankomende Europese regelgeving en daarover de publieke dialoog zou organiseren.</p> <p>De Europese Commissie heeft een voorstel gedaan voor een verordening betreffende een Europese</p>	<p>Het Vlaams Datanutsbedrijf volgt de Federale en Europese ontwikkelingen op de voet op, samen met DV:</p>

	<p>datagovernance (Datagovernanceverordening). Verscheidene aspecten van het voorstel van Datagovernanceverordening zullen een impact hebben op de werking van het Vlaams Datanuts-bedrijf en een kader scheppen waarbinnen het Vlaams Datanutsbedrijf opereert en de data-economie zich vormgeeft. De SERV vraagt dan ook dat maximaal op de bepalingen van de Data-governanceverordening geanticipeerd wordt.</p> <p>Daarnaast zijn er nog linken met andere relevante Europese wetgeving en initiatieven, zoals o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de (aangekondigde) Verordening Digitale Identiteit; • de (aangekondigde) Data Act (zie ook Europese datastrategie, p. 12, 14, 19 en 20) • de Open Data Richtlijn; • de (herziening van) INSPIRE. <p>In dat verband adviseert de SERV dat de Vlaamse Regering meer proactief zou omgaan met aankomende Europese regelgeving door voldoende tijdig transparant te zijn over de standpunten, implicaties en over wijze waarop men denkt deze regelgeving in Vlaanderen te zullen omzetten in intern recht, en door daarover de publieke dialoog te organiseren. Ook hier is o.a. Nederland een voorbeeld dat navolging verdient.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op Europees niveau wil het Vlaams Datanutsbedrijf met haar projecten mee invulling geven aan de adoptie van de Europese dataspaces en GAIA-X in Vlaanderen. - Het Digital Europe Programme (DEP) zal een hefboom zijn voor het initiëren van de Europese dataruimtes, het Vlaamse Datanutsbedrijf zal deze strategie maximaal mee invulling geven. Vandaag wordt reeds actief deelgenomen aan GAIA-X via samenwerking en afstemming met ILVO, imec en Agoria, Interoperable Europe (voorheen ISA²) via de EC en het European Identity Framework via afstemming met FOD BOSA. Dit met het oog op het ondersteunen van de data-economie in lijn met de Europese goede praktijken. - Er wordt geanticipeerd op de data governance verordening door hergebruik van de beschermde overheidsgegevens die geen open data zijn (het Datanutsbedrijf is een implementatie van het concept data-intermediary, de eerste implementatie in de EC). - Onder 'Verordening Digitale Identiteit' wordt verstaan de 'European Digital Identity Framework'. Binnen het interfederaal ICEG is het belang van interoperabiliteit in kader van (inter)federale data reeds geagendeerd.
Belangrijkste projecten op	Gebruik de datavindplaats om de nodige stappen	

<p>korte termijn blz. 22</p>	<p>vooruit te zetten op het vlak van vindbaarheid van (overheids)data De SERV verwelkomt de voorziene inspanningen om een Vlaamse Datavindplaats te realiseren en formuleert ter zake enkele aanvullende aandachtspunten.</p> <p>De SERV waardeert de ontwikkeling van een Datavindplaats (art. 5, §1, 3°) om de vindbaarheid van data te verhogen. Een goede vindbaarheid van data is vandaag immers een belangrijk probleem voor zowel overheden als bedrijven. Een Datavindplaats is niet enkel voordelig voor ondernemingen, maar ook voor burgers, verenigingen, en overheden.</p> <p>Terzake wenst de SERV volgende vragen en aanbevelingen te formuleren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In lijn met een eerdere oproep samen met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) vraagt de SERV om prioriteit te geven aan high value datasets. • De SERV vraagt om niet enkel metadata op te nemen in de Datavindplaats, maar ook informatie over de kwaliteit van de data. Dit maakt het voor een gebruiker meteen duidelijk wat de meerwaarde is. • De Datavindplaats kan een incentive zijn om de bruikbaarheid en kwaliteit van open data verder te 	<p>Vandaag kunnen alle datasets én services beschreven worden uit de domeinen van de Geografische gegevens, Open data én de zogenaamde 'Gesloten' gegevens. Er wordt stelselmatig gewerkt aan het uitbreiden van het aanbod. Het is de bedoeling om de "data catalogus" bij te houden. Het Inspire-initiatief van de EU voorziet een set van "High value data" ('priority datasets'). Op basis van de catalogus en de set van 'high value data' kan DNB dan de ontbrekende data sets identificeren/prioriteren in het uitbouwen van de Datavindplaats.</p> <p>Er werd gekozen om in eerste instantie de metadata te ontsluiten. Het aanbieden van informatie over de kwaliteit van data is zeker een meerwaarde maar moet weloverwogen worden aangepakt. Zo moet het duidelijk zijn welke de criteria zijn die bepalen wat de kwaliteit is en moet een proces opgezet worden die onterechte negatieve opmerkingen kan opsporen en corrigeren.</p> <p>De datavindplaats werkt op basis van gefedereerde uitwisseling. Dit wil zeggen dat de metadata die zich in de catalogus bevinden ook ontsloten worden naar het Federale en</p>
----------------------------------	--	---

	<p>verhogen.</p> <ul style="list-style-type: none">• De nota VR en de memorie van toelichting zouden meer duidelijkheid kunnen geven ten aanzien van de verwachtingen over de toename van het gebruik van open data.• Om het potentieel van een Datavindplaats voor ondernemingen te maximaliseren en de lasten te minimaliseren (vermijden nieuwe silo's) meent de SERV dat er snel naar ontsluiting van federale data moet worden gestreefd, evenals data van andere gefedereerde entiteiten, lokale overheden en op termijn Europese data.	<p>Europese niveau. Omgekeerd kunnen ook metadata van andere niveaus ontsloten worden, indien ze volgens dezelfde standaarden beschikbaar worden gesteld. Er wordt zeer actief deelgenomen aan fora op federaal en Europees niveau met als doel maximaal in te zetten via de interoperabiliteit op het 'once only' principe.</p>
--	--	--

Advies Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) nr. 11/2022 van 21 januari 2022

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-11-2022.pdf>

Randnummer	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
Algemene opmerkingen Nr. 10 (blz. 6)	Zoals ook hierna zal blijken, schiet het ontwerp van decreet schromelijk tekort op het vlak van een duidelijke, concrete en nauwkeurige beschrijving de essentiële elementen van de gegevensverwerkingen die het in het leven wil roepen. De uitermate ruime, vage en abstracte formuleringen laten niet toe een duidelijk inzicht te krijgen in alle concrete activiteiten die het Vlaams Datanutsbedrijf zal ontwikkelen, enerzijds en een bevattelijk zicht te krijgen op de gegevensverwerkingen die het Vlaams Datanutsbedrijf daarbij zal ontplooien, anderzijds. Een gebrekkige voorzienbaarheid tast dus onvermijdelijk ook de wettelijkheid van de norm aan.	<p>De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over het operationeel verwerken van gegevens in Hoofdstuk 10 - 'Verwerking van gegevens' (incl 'Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', 'Verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en 'Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf'. Ook bevat het decreet uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 - 'Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens') waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p> <p>De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over het soort gegevens (zie art. 18 & 24).</p> <p>De precieze gegevens die worden beheerd, hangen af van de use cases; al deze gegevens vallen binnen de grenzen van de in de artikelen 18 en 24 beschreven gegevenstypes.</p>
Algemene opmerkingen Nr. 11 (blz. 6)	Artikel 6 van de AVG leert dat gegevensverwerkingen niet enkel een rechtsgrond kunnen vinden in een wet/decreet, maar tevens in (o.a.) de toestemming van de betrokkene, een overeenkomst waarbij hij partij is, ... Voor zover ook bijzondere categorieën van	Het decreet bevat uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 - 'Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens') waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.

	<p>persoonsgegevens worden verwerkt moet ook een rechtsgrond uit artikel 9, §2 AVG de uitzonderlijke verwerking van deze gevoelige gegevens rechtvaardigen. Voor zover ook persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten worden geïsoleerd, is een verwerking op basis van toestemming zelfs niet mogelijk gelet op het bepaalde in artikel 10 AVG.</p>	<p>Verwerking van persoonsgegevens, inclusief gevoelige en strafrechtelijke persoonsgegevens, valt onder de AVG, waarbij rekening zal worden gehouden met de specifieke vereisten in dat verband.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 12 (blz. 6)</p>	<p>Doorheen het ontwerp van decreet en diens Memorie van toelichting wordt veelal de nadruk gelegd het verlenen aan burgers de regie over de eigen data en een actief toestemmingsbeheer. Na bevraging terzake, stelt de aanvrager niettemin: "Nee, niet elke verwerking van persoonsgegevens is gedekt door toestemming. Andere mogelijkheden zijn protocollen/machtigingen en overeenkomsten tussen een burger en een derde."</p>	<p>Zie Hoofdstuk 10 – Afdeling 1 'Mededelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf' en Afdeling 3. 'Mededelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf', met verwijzing naar artikel 29 indien het om persoonsgegevens gaat Deze beschrijven meer in detail de nodige toestemming van de burger (conform AVG).</p> <p>Artikel 13 voorziet ook een mogelijkheid, naast mededeling van gegevens aan DNB op zijn verzoek cq. op basis van zijn toestemming, tot mededeling van gegevens aan DNB indien de aanleverende entiteit gemachtigd is tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 13 (blz. 6-7)</p>	<p>Het blijft dus voor de Autoriteit absoluut onduidelijk welke concrete gegevensverwerkingen die het Vlaams Datanutsbedrijf zal doorvoeren, hun rechtsgrond vinden in het ontwerp van decreet dat voor advies voorligt en welke</p>	<p>De precieze gegevens die worden beheerd, hangen af van de use cases. Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen,</p>

	<p>gegevensverwerkingen hun rechtsgrond elders vinden: andere regelgevende bepalingen of de toestemming van de betrokkene of een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is,</p>	<p>naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden.</p> <p>Hoofdstuk 10 – Afdeling 1 ‘Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf’ en Afdeling 3. ‘Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf’, met verwijzing naar artikel 29 indien het om persoonsgegevens gaat Deze beschrijven meer in detail de nodige toestemming van de burger (conform AVG).</p> <p>De toestemming, vermeld in §1, geldt met behoud van de toepassing van de andere verwerkingsgronden van de aanleverende of ontvangende entiteiten, vermeld in artikel 6 van de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>Artikel 13 voorziet ook een mogelijkheid, naast mededeling van gegevens aan DNB op zijn verzoek cq. op basis van zijn toestemming, tot mededeling van gegevens aan DNB indien de aanleverende entiteit gemachtigd is tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 14 (blz. 7)</p>	<p>De Autoriteit stelt ook vast dat de taken en opdrachten die het ontwerp van decreet (en diens Memorie van toelichting) toedichten aan het Vlaams Datanutsbedrijf doen denken of parallel lijken of mogelijk overlappen met deze van andere (diensten)integratoren/facilitatoren van gegevensdeling zoals de Vlaamse DienstenIntegrator (VDI), de Federale</p>	<p>DNB is geen tegenhanger van MAGDA (VDI) of een ander platform. Zie artikel 5, §4: “Behoudens uitdrukkelijke afwijking, laat het Vlaams Datanutsbedrijf bestaande toepassingen inzake het opslaan en meedelen van gegevens van de burger onverlet”.</p> <p>Coördinatie met bestaande en geplande initiatieven is van cruciaal belang (er is reeds afstemming met andere, gelijkaardige initiatieven). Het gegeven dat er meerdere datakluisprojecten zullen ontstaan of reeds bestaan vormen op zich geen probleem. Belangrijke voorwaarde is wel</p>

	<p>DienstenIntegrator, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het eHealthplatform,</p> <p>Het ontwerp van decreet verwijst enkel naar de VDI18 maar zelfs ten opzichte van deze speler blijft de afbakening van het respectievelijke werkveld onduidelijk</p>	<p>dat deze kluizen met elkaar zullen moeten kunnen 'spreken'.</p> <p>Zoals je ook vandaag via één applicatie verschillende e-mailadressen kunt beheren en opvolgen.</p> <p>Er hoeft geen concurrentie te zijn, bij slimme samenwerking wordt het verhaal van de kluizen des te relevanter en kan dit bijdragen aan ieders succes.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 15 (blz. 7)</p>	<p>Ook de verhouding van het ontwerp van decreet ten opzichte van aangrenzende regelgevingsdomeinen zoals hergebruik van overheidsinformatie, openbaarheid van bestuursdocumenten, digitale/elektronische identificatie van burgers, ... wordt niet uitgeklaard.</p>	<p>DNB zal als privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap zijn en in dezelfde mate onderworpen zijn aan deze bepalingen als andere private EVA's. Voor het overige zijn er inzake de verwerking van gegevens in Hoofdstuk 10 een aantal specifieke bepalingen opgenomen. Hoofdstuk 10 vermeldt bij elke afdeling (Afdeling 1 'Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', Afdeling 2 'Verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en Afdeling 3. 'Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf') dat deze afdeling geldt behoudens afwijkende regelgeving en zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van hoofdstuk 8.</p> <p>De uitzonderingen zoals bepaald in artikel II.34 2° en in artikel II.36 §1,1° van het Bestuursdecreet blijven onverkort geldig.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 16 (blz. 7-8)</p>	<p>Door het uitermate ruime, algemene, vage, slecht afgebakende en vaak abstracte opzet van het ontwerp van decreet ziet de Autoriteit haar wettelijke adviestaak bemoeilijkt. Een gebrek aan concrete, specifieke en voorzienbare doeleinden en omkadering maakt een toetsing aan de meest essentiële principes</p>	<p>Art. 14, art. 19 en art. 21, §2 bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB.</p> <p>Art. 19, §2 vermeldt: "Persoonsgegevens worden verwerkt met inachtneming van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke</p>

	<p>inzake gegevensbescherming (zoals daar zijn: doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking, integriteit en vertrouwelijkheid) onmogelijk.</p> <p>Het verdient alleszins aanbeveling in het ontwerp van decreet een afzonderlijke bepaling op te nemen waarin duidelijk en ondubbelzinnig wordt vermeld dat het (ontwerp van) decreet geen enkele afbreuk doet aan het beschermingsniveau voor het individu in verband met de verwerking van zij persoonsgegevens zoals deze voortvloeit uit de actueel geldende nationale en internationale regelgeving op het vlak van gegevensbescherming, inzonderheid de AVG en de WVG.</p>	<p>personen bij de verwerking van persoonsgegevens.”</p> <p>Art. 19, §3 vermeldt: “Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt passende maatregelen met het oog op de veiligheid, vertrouwelijkheid en integriteit van de toepassingen en van de gegevens die het Vlaams Datanutsbedrijf verwerkt. Het adviescomité, vermeld in artikel 11, §1, verstrekt daarover advies conform artikel 10, §2, als dat nodig is.”</p> <p>Ook bevat het decreet uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – ‘Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens’) waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p>
<p>Algemene opmerkingen Nr. 17 (blz. 8)</p>	<p>De Autoriteit is tot slot bezorgd omtrent het statuut van het Vlaams Datanutsbedrijf en de kennelijke bedoeling om (volledig) te evolueren naar een marktgericht, (louter) commercieel bedrijf en in welke mate dit een volledig onafhankelijke, neutrale ... uitoefening van taken en opdrachten die het ontwerp van decreet beschrijft als 'taken van algemeen belang', los van enig belangenconflict, in de weg staat.²⁰ Ze kan zich niet van de indruk ontdoen dat onder het mom dat burgers de regie over de eigen data wordt verleend, een</p>	<p>Na advies van SERV, VTC en GBA zijn de pro's en contra's van NV, privaatrechtelijke EVA en publiekrechtelijke EVA opnieuw beoordeeld aan de hand van criteria die verband houden met taken en doelstellingen, strategie, commerciële, operationele en financiële aspecten. Uit de beoordeling volgt dat een privaatrechtelijke EVA (onder de vorm van NV) de meest geschikte rechtsvorm is voor DNB. Dit biedt een duidelijker kader voor het agentschap, waarbij zij is ingebed in de verzelfstandigingsvormen van het Bestuursdecreet.</p> <p>Een EVA stelt DNB in staat om publieke en private activiteiten te combineren. Een EVA stelt ook de overheid in staat de activiteiten te controleren teneinde de burgers te beschermen en de manier waarop gegevens worden opgeslagen/verwerkt te beveiligen. Het is geenszins</p>

	<p>systeem wordt opgezet waarbij op termijn de gegevensbescherming van de burger het zal moeten afleggen tegen commerciële en financiële overwegingen.</p> <p>De Autoriteit heeft ernstige bedenkingen bij de verenigbaarheid van het uitvoeren van "taken van algemeen belang", enerzijds, met het streven naar "het verstrekken van vermogensvoordelen aan aandeelhouders" van het Vlaams Datanutsbedrijf, anderzijds. (zie artikel 4, §1, tweede lid, van het ontwerp van decreet).</p>	<p>ongebruikelijk dat agentschappen naast het verrichten van de taken die hen zijn toevertrouwd door de decreetgever andere, ook commerciële, activiteiten die daarmee verzoenbaar zijn – of meer, ook bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen en de beleidsuitvoerende taken van het agentschap - kunnen verrichten. Dit geldt bv. ook voor andere agentschappen zoals de VRT, VITO, ...</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 18 (blz. 8)</p>	<p>Volgens artikel 5.1.b) AVG is de verwerking van persoonsgegevens enkel toegestaan voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.</p>	<p>De doelstelling is beschreven in art. 4. De algemene taken zijn beschreven in Art. 5. De gegevens zijn beschreven in art. 18 (en art. 24 voor persoonsgegevens).</p> <p>Art. 25 vermeldt: De persoonsgegevens worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5.</p> <p>De precieze doeleinden en gegevens hangen af van de use cases. Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden</p>

<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 19 (blz. 8-9)</p>	<p>Artikel 4 van het ontwerp van decreet stipuleert het volgende: "§1. Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft als doelstelling data vlot en veilig te laten stromen en te laten samenwerking in de markt met het oog op het stimuleren van de Vlaamse data-economie op een duurzame wijze, waaronder: 1° data vindbaar maken, interoperabel beschikbaar maken en data-samenwerking tussen partijen faciliteren; 2° inzetten op dienstverlening om de waarde van data te verhogen, de data-infrastructuur en data-vaardigheden in Vlaanderen uit te bouwen en de ontwikkeling van data gedreven ecosystemen te ondersteunen en realiseren; 3° het meebouwen aan een data gedreven ecosysteem van datakluisen die burgers de regie verlenen over de eigen data. In het kader van die doelstelling is het Vlaams Datanutsbedrijf daarnaast belast met de taken van algemeen belang, vermeld in artikel 5, §1, en streeft het, naast het verstrekken van vermogensvoordelen aan zijn aandeelhouders, ook de facilitering van burgers na en fungeert het Vlaams Datanutsbedrijf als hefboom voor het aanwakkeren van de data-economie. De Vlaamse Regering kan de doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf nader bepalen.</p>	<p>Art. 4 is verwerkt in de nieuwe versie van het decreet.</p>
---	---	--

	<p>§2. Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in het kader van zijn doelstelling deelnemen aan andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden.</p> <p>§3. Het Vlaams Datanutsbedrijf kan naast de taken van algemeen belang, vermeld in artikel 5, §1, alle activiteiten, taken en bedrijvigheden ontwikkelen die rechtstreeks of onrechtstreeks verenigbaar zijn met zijn doelstelling</p>	
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 20 (blz. 9-10)</p>	<p>Artikel 5 van het ontwerp van decreet bepaalt: "§1. Het Vlaams Datanutsbedrijf wordt belast met de uitvoering van de volgende taken van algemeen belang:</p> <p>1° de uitvoering van haalbaarheidsanalyses en het onderzoek over de digitale transformatie van data gedreven ecosystemen;</p> <p>2° de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor het veilig delen van gegevens, inclusief persoonsgegevens, in voorkomend geval op basis van toestemming. Dat systeem bevat onder meer de faciliteiten voor de decentrale opslag van persoonsgegevens of de koppeling naar de achterliggende gegevensbron, het beheer van de toestemming, de aansluiting van gegevensbronnen met hun afnemers, de voorziening van een interface en de audit-</p>	<p>Art. 5 is verwerkt in de nieuwe versie van het decreet.</p>

	<p>logging instrumenten om de transacties op het systeem te monitoren. De gegevensdeling tussen de overheidsinstanties en het systeem verloopt via het Agentschap Digitaal Vlaanderen, dat de functie van dienstenintegrator vervult als vermeld in artikel 3, §1, van het decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator;</p> <p>3° de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor geïntegreerde raadpleging van de metagegevens van de overheidsinstanties;</p> <p>4° de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor de decentrale verwerking van aanvragen tot raadpleging en geïntegreerde deling van gegevens die zijn opgenomen in gegevensbronnen, voor zover de deling van gegevens kadert binnen een data gedreven ecosysteem;</p> <p>5° de ontwikkeling en het beheer van een systeem dat, met het oog op de totstandkoming van een duurzaam economisch model ten behoeve van de systemen, vermeld in deze paragraaf, zorg draagt voor de afwikkeling van de transacties tussen de betrokken partijen en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang tot de systemen;</p> <p>6° de uitoefening van de taken, vermeld in</p>	
--	--	--

	<p>artikel 4 van het KLIP-decreet van 14 maart 2008;</p> <p>7° de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor het leveren van een digitale identiteit op verzoek van een burger;</p> <p>8° de uitvoering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstelling of taken die bij het decreet of door de Vlaamse Regering worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <p>§2. De Vlaamse instanties gebruiken het systeem, vermeld in §1, 2°, voor het meedelen van de door de Vlaamse instanties beheerde persoonsgegevens en het afnemen van persoonsgegevens door de Vlaamse instanties, telkens op basis van toestemming van de burger.</p> <p>Het Vlaamse Datanutsbedrijf biedt onder de voorwaarden, bepaald in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6, daartoe aan de Vlaamse instanties de nodige ondersteuning.</p> <p>Onder de voorwaarden, bepaald in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6, staat het Vlaams Datanutsbedrijf daarnaast in voor het meedelen van de door overheidsinstanties, ander dan de Vlaamse instanties, beheerde persoonsgegevens en het afnemen van persoonsgegevens door</p>	
--	---	--

	<p>overheidsinstanties, andere dan de Vlaamse instanties, telkens op basis van toestemming van de burger.</p> <p>§3. De Vlaamse Regering kan de taken van algemeen belang, vermeld in paragraaf 1, nader bepalen.</p> <p>§4. De Vlaamse Regering kan het Vlaams Datanutsbedrijf machtigen om, in voorkomend geval, onder de bijzondere voorwaarden die zij bepaalt, een rechtspersoon waarin het Vlaams Datanutsbedrijf deelneemt, te betrekken bij de uitvoering van zijn taken van algemeen belang."</p>	
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 21 (blz. 10-11)</p>	<p>De Autoriteit stelt vast dat de formulering van de diverse doeleinden, taken en opdrachten die het Vlaams Datanutsbedrijf zal beogen met de verwerking van persoonsgegevens uitermate ruim, algemeen, vaak abstract en weinig concreet en precies zijn. Het laat een ruime marge voor een subjectieve invulling. Doeleinden moet voldoende precies zijn zodat een rechtsonderhorige duidelijkheid heeft over de exacte redenen die aanleiding geven tot de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens. Hij moet bij de lectuur ervan kunnen opmaken welke gegevensverwerkingen nodig zijn om het doeleinde te realiseren. Dit is hier niet het</p>	<p>Art. 14, art. 19 en art. 21, §2, bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB.</p> <p>Artikel 25 stelt dat persoonsgegevens kunnen worden verwerkt voor de doeleinden en uitvoerende taken van DNB.</p> <p>De memorie verduidelijkt dat hiermee in het bijzonder wordt bedoeld de taken van het aanbieden van een platform voor datakluisen voor burgers, een platform dat zorg draagt voor de veilige en gewaarborgde afhandeling van de transacties tussen de betrokken burgers of overheidsinstanties en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang van de betrokken burgers of overheidsinstanties tot de platformen en de uitvoering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstellingen of beleidsuitvoerende taken en die bij of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook kan</p>

	geval.	<p>het Vlaams Datanutsbedrijf persoonsgegevens verwerken bij het uitvoeren van de taken vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en artikel 5 van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.</p> <p>De precieze doeleinden en gegevens hangen af van de use cases. Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden</p> <p>Concreet wil dit zeggen dat een DPIA (en eventueel DTIA) zal worden opgemaakt en indien het daaruit nodig blijkt.</p> <p>Het adviescomité (Zie Hoofdstuk 8) zorgt ervoor dat alleen organisaties die aan de eisen (waaronder deze van AVG) voldoen, toegang krijgen tot het vertrouwde ecosysteem.</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 22 (blz. 11)</p>	<p>De beschrijving van de diverse doeleinden, taken en opdrachten zit doorspekt met vage, uitermate ruime en abstracte begrippen (zoals o.a. "stimuleren of aanwakkeren van de Vlaamse data-economie", "data-samenwerking", "waarde van data verhogen", "data-infrastructuur", "data-vaardigheden", "ontwikkeling en beheer van systemen" voor o.a.: "veilig delen van gegevens", "geïntegreerde raadpleging" ervan, ..., "totstandkoming van een duurzaam</p>	<p>Art. 14, art. 19 en art. 21, §2, bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB.</p> <p>Artikel 25 stelt dat persoonsgegevens kunnen worden verwerkt voor de doeleinden en uitvoerende taken van DNB.</p> <p>De memorie verduidelijkt dat hiermee in het bijzonder wordt bedoeld de taken van het aanbieden van een platform voor datakluisen voor burgers, een platform dat zorg draagt voor de veilige en gewaarborgde afhandeling van de transacties tussen de betrokken burgers of overheidsinstanties en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de</p>

	<p>economisch model ten behoeve van (voormelde) systemen", "digitale identiteit", ...) die het onmogelijk maken een concreet beeld te krijgen van de precieze gegevensverwerkingsdoeleinden. Ook de Memorie van toelichting biedt hier geen soelaas. Zo beperkt ze zich bij de toelichting van de in artikel 5 van het ontwerp van decreet vaak abstract omschreven taken (van algemeen belang) tot het formuleren van enkele (kennelijk niet exhaustieve) voorbeelden, welke dus evenmin een volledig en precies beeld geven van de beoogde verwerkingsdoeleinden. Hoe dan ook moet de wettekst voldoende duidelijk zijn. Er kan niet van de burger verwacht worden dat hij de Memorie van toelichting moet bestuderen om te begrijpen wat er in de wet staat.</p>	<p>toegang van de betrokken burgers of overheidsinstanties tot de platformen en de uitvoering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstellingen of beleidsuitvoerende taken en die bij of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook kan het Vlaams Datanutsbedrijf persoonsgegevens verwerken bij het uitvoeren van de taken vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en artikel 5 van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.</p> <p>De precieze doeleinden en gegevens hangen af van de use cases. Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden. Concreet wil dit zeggen dat een DPIA (en eventueel DTIA) zal worden opgemaakt en indien het daaruit nodig blijkt.</p> <p>Het adviescomité (Zie Hoofdstuk 8) zorgt ervoor dat alleen organisaties die aan de eisen (waaronder deze van AVG) voldoen, toegang krijgen tot het vertrouwde ecosysteem.</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 23 (blz. 11)</p>	<p>Gelet op het voorgaande, moet de Autoriteit vaststellen dat de in artikelen 4 en 5 van het ontwerp van decreet beschreven doelstellingen en opdrachten waarvoor het Vlaams Datanutsbedrijf (ook) persoonsgegevens wil verwerken, geenszins kunnen worden beschouwd als welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd in de zin van</p>	<p>De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over verwerking van persoonsgegevens (zie Hoofdstuk 11 - Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens), conform AVG.</p>

	artikel 5.1.b) AVG.	
Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 24 (blz. 11)	Onduidelijkheid omtrent de beoogde doeleinden laat ook niet toe om de daarmee gepaard gaande gegevensverwerkingen (zelfs maar marginaal) te toetsen aan het principe van minimale gegevensverwerking. Het gaat uiteraard niet op om de beoogde verwerkingsdoeleinden dermate ruim en allesomvattend te formuleren, teneinde daarmee een blanco cheque te verstrekken aan de verwerkingsverantwoordelijk om terzake alle mogelijke persoonsgegevens (zonder enige beperking) te kunnen verwerken. (cf. infra)	De operationele verwerking van gegevens is beschreven in Hoofdstuk 10 'verwerking van gegevens'. Dit omvat het 'meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', het 'verwerken van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf. Art. 14, art. 19 en art. 21, §2, bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB.
Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 25 (blz. 11-12)	Artikel 4, §2, van het ontwerp van decreet voorziet ook nog in de mogelijkheid voor het Vlaams Datanutsbedrijf om in het kader van zijn doelstellingen deel te nemen "aan andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden". De Memorie van toelichting voegt daaraan toe: "Dit sluit ook naadloos aan bij de visie dat het Vlaams Datanutsbedrijf ook concrete diensten moet kunnen aanbieden en commercialiseren die verenigbaar zijn met zijn doelstellingen. Zij moet daarbij de mogelijkheid hebben om deze	Art. 4 is verwerkt in de nieuwe versie van het decreet: Zie Art. 4, § 3: "Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in het kader van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 1, andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden oprichten of eraan deelnemen, al dan niet met een meerderheidsdeelname, onder voorbehoud van artikel 12 tot en met 30"

	<p>activiteiten te verrichten via dochterondernemingen."23 Afgezien van reeds eerder geformuleerde bezorgdheid omtrent de (toekomstige) commerciële uitbouw van het Vlaams Datanutsbedrijf, verontrust deze kennelijk onbeperkte mogelijkheid van samenwerking met niet nader bepaalde rechtspersonen en samenwerkingsverbanden, welke ook in derde landen kunnen gevestigd zijn, de Autoriteit enigszins, inzonderheid gelet op het feit deze -zoals bevestigd ook door de aanvrager- uiteraard gepaard kan gaan met een uitwisseling van persoonsgegevens.</p>	
<p>Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 26 (blz. 12)</p>	<p>Het feit dat artikel 4, §3, van het ontwerp van decreet toelaat dat het Vlaams Datanutsbedrijf, naast voormelde taken van algemeen belang (welke reeds uitermate ruim, vaag en soms abstract zijn geformuleerd), "alle activiteiten, taken en bedrijvigheden (kan) ontwikkelen die rechtstreeks of onrechtstreeks verenigbaar zijn met zijn doelstelling", druist in tegen het doelbindingsprincipe van artikel 5.1, b) AVG voor zover deze de verwerking van persoonsgegevens impliceren, daar zij geenszins beantwoorden aan "welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doeleinden". Het baart de Autoriteit des te meer zorgen dat de</p>	<p>Art. 4 is verwerkt in de nieuwe versie van het decreet:</p> <p>Zie art. 4, § 3: "Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in het kader van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 1, andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden oprichten of eraan deelnemen, al dan niet met een meerderheidsdeelname, onder voorbehoud van artikel 12 tot en met 30"</p> <p>Zie art 4., §4: "Het Vlaams Datanutsbedrijf kan alle activiteiten, taken en bedrijvigheden verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 1, en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5".</p>

	Memorie van toelichting terzake bepaalt: "Deze andere activiteiten, taken en bedrijvigheden vallen buiten het toezichtmechanisme zoals o.m. in de samenwerkingsovereenkomst zal worden uitgewerkt."	
Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 27 (blz. 12)	Omtrent "de ontwikkeling en het beheer van een systeem voor het leveren van een digitale identiteit op verzoek van een burger" stelt de Autoriteit zich de vraag of het aangewezen is zulks op regionaal/Vlaams niveau te organiseren? Hoe verhoudt zich dit tot de eID, itsme, ... ?	DNB is geen tegenhanger van een ander platform. Zie artikel 5, §4: "Behoudens uitdrukkelijke afwijking, laat het Vlaams Datanutsbedrijf bestaande toepassingen inzake het opslaan en meedelen van gegevens van de burger onverlet". Vanuit het principe van een open ecosysteem, moet het mogelijk zijn voor de burger, ondernemer, ... om zelf te kiezen welke fronttoepassing die wil gebruiken als masterview over de kluizen heen. Dit betekent dat er meerdere partijen deze masterview op dezelfde data kunnen aanbieden. Het is niet de bedoeling een nieuwe manier van authenticatie op te zetten (daarom wordt samengewerkt met bestaande authenticatiesystemen zoals Itsme).
Meer punctuele opmerkingen - Doeleinde Nr. 28 (blz. 12)	Wat de "bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstelling" betreffen, waarvan sprake in artikel 5, §1, 8°, van het ontwerp van decreet, merkt de Autoriteit op dat deze enkel bij decreet aan het Vlaams Datanutsbedrijf kunnen worden toegewezen en niet door de Vlaamse Regering, die weliswaar decretaal toegewezen taken nader kan bepalen.	Art. 5, §1 is verwerkt in de nieuwe versie van het decreet: "haalbaarheidsstudies uitvoeren over de ontwikkeling en het beheer van toepassingen die de gegevensdeling in een datagedreven ecosysteem ondersteunen".

<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 29 (blz. 12)</p>	<p>Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').</p>	<p>Het decreet bevat uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – 'Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens') waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p> <p>Art. 24 vermeldt: De gegevens die worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens bevatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° contact en identificatiegegevens; 2° gegevens over gezinssamenstelling 3° beroep- en opleidingsgegevens; 4° financiële gegevens; 5° het identificatienummer van het Rijksregister; 6° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid; 7° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen; 8° kadastrale gegevens. <p>§2. "De persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, hebben betrekking op de natuurlijke personen die hun datakluis, vermeld in artikel 5, §1, 2°, hebben geactiveerd."</p> <p>Art. 25 vermeldt "De persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5" (conform AVG)</p>
---	---	---

<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 30 (blz. 13)</p>	<p>Artikel 14 van het ontwerp van decreet stipuleert wat volgt: "§1 Het Vlaamse Datanutsbedrijf verwerkt, beveiligt en bewaart in het kader van de uitvoering van zijn taken van algemeen belang als vermeld in artikel 5, §1, de volgende gegevens 1° gegevens die gekoppeld zijn aan natuurlijke personen; 2° gegevens die gekoppeld zijn aan een onroerend goed of een onroerend recht; 3° gegevens die gekoppeld zijn aan een onderneming, al dan niet een natuurlijke persoon. §2. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van dit decreet worden de volgende identificatiemiddelen gebruikt: 1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is; 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen; 3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van</p>	<p>Het decreet bevat uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – ‘Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens’) waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p> <p>Art. 24 vermeldt: De gegevens die worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens bevatten: 1° contact en identificatiegegevens; 2° gegevens over gezinssamenstelling 3° beroep- en opleidingsgegevens; 4° financiële gegevens; 5° het identificatienummer van het Rijksregister; 6° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid; 7° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen; 8° kadastrale gegevens.</p> <p>§2. “De persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, hebben betrekking op de natuurlijke personen die hun datakluis, vermeld in artikel 5, §1, 2°, hebben geactiveerd.”</p> <p>Art. 25. vermeldt “De persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de</p>
---	---	--

	<p>Ondernemingen; 4° de identificator, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand, als de gegevens betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand; 5° het kadastraal perceelsnummer, als de gegevens betrekking hebben op percelen; 6° de identificatoren van de geografische objecten van het Grootschalig Referentie Bestand, vermeld in punt 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootschalig Referentie Bestand, als de gegevens betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB. §3. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Vlaamse Regering het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen."</p>	<p>doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5" (conform AVG)</p> <p>De identificatoren zijn opgenomen in artikel 18, §2, met behoud van de bepalingen van hoofdstuk 11.</p> <p>De nieuwe versie van het decreet bevat ook meer duidelijkheid over de manier waarop gegevensbescherming wordt gewaarborgd (zie artikel 10 over de rol van het adviescomité en artikel 11 over de benoeming van twee regeringscommissarissen).</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens</p>	<p>Artikel 14, §1, 1° van het ontwerp van decreet impliceert dat het Vlaamse Datanutsbedrijf alle mogelijk persoonsgegevens (zonder enige beperking) kan verwerken in het kader van de</p>	<p>Art. 18, §2, vermeldt: "Met behoud van de toepassing van de bepalingen van artikel 23 tot en met 30 van dit decreet, kan het Vlaams Datanutsbedrijf de volgende gegevens verwerken: 1° gegevens die betrekking hebben op natuurlijke personen als vermeld</p>

<p>Nr. 31 (blz. 13)</p>	<p>haar opgedragen taken in navolging van artikel 5 van het ontwerp van decreet. Hoewel deze niet uitdrukkelijk worden vermeld, kan uit deze allesomvattende bepaling worden afgeleid dat de speciale categorieën van persoonsgegevens, waarvan sprake in artikelen 9 en 10 AVG, hiervan niet zijn uitgesloten.</p>	<p>in artikel 24, §1, van dit decreet;</p> <p>2° gegevens die betrekking hebben op een onroerend goed of een onroerend recht;</p> <p>3° gegevens die betrekking hebben op een rechtspersoon of iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid;</p> <p>4° geografische gegevens als vermeld in artikel 3, 3°, van het GDI-decreet van 20 februari 2009</p> <p>Art. 24 vermeldt: De gegevens die worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens bevatten:</p> <p>1° contact en identificatiegegevens;</p> <p>2° gegevens over gezinssamenstelling</p> <p>3° beroep- en opleidingsgegevens;</p> <p>4° financiële gegevens;</p> <p>5° het identificatienummer van het Rijksregister;</p> <p>6° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;</p> <p>7° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen;</p> <p>8° kadastrale gegevens.</p> <p>§2. De persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, hebben betrekking op de natuurlijke personen die hun datakuis, vermeld in artikel 5, §1, 2°, hebben geactiveerd.</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van</p>	<p>Het spreekt voor zich dat een allesomvattende bepaling, zoals voormeld artikel 14 van het ontwerp van decreet, een blanco cheque</p>	<p>Het decreet bevat uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – ‘Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens’) waarin de</p>

<p>persoonsgegevens Nr. 32 (blz. 14)</p>	<p>uitmaakt in hoofde van de verwerkingsverantwoordelijke welke uiteraard niet beantwoordt aan het principe van minimale gegevensverwerking conform artikel 5.1.c) AVG. Ook een uitermate ruime formulering van de verwerkingsdoeleinden kan zulks geenszins rechtvaardigen.</p>	<p>categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p> <p>Art. 24 vermeldt: De gegevens die worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, kunnen de volgende categorieën van persoonsgegevens bevatten:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° contact en identificatiegegevens; 2° gegevens over gezinssamenstelling 3° beroep- en opleidingsgegevens; 4° financiële gegevens; 5° het identificatienummer van het Rijksregister; 6° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid; 7° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen; 8° kadastrale gegevens. <p>§2. De persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, hebben betrekking op de natuurlijke personen die hun datakluis, vermeld in artikel 5, §1, 2°, hebben geactiveerd.</p> <p>Art. 25. vermeldt "De persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5.</p> <p>De nieuwe versie van het decreet bevat ook meer duidelijkheid over de manier waarop gegevensbescherming wordt gewaarborgd (zie artikel 10</p>
--	--	---

		- Rol adviescomité en artikel 11 – Benoeming regeringscommissarissen).
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 33 (blz. 14)	Wat het uitvoeren van haalbaarheidsanalyses en onderzoeken (zie artikel 5, §1, 1°, van het ontwerp van decreet) betreft, wijst de Autoriteit in deze context ook op de toepasselijkheid van artikel 89. 1 AVG betreffende verwerkingen met het oog op wetenschappelijke of statistische doeleinden. Deze moet worden omkaderd door passende waarborgen waarbij technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de naleving van het beginsel van de minimale gegevensverwerking te verzekeren. Wanneer dergelijke doeleinden kunnen worden verwezenlijkt door verdere verwerking die de identificatie van de betrokkenen niet of niet langer toelaat, dient op deze wijze te werk te worden gegaan.	Art. 5, 1° “haalbaarheidsstudies uitvoeren over de ontwikkeling en het beheer van toepassingen die de gegevensdeling in een datagedreven ecosysteem ondersteunen”. Hierbij kan gedacht worden aan de uitvoering van haalbaarheidsstudies waarbij de gegevensuitwisseling tussen sectoren vereenvoudigd en gedigitaliseerd wordt. In deze haalbaarheidsstudies kunnen ook nieuwe toepassingen worden onderzocht. Bij dergelijke haalbaarheidsstudies worden geen persoonsgegevens verwerkt.
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 34 (blz. 14)	De (verdere) verwerking voor onderzoeksdoeleinden gebeurt dus bij voorkeur aan de hand van anonieme gegevens. Indien het niet mogelijk is om met anonieme gegevens het beoogde verwerkingsdoeleinde te bereiken, kunnen gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden gebruikt. Indien ook deze niet toelaten het beoogde doeleinde	Bij dergelijke haalbaarheidsstudies worden geen persoonsgegevens verwerkt.

	te verwezenlijken kunnen, slechts in laatste instantie, ook niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden aangewend.	
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 35 (blz. 14)	In dit verband herhaalt de Autoriteit dat de identificatie van een persoon niet enkel slaat op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking.	/ (Verduidelijking, geen vraag)
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 36 (blz. 14)	Transparantie m.b.t. de gebruikte anonimiseringsmethode en een analyse van de risico's verbonden aan heridentificatie zijn elementen die bijdragen tot een weloverwogen aanpak van het anonimisatieproces. Voor het overige verwijst de Autoriteit naar advies 05/2014 van de Werkgroep « Artikel 29 » over gegevensbescherming, voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming, over de anonimiseringstechnieken.	DNB zal met betrekking tot de kluizeninfrastructuur geen geanonimiseerde data verwerken.
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 37 (blz. 15)	De Autoriteit vestigt, voor de volledigheid, de aandacht van de aanvrager op het feit dat er dus een verschil bestaat tussen gepseudonimiseerde gegevens, die in artikel 4.5) van de AVG worden gedefinieerd als gegevens die "niet meer aan een specifieke	/ (Verduidelijking, geen vraag)

	<p>betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt" en geanonimiseerde gegevens, die niet langer met redelijke middelen aan een bepaalde persoon kunnen worden toegeschreven, en dat enkel deze laatste geen persoonsgegevens meer vormen en dus overeenkomstig overweging 26 zijn uitgesloten van de werkingssfeer van de AVG.</p>	
<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 38 (blz. 15)</p>	<p>Derhalve, rekening houdend met de definitie van persoonsgegevens in artikel 4, 1), van de AVG31, moet ervoor worden gezorgd dat aan de vereiste hoge normen voor anonimisering wordt voldaan en dat de gegevens niet eenvoudigweg worden gepseudonimiseerd. De verwerking van dergelijke gegevens, zelfs al zijn ze gepseudonimiseerd, moet immers worden gezien als een verwerking van persoonsgegeven als bedoeld in de AVG.</p>	<p>/ (Verduidelijking, geen vraag)</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 39 (blz. 15)</p>	<p>Uit het voorgaande volgt dat als er sprake is van pseudonimisering (en niet anonimisering):</p> <ul style="list-style-type: none"> - er moet worden verwezen naar het verslag van het Europees Agentschap voor Cyberbeveiliging betreffende technieken en goede praktijken voor pseudonimisering; - deze verwerking moet worden omkaderd met alle vereiste waarborgen en moet voldoen aan 	<p>/ (Verduidelijking, geen vraag)</p>

	de heersende beginselen ter zake.	
Meer punctuele opmerkingen – Categorieën van persoonsgegevens Nr. 40 (blz. 15)	Wat het Rijksregisternummer betreft, wijst de Autoriteit erop dat het gebruik ervan niet vrij is en strikt wordt geregeld door artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.	In overleg met de diensten van het Rijksregister wordt onderzocht om de mogelijkheden, beperkingen en voorwaarden te kennen en volgen.
Meer punctuele opmerkingen – Bewaartermijn van de gegevens Nr. 41 (blz. 16)	Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.	/ (Verduidelijking, geen vraag)
Meer punctuele opmerkingen – Bewaartermijn van de gegevens Nr. 42 (blz. 16)	Artikel 16 van het ontwerp van decreet vermeldt: "De persoonsgegevens, verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, worden niet langer bewaard dan dat ze noodzakelijk zijn om de doeleinden, vermeld in artikel 5, te bereiken of tot wanneer de betrokkene verzoekt om de persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, te verwijderen, conform de voorwaarden daarvoor onder de algemene verordening gegevensbescherming."	Thema nu opgenomen in art. 27: "De persoonsgegevens die het Vlaams Datanutsbedrijf verwerkt, worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is om de doeleinden, vermeld in artikel 25 van dit decreet, te bereiken en conform artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot de betrokkene vraagt om de persoonsgegevens die het Vlaams Datanutsbedrijf verwerkt, te verwijderen, conform de voorwaarden, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming".
Meer punctuele opmerkingen – Bewaartermijn van de gegevens	Deze bepaling beperkt zich eigenlijk tot het herhalen/parafraseren van of verwijzen naar de principes inzake maximale bewaartermijn van persoonsgegevens, zoals deze zijn	Het nieuwe art. 27 vermeldt in de mate van het mogelijke de concrete criteria tot het bepalen van een bewaartermijn.

Nr. 43 (blz. 16)	opgenomen in de AVG en biedt dus weinig concrete meerwaarde.	
Meer punctuele opmerkingen – Bewaartermijn van de gegevens Nr. 44 (blz. 16)	De Autoriteit begrijpt dat het in de voorliggende context vastleggen van eenvoudige bewaringstermijnen niet altijd evident is. Er dient wel minstens een bewaringsbeleid te worden bepaald dat voor de diverse toepassingen elementen bevat zoals de relevante bewaringstermijnen van de gegevens of criteria om de vereiste bewaringstermijn te berekenen in functie van relevante factoren, de bewaringsmodaliteiten qua vorm (bv. bewaring in anonieme of gecodeerde vorm al dan niet via pseudoniem of andere methode), de plaats van opslag, de methodes van en het interne toezicht op schrapping van verouderde of irrelevant geworden gegevens,....	Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Bewaringstermijnen en modaliteiten kunnen op dat moment vastgelegd worden (conform richtlijnen in art. 26 AVG).
Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 45 (blz. 16)	Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.	/ (Verduidelijking, geen vraag).
Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 46 (blz. 16)	Artikel 15 van het ontwerp van decreet bepaalt: "Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot zijn eigen verwerkingsactiviteiten als vermeld in artikel	In de nieuwe versie van decreet: Art. 25: "De persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5. Art. 26, §1. In dit artikel wordt verstaan onder

	5, §1".	<p>verwerkingsverantwoordelijke: een verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen verwerkingsactiviteiten, vermeld in artikel 25.</p> <p>§2. De aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <p>§3. De ontvangende entiteit treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die ze ontvangt conform artikel 21, §1"</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 47 (blz. 17)</p>	<p>Aangezien zowel de tekst van het ontwerp van decreet als diens Memorie van toelichting vooral de dienstverlenende/ondersteunende/faciliterende rol van het Vlaams Datanutsbedrijf ten behoeve/in opdracht van burgers (natuurlijke personen en rechtspersonen/bedrijven) lijken te benadrukken, bevroeg de Autoriteit de aanvrager omtrent de 'eigen verwerkingsactiviteiten' waarvoor het Vlaams Datanutsbedrijf als verwekingsverantwoordelijke optreedt. De aanvrager antwoorde terzake: "Specifieke voor de opdrachten vermeld in artikel 5, §1, 2°, 4°, 5° en 7° zal case per case onderzocht worden of het Datanutsbedrijf zal optreden als verwerkingsverantwoordelijke en zal er ook onderzocht worden of er een decretale basis</p>	/

	<p>voor de specifieke gegevensverwerking moet zijn en wat de kwalificatie van het Datanutsbedrijf dan is."</p> <p>De aanvrager vermeldde ook: "Het Datanutsbedrijf zal zelf geen gegevensbronnen beheren."</p>	
<p>Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 48 (blz. 17)</p>	<p>Artikel 17 van het ontwerp van decreet bepaalt: "De aanleverende respectievelijke de ontvangende entiteiten treden elk afzonderlijk op als verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot het meedelen van gegevens krachtens artikel 10, respectievelijk het ontvangen van gegevens krachtens artikel 11."</p>	<p>In de nieuwe versie van decreet:</p> <p>Art. 26. §1. In dit artikel wordt verstaan onder verwerkingsverantwoordelijke: een verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen verwerkingsactiviteiten, vermeld in artikel 25.</p> <p>§2. De aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <p>§3. De ontvangende entiteit treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die ze ontvangt conform artikel 21, §1"</p>
<p>Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 49 (blz. 17)</p>	<p>Voormelde bepalingen laten niet toe op eenduidige wijze de rol en verantwoordelijkheid van de het Vlaams Datanutsbedrijf, noch van de andere betrokken actoren ten aanzien van de voorgenomen gegevensverwerkingen uit te klaren.</p>	<p>De rol en operationele samenwerking met externe partijen is beschreven in meer detail in Hoofdstuk 10 'verwerking van gegevens'. Dit omvat het 'meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', het 'verwerken van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en 'meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf'.</p> <p>Art. 14, art. 19 en art. 21, §2 bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via</p>

		DNB.
Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 50 (blz. 17)	Een transparante aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) is niettemin van cruciaal belang, inzonderheid, om de betrokkenen toelaten te allen tijde te weten tot wie zich te richten met het oog op de uitoefening van de hem krachtens de AVG toegekende rechten.	Voor elke (nieuwe) use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken partijen en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke partij worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen.
Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 51 (blz. 17)	De Autoriteit brengt hierbij het volgende in herinnering: De aanduiding van een verwerkingsverantwoordelijke in de regelgeving moet in overeenstemming zijn met de rol die deze actor in de praktijk speelt en met de zeggenschap die hij heeft over welke essentiële middelen voor de verwerking worden ingezet. Anders oordelen, zou niet alleen in strijd zijn met de letter van de tekst van de AVG, maar zou ook de doelstelling van de AVG om een consistent en hoog beschermingsniveau voor natuurlijke personen te waarborgen in gevaar kunnen brengen	Art. 26. §1. In dit artikel wordt verstaan onder verwerkingsverantwoordelijke: een verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen verwerkingsactiviteiten, vermeld in artikel 25. §2. De aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf. §3. De ontvangende entiteit treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die ze ontvangt conform artikel 21, §1” Voor elke (nieuwe) use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken partijen en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke partij worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen.
Meer punctuele opmerkingen – Verwerkingsverantwoordelijke Nr. 52 (blz. 17)	Voor zover een verwerkingsverantwoordelijke	Voor elke (nieuwe) use case zal de gehele dataflow in kaart moeten

opmerkingen – Verwerkings-verantwoordelijke Nr. 52 (blz. 18)	beroep zou doen op een verwerker moet zulks worden geregeld in een overeenkomst conform artikel 28 AVG.	worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken partijen en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke partij worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen.
Meer punctuele opmerkingen – Varia - Toezicht Nr. 53 (blz. 18)	Artikel 10 van het ontwerp van decreet voorziet dat de Vlaamse Regering bij het Vlaams Datanutsbedrijf twee regeringscommissarissen aanduidt die er o.a. op toezien dat "de taken, vermeld in artikel 5, door het Datanutsbedrijf worden uitgeoefend conform de wetten, de decreten, hun uitvoeringsbesluiten, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6."	In de nieuwe versie van decreet blijkt uit artikel 11 duidelijk dat er twee regeringscommissarissen worden aangeduid.
Meer punctuele opmerkingen – Varia - Toezicht Nr. 54 (blz. 18)	Aangezien een belangrijk deel van de taken van voormelde regeringscommissarissen in het kader van het ontwerp van decreet betrekking zullen hebben op de verwerking van persoonsgegevens, bestaat het risico dat zij zich op het terrein zullen begeven van de bevoegdheden en taken van de Autoriteit. Het is dienvolgens van belang dat het ontwerp van decreet uitdrukkelijk bepaalt dat het toezicht in hoofde van voormelde regeringscommissarissen op generlei wijze afbreuk kan doen aan de rol van de Autoriteit als onafhankelijke toezichthouder inzake	Zie art. 11. De regeringscommissarissen zullen niet de taken van de autoriteit overnemen. De bevoegdheden van de autoriteit blijven onverlet.

	gegevensbescherming en de dienvolgens aan de Autoriteit ingevolge de AVG en de WVG toegekende bevoegdheden.	
Meer punctuele opmerkingen – Varia – Gegevensbeschermings effectbeoordeling Nr. 55 (blz. 18)	Artikel 35 AVG schrijft voor dat wanneer een verwerking -in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt- gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, het voorwerp moet uitmaken van een beoordeling het van effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. De Autoriteit is van oordeel dat dergelijk gegevensbeschermingseffectbeoordeling in onderhavige context ontegensprekelijk aan de orde is.	<p>DNB zal een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren bij elk initiatief dat volgens de functionaris voor gegevensbescherming een significant risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling zal focussen op o.a. de mogelijke risico's voor de rechten van de betrokken burgers, de maatregelen om de risico's aan te pakken, en de te nemen stappen in geval van een gegevenslek.</p> <p>De precieze doeleinden en gegevens hangen af van de use cases. Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden.</p>

Advies Vlaams Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) nr. 2021/103 van 14 december 2021

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2021_103_advies.pdf

Randnummer	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
<p>Het concept van de persoonlijke datakluisen heeft potentieel Nr. 14 (blz. 3)</p>	<p>Volgens de VTC heeft het concept van het gebruik van "PODS" (personal online data stores) of persoonlijke datakluisen zeker potentieel als een manier om de burger controle te geven over gegevensdeling en, onder voorwaarden, privacy versterkend kan werken. Het heeft o.m. als potentieel voordeel dat de burger niet meer afhankelijk is van centrale opslag van gegevens, en dat hij niet meer centraal gemonitord kan worden, afhankelijk van de implementatiekeuzes.</p>	<p>/</p>
<p>Het project en ontwerp is te weinig uitgewerkt Nr. 15 (blz. 3)</p>	<p>De VTC vreest evenwel dat het project en het Ontwerp nu nog te weinig uitgewerkt zijn. Met name – zoals hieronder kort besproken zal worden – bevat het Ontwerp momenteel te weinig waarborgen over de controle over het ecosysteem, inclusief de basisvragen waar de PODS zich zullen mogen bevinden, wie gegevens uit de PODS mag afnemen, en aan welke waarborgen zij daarbij moeten voldoen. Deze vragen worden niet beantwoord in het Ontwerp, en evenmin bevat het Ontwerp garanties die zouden verzekeren dat deze vragen structureel worden opgevolgd.</p>	<p>De corporate governance is verder uitgewerkt in de nieuwe versie van het decreet met 3 pijlers: De RvB, een adviescomité ('Hoofdstuk 8 – Het adviescomité') en twee regeringscommissarissen ('Hoofdstuk 9 – Toezicht').</p> <p>Het operationeel verwerken van gegevens is uitgewerkt in Hoofdstuk 10 - 'Verwerking van gegevens' (incl 'Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf', 'Verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en 'Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf') met aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in Hoofdstuk 11 – 'Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens'.</p> <p>Waar mogen PODs zich "bevinden": Op EU grondgebied onder verantwoordelijkheid van een EU</p>

		<p>uitbater onder Europees recht.</p> <p>Wie gegevens uit de PODS mag afnemen: Ontvangende entiteiten (Data Gebruikers), juridische entiteiten die een wettelijke recht hebben om de data te gebruiken: zie Hoofdstuk 10 – Afdeling 3.</p> <p>Aan welke waarborgen moeten de ontvangende entiteiten voldoen: Zie Hoofdstuk 10 – Afdeling 3 ‘Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf’. Voor persoonsgegevens is er een principieel kopieerverbod ingevoerd (zie art. 30, §1) alsook de mogelijkheid voor de burger om een logboek op te vragen tot 6 maanden terug in de tijd van alle ontvangende entiteiten van zijn persoonsgegevens (zie art. 30, §3).</p> <p>Garanties voor structurele opvolging (aka governance): Opvolging door het adviescomité. Zie art. 10, §2: Het adviescomité adviseert de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf over het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, het ontwerp van gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf en de vragen tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf, telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger.</p>
De stap naar een Vlaamse	De stap van een onderzoeksproject naar een Vlaamse	Zie art. 3: Het Vlaams Datanutsbedrijf is een privaatrechtelijk

<p>overheidsdienst lijkt te vroeg Nr. 16 (blz. 3)</p>	<p>overheidsdienst – die, volgens bepaalde politieke verklaringen in de pers die echter niet herhaald lijken te worden in de Memorie, dan ook nog in private handen zal komen – lijkt, voor zover gerechtvaardigd, minstens te vroeg te worden gezet</p>	<p>vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als vermeld in artikel III.14 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.</p> <p>Zie art. 7: Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap beschikken altijd direct of indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf en over de meerderheid van het totale aantal stemrechten dat verbonden is aan de aandelen..</p>
<p>Gebrek aan garanties Nr. 17 (blz. 3)</p>	<p>Dit is overigens geen detailkwestie: het is volgens de VTC niet verdedigbaar dat burgers aangemoedigd worden om hun gegevens toe te vertrouwen aan een publieke instantie – die minstens impliciet van een bepaald vertrouwen kan genieten – indien men van bij het begin de intentie heeft om de gegevens op een ongedefinieerd later moment toe te vertrouwen aan een privé-instantie. Pod-technologie kan garanties bieden om misbruiken van een dergelijke aanpassing te minimaliseren; maar net deze garanties ontbreken in het Ontwerp.</p>	<p>Na advies van SERV, VTC en GBA zijn de pro's en contra's van NV, privaatrechtelijke EVA en publiekrechtelijke EVA opnieuw beoordeeld aan de hand van criteria die verband houden met doelstelling & taken, strategie, commercieel, operationeel en financieel. Uit de beoordeling is geconcludeerd dat een privaatrechtelijke EVA (onder de vorm van NV) de meest geschikte rechtsvorm is voor DNB.</p> <p>Een EVA stelt DNB in staat om publieke en private activiteiten te combineren. Een EVA stelt ook de overheid in staat de activiteiten te controleren teneinde de burgers te beschermen en de manier waarop gegevens worden opgeslagen/verwerkt te beveiligen.</p> <p>Op die manier wordt DNB ingebed in de gekende verzelfstandigingsvormen, met behoud van de benodigde flexibiliteit en herkenbaarheid qua rechtsvorm. Er is decretaal ingeschreven dat het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap direct of indirect samen steeds over de meerderheid van de aandelen beschikken. DNB zal haar</p>

		beleidsuitvoerende taken ook niet zomaar kunnen overlaten aan private entiteiten. Zij kan ertoe gemachtigd worden door de Vlaamse Regering om een dochteronderneming te betrekken bij haar beleidsuitvoerende taken, maar zulks zal enkel mogelijk zijn binnen de daarvoor geldende voorwaarden.
Onduidelijk of onder toepassing van publiekrechtelijke regels Nr. 18 (blz. 3)	Door het Vlaams Datanutsbedrijf op te richten als een privaatrechtelijk vormgegeven verzelfstandigde entiteit buiten het bestuursdecreet, is trouwens onduidelijk in welke mate deze instelling zal beheerst worden door publiekrechtelijke regels, of het op te richten Vlaams Datanutsbedrijf onder het toezicht valt van de VTC en in welke mate bepalingen inzake het bestuurlijk elektronisch gegevensverkeer uit het Bestuursdecreet uitwerking zullen hebben.	DNB zal een privaatrechtelijk vormgegeven agentschap zijn.
Onduidelijkheid m.b.t. de gegevensbescherming Nr. 19 (blz. 3)	De VTC is van oordeel dat er wat de gegevensverwerking betreft te veel onduidelijkheid is in het Ontwerp en dat er voor wat betreft gegevensbescherming geen kader wordt geschetst noch worden de waarborgen voor gegevensbescherming op een voldoende wijze beschreven	De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over het soort gegevens (zie art. 18 en 24), de verwerking van gegevens (zie hoofdstuk 10 – Verwerking van gegevens) en de manier waarop gegevensbescherming wordt gewaarborgd (zie hoofdstuk 8 - Het Adviescomité en Hoofdstuk 9 – Toezicht). Ook bevat het decreet uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – ‘Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens’) waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.
Gebrek aan kader voor gegevensbescherming	Door dit gebrek aan kader en onduidelijkheden is het voor de VTC moeilijk om gericht te adviseren en ze zal	/

Nr. 20 (blz. 3)	zich hierna grotendeels beperken tot meer algemene vragen en opmerkingen	
De modaliteiten van de verwerking zelf Nr. 21 (blz. 4)	Het is niet duidelijk welke gegevens voor welke doeleinden verwerkt worden door het DNB zelf. Het Ontwerp verwijst naar 'taken van algemeen belang' van het DNB, en naar haar 'doelstellingen' – die de Vlaamse Regering later mag bepalen – maar biedt geen bepaling of beperking van de doeleinden van haar gegevenswerking, en bijgevolg ook niet van het soort verwerkingen van persoonsgegevens die zij kan faciliteren.	<p>De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over het soort gegevens (zie art. 18 en 24).</p> <p>De precieze gegevens die worden beheerd, hangen af van de use cases; al deze gegevens vallen binnen de grenzen van de in de artikelen 18 en 24 beschreven gegevenstypen. Art. 14, art. 19 en art. 21, §2 bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB.</p> <p>Art. 14 vermeldt: "De aanleverende entiteiten, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, delen enkel die gegevens mee aan het Vlaams Datanutsbedrijf die noodzakelijk zijn om aan het verzoek van de burger tegemoet te komen, of voor de aanleverende entiteiten, vermeld in artikel 13, §1 en §2, enkel die gegevens die noodzakelijk zijn om de gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm uit te voeren".</p> <p>Art. 19 vermeldt: "Het Vlaams Datanutsbedrijf voert geen andere verwerkingen uit dan diegene die noodzakelijk zijn om de doelstellingen, vermeld in artikel 4, en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5, te bereiken".</p> <p>Art. 21, §2 vermeldt: "In het geval, vermeld in paragraaf 1, krijgen de ontvangende entiteiten alleen toegang tot de</p>

		<p>gegevens die noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen”.</p> <p>Ook bevat het decreet uitdrukkelijk aanvullende bepalingen inzake het verwerken van persoonsgegevens in (Hoofdstuk 11 – ‘Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens’) waarin de categorieën van persoonsgegevens, de categorieën van betrokkenen, de doeleinden van verwerking, de verwerkingsverantwoordelijken en de bewaartermijn worden gespecificeerd.</p>
<p>De modaliteiten van de verwerking zelf Nr. 22 (blz. 4)</p>	<p>Voor wat betreft het aanduiden van de hoedanigheden, wordt enkel de rol van het DNB in beperkte mate uitgewerkt (als verwerkingsverantwoordelijke). In een eco-systeem zoals voorgesteld, is het echter belangrijk dat de hoedanigheid van alle actoren wordt vastgelegd. Enkel op die manier kunnen voldoende garanties worden geboden voor de betrokkenen. Zo is de verhouding met de POD-aanbieders niet duidelijk. Nemen zij een verwerkersrol op? Als een TTP? Het is bovendien niet duidelijk wie aanbieder mag zijn, en wat zij mogen doen of niet doen met de persoonsgegevens in de PODS.</p>	<p>De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over de verwerkingsverantwoordelijkheid van de actoren, incl. ‘aanleverende entiteiten’, ‘DNB’ en ‘ontvangende entiteiten’ (Zie Hoofdstuk 10 – Verwerking van gegevens). Art. 26 verduidelijkt dat DNB, de aanleverende entiteiten en de ontvangende entiteiten elk optreden als verwerkingsverantwoordelijke voor hun eigen verwerkingsactiviteiten.</p> <p>Art. 26. §1. In dit artikel wordt verstaan onder verwerkingsverantwoordelijke: een verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen verwerkingsactiviteiten, vermeld in artikel 25. §2. De aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf. §3. De ontvangende entiteit treedt op als</p>

		<p>verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die ze ontvangt conform artikel 21, §1”</p> <p>Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden.</p> <p>Afhankelijk van de dataflow kan de POD-aanbieder optreden als verwerkersverantwoordelijke of als verwerker voor een verwerkersverantwoordelijke. De POD-aanbieder heeft geen toegang tot de gegevens die in de PODs worden opgeslagen.</p>
<p>De modaliteiten van de verwerking zelf Nr. 23 (blz. 4)</p>	<p>Het is op basis van de voorgelegde teksten niet duidelijk waar de data komen te staan (hosting problematiek). In een gegevensbeschermingsimpactanalyse die bij het Ontwerp wordt gevoegd zou dit kunnen uitgewerkt worden. Een basisconcept van de technologie is dat de data gedecentraliseerd zitten in de PODS, maar dan lijkt het moeilijk om controle te houden over de verwerkingen, des te meer omdat dus niet duidelijk is wie (bv. ook het DNB zelf?) PODS mag aanbieden.</p>	<p>Waar de data komen te staan (hosting problematiek): Op EU grondgebied onder verantwoordelijkheid van een EU-uitbater onder Europees recht.</p> <p>Gegevensbeschermingsimpactanalyse: DNB zal een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren bij elk initiatief dat volgens de functionaris voor gegevensbescherming een significant risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling zal focussen op o.a. de mogelijke risico's voor de rechten van de betrokken burgers, de maatregelen om de risico's aan te pakken, en de te nemen</p>

		<p>stappen in geval van een gegevenslek.</p> <p>Hoofdstuk 8 – Het Adviescomité / §2: Het adviescomité adviseert de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf over de vraag tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf in het geval de vraag tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf de verwerking van persoonsgegevens betreft, dit op basis van het aanvraagdossier en in voorkomend geval ook op basis van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die door de aanvrager werd opgesteld.</p> <p>Wie mag PODS aanbieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DNB met een eigen POD aanbod - Derden kunnen ook POD aanbieder worden indien voorgedragen door het adviescomité als erkende vertrouwde organisatie (validatie van technische, fysieke en organisatorische beveiligingsmechanismen)
<p>De modaliteiten van de verwerking zelf Nr. 24 (blz. 4)</p>	<p>Andere vragen die zich stellen, zijn wie toezicht houdt op afnemers, wat de use cases zijn, waar de burger terecht kan voor klachten, ...</p>	<p>Toezicht: Toezicht op afnemers en toegang tot toepassingen is deel van de rol de RvB, een adviescomité ('Hoofdstuk 8 – Het adviescomité') en twee regeringscommissarissen ('Hoofdstuk 9 – Toezicht')</p> <p>Waar kunnen burgers terecht voor klachten: Voor elke nieuwe use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat</p>

		<p>kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden. Binnen dit kader wordt bij elke use case voorzien dat de burger op eenvoudig verzoek zijn rechten inzake de bescherming van persoonsgegevens kunnen uitoefenen (zoals recht tot inzage, recht tot gegevenswissing en recht om een klacht in te dienen), o.a. via de DPO.</p>
<p>De doeleinde van de verwerking Nr. 25 (blz. 4)</p>	<p>Er worden doelstellingen van het DNB in het Ontwerp vermeld, maar er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen doelstellingen van een organisatie en verwerkingsdoeleinden. Het ontwerp bevat in hoofdzaak doelstellingen en taken voor de organisatie. Deze doelstellingen van de organisatie en taken zijn te vaag geformuleerd om er doeleinden in de zin van de AVG uit af te leiden. Het is op basis van het Ontwerp niet mogelijk om te voorspellen wat voor gegevens er in een POD zullen komen, waar die gegevens zich zullen bevinden, naar wie ze ontsloten kunnen worden, en voor welke doeleinden.</p>	<p>Wat voor gegevens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De nieuwe versie van het decreet bevat meer duidelijkheid over het soort gegevens (zie art. 18 en 24). - Het Hoofdstuk 11- 'Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens' schetst de grenzen en voorwaarden met betrekking tot persoonsgegevens, inclusief de categorieën van persoonsgegevens - De precieze gegevens die worden beheerd, hangen af van de use cases; al deze gegevens vallen binnen de grenzen van de in de artikelen 18 en 24 beschreven gegevenscategorieën. <p>Waar de gegevens zich zullen bevinden: Op EU grondgebied onder verantwoordelijkheid van een EU-uitbater onder Europees recht.</p> <p>Met wie worden de gegevens ontsloten: De 'ontvangende entiteiten' (zie Hoofdstuk 10 – Verwerking van gegevens Afdeling 3 'Meedelen van gegevens door het</p>

		<p>Vlaams Datanutsbedrijf). Art. 21, §2 vermeldt ook: 'In het geval, vermeld in paragraaf 1, krijgen de ontvangende entiteiten alleen toegang tot de gegevens die noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen'.</p> <p>Voor welke doeleinden: Art. 14, art. 19 en art. 21, §2 bevatten het principe van de doelbinding inzake respectievelijk het meedelen van gegevens aan DNB, de verwerking van gegevens door DNB en het ontvangen van gegevens via DNB. Artikel 25 stelt dat persoonsgegevens kunnen worden verwerkt voor de doeleinden en uitvoerende taken van DNB. De memorie verduidelijkt dat hiermee in het bijzonder wordt bedoeld de taken van het aanbieden van een platform voor datakluisen voor burgers, een platform dat zorg draagt voor de veilige en gewaarborgde afhandeling van de transacties tussen de betrokken burgers of overheidsinstanties en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang van de betrokken burgers of overheidsinstanties tot de platformen en de uitvoering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstellingen of beleidsuitvoerende taken en die bij of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook kan het Vlaams Datanutsbedrijf persoonsgegevens verwerken bij het uitvoeren van de taken vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en artikel 5 van het GIPOD-decreet van 4 april 2014.</p>
De doeleinde van de verwerking	Op deze manier is het ook niet duidelijk waar het DNB als verwerkingsverantwoordelijke verantwoordelijk voor	Art. 25 vermeldt: De persoonsgegevens worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de

<p>Nr. 26 (blz. 4)</p>	<p>is. Artikel 15 van het Ontwerp verwijst hiervoor naar de "eigen verwerkingsactiviteiten als vermeld in artikel 5, §1", maar dat artikel bevat dus enkel een brede opsomming van taken van algemeen belang, waaruit niet afgeleid kan worden welke verwerkingstaken precies tot de verantwoordelijkheid van het DNB behoren.</p>	<p>doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5. De memorie verduidelijkt welke taken hiermee in het bijzonder worden bedoeld.</p> <p>Art. 26, §1. In dit artikel wordt verstaan onder verwerkingsverantwoordelijke: een verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming. Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt op als verwerkingsverantwoordelijke voor de eigen verwerkingsactiviteiten, vermeld in artikel 25.</p> <p>De verwerkingstaken omvatten de taken die nodig zijn voor het opzetten van een opslag van gegevens, de koppeling naar de achterliggende gegevensbron, het beheer van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming), de aansluiting van gegevensbronnen met hun afnemers, de voorziening van een interface en de audit-/transactie logging om de transacties op het systeem te monitoren.</p>
<p>De doeleinde van de verwerking Nr. 27 (blz. 4)</p>	<p>Artikel 5, §2 vermeldt taken, maar dat past niet in de context van een privébedrijf.</p>	<p>Zie art. 3: Het Vlaams Datanutsbedrijf wordt opgericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als vermeld in artikel III.14 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. DNB is geen louter privaat bedrijf maar een verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid, belast met beleidsuitvoerende taken en ingebed in het Bestuursdecreet. De nodige waarborgen zijn bovendien in het decreet opgenomen terzake de uitvoering en controle op de beleidsuitvoerende</p>

		taken.
De doeleinde van de verwerking Nr. 28 (blz. 4)	De VTC adviseert de doeleinden voor de verwerkingen van persoonsgegevens decretaal vast te leggen	Zie art. 25: De persoonsgegevens worden verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op de doelstellingen, vermeld in artikel 4 en de beleidsuitvoerende taken, vermeld in artikel 5. De memorie verduidelijkt welke taken hiermee in het bijzonder worden bedoeld.
De doeleinde van de verwerking Nr. 29 (blz. 4)	Bepaalde taken moeten ook duidelijker onderscheiden en geregeld worden: gegevensdeling van (geanonimiseerde) overheidsdata en het opzetten van een kluisinfrastructuur (met geïndividualiseerde data) zijn zeer verschillende taken die absoluut niet mogen vermengd worden.	DNB zal met betrekking tot de kluisinfrastructuur geen geanonimiseerde data verwerken.
De governance van de gegevensverwerking en het ecosysteem Nr. 30 (blz. 4-5)	Het beheermodel is niet duidelijk. Het Ontwerp bepaalt niet wie toelaatbare pod-aanbieders zijn, wie toelaatbare afnemers zijn, en wie controle hierop uitoefent. De VTC begrijpt dat het over een innovatief project gaat waarbij niet alle details vooraf vastgelegd kunnen worden; maar in dat geval moet er minstens een sterke governance-laag in het decreet worden opgenomen, m.a.w. een institutioneel kader dat deze vragen later op een betrouwbare manier kan invullen, zonder afbreuk te doen aan bestaande regelgeving. Dit geldt zowel voor gegevensbescherming als voor informatieveiligheid. Als er bijvoorbeeld een ethisch comité wordt ingeschakeld, dan moet dat in het decreet	Het operationeel verwerken van gegevens is uitgewerkt in Hoofdstuk 10 - 'Verwerking van gegevens' (incl 'Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf' (beschrijving van toelaatbare 'aanleverende entiteiten'), 'Verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' en 'Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf' (beschrijving van toelaatbare 'ontvangende entiteiten'). Wie mag PODS aanbieden: - DNB met een eigen POD aanbod, al dan niet via verwerkers - Derden kunnen ook POD aanbieder worden indien voorgedragen door het adviescomité als erkende vertrouwde

	<p>worden opgelegd. (cf. verdiepingsdecreet VDAB). Het Ontwerp bevat hierover geen principes. Er worden wel twee regeringscommissarissen voorzien, maar deze worden niet belast met taken of verantwoordelijkheden inzake gegevensbescherming.</p>	<p>organisatie (validatie van technische, fysieke en organisatorische beveiligingsmechanismen)</p> <p>Art. 10, §2 beschrijft de rol van het Adviescomité, incl rol in de vragen tot toegang op toepassing: 'Het adviescomité adviseert op vraag van de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf over het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, het ontwerp van gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf en de vragen tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf, telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger'</p> <p>Het adviescomité kan het advies van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf (DPO DNB) inwinnen vooraleer advies te verlenen aan de raad van bestuur</p> <p>Art. 11 beschrijft de rol van de regeringscommissarissen: 'Op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de digitalisering, wijst de Vlaamse Regering bij het Vlaams Datanutsbedrijf een regeringscommissaris aan die erop toeziet dat de taken, vermeld in artikel 5, door het Vlaams Datanutsbedrijf worden uitgeoefend conform de wetten en de decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6. Op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting, wijst de Vlaamse Regering een</p>
--	--	--

		<p>regeringscommissaris aan die erop toeziet dat alle beslissingen van het Datanutsbedrijf met een budgettaire of financiële weerslag worden genomen conform de wetten en de decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6. ...'</p>
<p>De governance van de gegevensverwerking en het ecosysteem Nr. 31 (blz. 5)</p>	<p>De VTC is van oordeel dat er een afsprakenkader moet komen en dat dat moet afgedwongen worden bijvoorbeeld in de vorm van protocollen met de afnemers waarin onder meer de specifieke doelen en bewaartermijnen worden bepaald.</p>	<p>Voor elke nieuwe use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Binnen dat kader zal elke actor worden betrokken en de nodige afspraken worden gemaakt zoals voorzien in de AVG en de bestaande richtlijnen, naargelang zijn respectievelijke verantwoordelijkheden.</p> <p>Zie ook art. 27. De persoonsgegevens, verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, worden niet langer bewaard dan dat ze noodzakelijk zijn om de doeleinden, vermeld in artikel 25, te bereiken en conform de voorwaarden bepaald in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot wanneer de betrokkene verzoekt om de persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, te verwijderen, conform de voorwaarden, bepaald in de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>Zie ook art. 30, §1. Als dat nodig is, kan de raad van bestuur, in overleg met de aanleverende entiteit, zoals bedoeld in artikel 13, §1 tot en met §3, en na advies van het adviescomité, instemmen dat de ontvangende entiteit een kopie mag maken</p>

		<p>van de persoonsgegevens, met de loutere bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die persoonsgegevens efficiënter te doen verlopen, op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:</p> <p>1° de persoonsgegevens niet wijzigt;</p> <p>2° de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit;</p> <p>3° onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.</p> <p>§2. Elke burger heeft het recht om te weten welke ontvangende entiteiten, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via het Vlaams Datanutsbedrijf hebben geraadpleegd of bijgewerkt.</p>
<p>De governance van de gegevensverwerking en het ecosysteem Nr. 32 (blz. 5)</p>	<p>Volgens de VTC is het aangewezen een aparte governance op te zetten voor elke te onderscheiden taak en dat daarbij zowel gegevensbescherming als cyberveiligheid bewaakt worden.</p>	<p>Governance met betrekking tot gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens en met betrekking tot veiligheidsbeleid en -beheer is onderdeel binnen de rol van het Adviescomité. Zie art. 10, §2: "Het adviescomité adviseert op vraag van de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf over het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, het ontwerp van</p>

		<p>gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf en de vragen tot toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf, telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger”.</p> <p>Zie ook art. 19, §3: Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt passende maatregelen met het oog op de veiligheid, vertrouwelijkheid en integriteit van de toepassingen en van de gegevens die het Vlaams Datanutsbedrijf verwerkt. Het adviescomité, vermeld in artikel 11, §1, verstrekt daarover advies conform artikel 10, §2, als dat nodig is.</p>
Risicoanalyse Nr. 33 (blz. 5)	De VTC wijst erop dat het hier om een nieuwe technologie gaat een de gegevensbeschermingsimpactanalyse (GEB) vereist is (artikel 35, AVG). Mogelijk zijn ook criteria van toepassing die de VTC heeft opgenomen in de lijst met verwerkingen waarvoor een GEB vereist is.	Elk concreet gebruik van de diensten van het DNB waar persoonsgegevens verwerkt worden, zal opgezet worden binnen de richtlijnen van de AVG. DNB zal een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren bij elk initiatief dat volgens de functionaris voor gegevensbescherming een significant risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling zal focussen op o.a. de mogelijke risico's voor de rechten van de betrokken burgers, de maatregelen om de risico's aan te pakken, en de te nemen stappen in geval van een gegevenslek.
Risicoanalyse Nr. 34 (blz. 5)	De VTC is van oordeel dat om het Ontwerp te beoordelen al een GEB nodig is. Die zou ondermeer moeten duidelijk maken wat nu nog niet concreet genoeg is. Bijvoorbeeld, als er zich een datalek voordoet, wie is dan verantwoordelijk of hoe de rechten van de betrokkenen verzekerd zijn, hoe wordt	Elk concreet gebruik van de diensten van het DNB waar persoonsgegevens verwerkt worden, zal opgezet worden binnen de richtlijnen van de AVG. DNB zal een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren bij elk initiatief dat volgens de functionaris voor gegevensbescherming een significant risico voor de rechten en

	<p>vermeden dat de betrokkene van een organisatie naar een andere gestuurd wordt. Zie ook de in de vorige punten al aangehaalde vragen die in de GEB kunnen beantwoord worden.</p>	<p>vrijheden van de betrokkenen met zich meebrengt. De gegevensbeschermingseffectbeoordeling zal focussen op o.a. de mogelijke risico's voor de rechten van de betrokken burgers, de maatregelen om de risico's aan te pakken, en de te nemen stappen in geval van een gegevenslek.</p>
<p>Permanente controle door de overheid vereist Nr. 35 (blz. 5)</p>	<p>De VTC is ervan overtuigd dat een permanente controle door overheid vereist is, temeer omdat minstens initieel de gebruikers (correct) geïnformeerd moeten worden dat een Vlaamse instantie (het DNB) hun gegevens zal beheren. Als (mede) op basis daarvan het vertrouwen van de burger wordt gewonnen, houdt het geen pas om later deze garantie onder hun voeten weg te trekken.</p>	<p>De burger wordt afdoende voorafgaand geïnformeerd over de gegevensverwerking en de burger krijgt voorafgaand aan de gegevensdeling een duidelijk en volledig overzicht van welke concrete gegevens gedeeld zullen worden. De burger heeft hierbij de mogelijkheid om het gegevensdelen alsnog niet te laten doorgaan. Bovendien kan de burger steeds een helder en duidelijk overzicht bekomen van welke gegevens met welke derde partijen wordt gedeeld door een logboek te kunnen opvragen tot 6 maanden terug in de tijd van alle ontvangende entiteiten van zijn persoonsgegevens</p> <p>Art. 30, §3 vermeldt: Elke burger heeft het recht om te weten welke ontvangende entiteiten, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via het Vlaams Datanutsbedrijf hebben geraadpleegd of bijgewerkt.</p> <p>Verder wordt DNB ingericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, binnen een duidelijk decretaal kader. De controle door de overheid zal onder meer worden beveiligd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RvB & Aandeelhouders (Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap beschikken altijd direct of

		<p>indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het Adviescomité (leden worden benoemd door de Vlaamse Regering) - Afspraken in de samenwerkingsovereenkomst - De regeringscommissarissen (benoemd door de Vlaamse Regering)
<p>Aandacht voor waarborgen indien privé-instantie Nr. 36 (blz. 5)</p>	<p>De GEB moet duidelijk maken welke waarborgen wegvallen wanneer er zou worden overgegaan tot de privatisering, en over welke mogelijkheden de burgers dan beschikken om hun rechten te laten gelden. Minimaal mogen de persoonsgegevens van de burgers niet zonder meer worden overhandigd aan een privé-instantie, zelfs indien de doeleinden hetzelfde zouden blijven (hetgeen momenteel evenmin verzekerd is, omdat die doeleinden niet vastliggen). In ieder geval valt in dit geval alle administratieve bescherming weg.</p>	<p>DNB wordt ingericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, binnen een duidelijk decretaal kader. Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap beschikken op basis van het ontwerp van decreet altijd direct of indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf. Er zijn daarnaast diverse controlemechanismen ingevoerd.</p> <p>Daarenboven stelt art. 4, §4: "Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in het kader van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 1, andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden oprichten of eraan deelnemen, al dan niet met een meerderheidsdeelname, onder voorbehoud van artikel 12 tot en met 30".</p>
<p>Aandacht voor waarborgen indien in privé handen Nr. 37 (blz. 5)</p>	<p>De VTC vraagt zich ook af of het project zo is opgezet dat het niet uitmaakt in wiens handen het DNB terecht komt als het bijvoorbeeld overgekocht of gratis overgedragen zou worden. PODS-technologie maakt dit mogelijk, en het is dus eveneens (minstens theoretisch) mogelijk om het DNB zo op te zetten dat het niet eens</p>	<p>DNB wordt ingericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, binnen een duidelijk decretaal kader. Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap beschikken altijd direct of indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf. Er zijn daarnaast diverse</p>

	<p>uitmaakt wie de PODS of de databank van het DNB precies beheert. Maar indien dat de ambitie is, dan zou ook dit decretaal moeten worden vastgelegd.</p>	<p>controlemechanismen ingevoerd.</p> <p>Daarenboven stelt art. 4, §4: "Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in het kader van de doelstellingen, vermeld in paragraaf 1, andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden oprichten of eraan deelnemen, al dan niet met een meerderheidsdeelname, onder voorbehoud van artikel 12 tot en met 30".</p>
<p>Nood aan controle door de overheid Nr. 38 (blz. 5)</p>	<p>De VTC is van oordeel dat er in ieder geval een controle door de overheid moet ingebouwd worden.</p>	<p>DNB wordt ingericht als een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, binnen een duidelijk decretaal kader. De controle door de overheid zal onder meer worden beveiligd door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RvB & Aandeelhouders (Het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap beschikken altijd direct of indirect over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf en over de meerderheid van het totale aantal stemrechten dat verbonden is aan de aandelen). - Het Adviescomité (leden worden benoemd door de Vlaamse Regering) - De afspraken in de samenwerkingsovereenkomst - De regeringscommissarissen (benoemd door de Vlaamse Regering)
<p>De verhouding met andere regelingen & kluisprojecten Nr. 39 (blz. 5-6)</p>	<p>De VTC wijst ook op niet uitgeklaarde verhouding met passieve openbaarheid van bestuursdocumenten, met rechten van de betrokkene op grond van de AVG en met de uitwisselingen via het Magdaplatform (dit wordt wel aangekaart, maar blijft onduidelijk: er lijken in ieder</p>	<p>DNB is geen tegenhanger van MAGDA of een ander platform. Zie artikel 5, §5: "Behoudens uitdrukkelijke afwijking, laat het Vlaams Datanutsbedrijf bestaande toepassingen inzake het opslaan en meedelen van gegevens van de burger onverlet".</p>

	<p>geval ook opvragingen van persoonsgegevens bij de overheid door/via het DNB gepland waarbij geen gebruik wordt gemaakt van de PODS). Is het de bedoeling dat de DNB al deze rollen overneemt? Zo ja, hoe zullen de beperkingen uit de relevante wetgeving worden overgenomen? Zo nee, moet het Ontwerp dan niet worden aangepast om duidelijk te maken dat bv. de vraag om persoonsgegevens in een POD te laden niet gebruikt kan worden om via-via een toegangsverzoek in de AVG mogelijk te maken, of om met een flexibel omwegje toegang te krijgen tot bestuursdocumenten zoals geregeld in het Bestuursdecreet?</p>	<p>De uitzonderingen zoals bepaald in artikel II.34 2° en in artikel II.36, §1,1°, van het Bestuursdecreet blijven onverkort geldig.</p>
<p>De verhouding met andere regelingen & kluisprojecten Nr. 40 (blz. 6)</p>	<p>De relatie met bestaande datakluisen zoals IZIMI (notarissen) en het platform met kluisen voor gezondheidsgegevens moet uitgeklaard worden. De VTC vreest voor een opbod tussen datakluisprojecten die deels concurreren, en die voor een verwarrend landschap zorgen.</p>	<p>Coördinatie met bestaande en geplande initiatieven is van cruciaal belang (er is reeds afstemming met andere, gelijkaardige initiatieven). Het gegeven dat er meerdere datakluisprojecten zullen ontstaan of reeds bestaan vormen op zich geen probleem. De oprichting van het Datenutsbedrijf moet er net voor zorgen dat er een convergentie optreedt van deze initiatieven en dat deze kluisen met elkaar zullen moeten kunnen 'samenwerken', ondermeer door het gebruik van Europese en industriestandaarden en het bewerkstelligen van interoperabiliteit.</p>
<p>De verhouding met andere regelingen & kluisprojecten Nr. 41 (blz. 6)</p>	<p>Volgens de VTC zal er moeten rekening gehouden worden met de regels voor de digitale "wallets" van het ontwerp van de eIDAS-verordening. De (ontwerp)verordening vraagt dat er voor de in de verordening bedoelde "wallets" een keuzemogelijkheid bestaat. Een "lock in" bij/via het DNB mag dus niet.</p>	<p>Volgens het voorstel tot uitbreiding van de eIDAS-verordening kunnen particuliere marktspelers geen Europese digitale "wallets" uitgeven tenzij zij daartoe door een lidstaat gemachtigd zijn.</p> <p>Het DNB zal dus nooit in een lock in situatie terecht komen</p>

		<p>aangezien de burger altijd zelf zal kunnen beslissen met welke POD aanbieder hij wenst te werken.</p> <p>Het ontwerp legt zodoende het initiatief en de autonomie bij de burger om gebruik te maken van de mogelijkheden die het Vlaams Datanutsbedrijf biedt. Geen enkele burger is bovendien verplicht om gebruik te maken van de diensten aangeboden door het Vlaams Datanutsbedrijf.</p>
<p>De verhouding met andere regelingen & kluisprojecten Nr. 42 (blz. 6)</p>	<p>De kluizeninfrastructuur zal afhankelijk van de informatie die in de kluizen wordt opgeslaan (o.a.) mogelijk ook een kritieke infrastructuur vormen die moet voldoen aan de eisen van de NIS-richtlijn.</p>	<p>De kluizen oplossing wordt opgeleverd met de nodige securitymaatregelen voor Vlaams Overheid IT informatieklaas 4 ('Info die slechts toegankelijk mag zijn voor een beperkte groep gebruikers. Impact bij incident is ernstig').</p> <p>Zie ook art. 19, §3: Het Vlaams Datanutsbedrijf neemt passende maatregelen met het oog op de veiligheid, vertrouwelijkheid en integriteit van de toepassingen en van de gegevens, verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf. Het adviescomité, vermeld in artikel 11, §1, verstrekt indien nodig advies overeenkomstig artikel 10, §2.</p>
<p>Voorbehoud voor het vertrouwen van de betrokkene Nr. 43 (blz. 6)</p>	<p>In zoverre het Ontwerp integraal rekent op de toestemming van de gebruikers bij het ontsluiten van persoonsgegevens naar afnemers, heeft de VTC fundamentele vragen bij het beroep doen op toestemming in deze context. Het Ontwerp gaat er dan van uit dat elke gebruiker voldoende beoordelingsvermogen heeft om te bepalen welke afnemer betrouwbaar is, en wat de toestemming precies dekt. Bij een afdoende geïnformeerde doelgroep kan dat een haalbare aanpak zijn, maar bij een systeem dat</p>	<p>Zie hoofdstuk 10 – Afdeling 1 'Medelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf' en Afdeling 3. 'Medelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf', met verwijzing naar artikel 29 indien het om persoonsgegevens gaat Deze beschrijven meer in detail de nodige toestemming van de burger (conform AVG).</p> <p>Artikel 13 voorziet ook een mogelijkheid, naast mededeling van gegevens aan DNB op zijn verzoek cq. op basis van zijn toestemming, tot mededeling van gegevens aan DNB indien de aanleverende entiteit gemachtigd is tot gegevensdeling</p>

	<p>momenteel geen beperkingen lijkt te kennen – naar gebruikers, PODS-aanbieders, data-afnemers, of toezicht op gebruikscases – is dit, volgens de VTC, onverdedigbaar riskant. Er is een onderscheid te maken tussen zelfbeschikking en gegevensbescherming. In ieder geval moet aan de hand van een gegevensbeschermingsimpactanalyse nagegaan worden of en hoe de toestemming hier als beschermingsmaatregel kan werken.</p>	<p>krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven.</p> <p>Art. 29 vermeldt: §1. Een toestemming van een burger wordt altijd uitdrukkelijk verleend waarbij de burger voorafgaand wordt geïnformeerd over de verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. Die toestemming kan worden ingetrokken conform artikel 7, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>§2. De toestemming van een burger wordt gevraagd voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. De toestemming geldt altijd voor een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld. Gedurende die termijn wordt aan de burger op regelmatige tijdstippen gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van die termijn wordt aan de burger gevraagd of hij zijn toestemming wenst te vernieuwen, waarna opnieuw op regelmatige tijdstippen aan de burger wordt gevraagd of zijn toestemming nog geldt. De inhoud van de toestemming van de burger blijft ongewijzigd in de loop van de tijd als de burger zijn toestemming niet wijzigt.</p> <p>Deze toestemming moet aan een aantal voorwaarden voldoen, met name dat deze steeds uitdrukkelijk moet worden gegeven. Verder gelden de voorwaarden van de toestemming zoals voorgeschreven in artikel 4, 11) van de Algemene Verordening</p>
--	---	---

		<p>Gegevensbescherming, zijnde een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Ook kan de burger op elk moment zijn toestemming intrekken.</p> <p>In ieder geval voorziet het Vlaams Datanutsbedrijf dat de toestemming wordt gegeven voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger. De burger zal aldus op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt.</p> <p>De gegevensbeschermingeffectenbeoordeling zal focussen op o.a. de rechten van de betrokken burgers, de kwalificaties en waarborgen van de ontvangende entiteiten, de werkbaarheid van toestemming van de burger en de te nemen stappen in geval van een datalek.</p> <p>Het blijft een belangrijke punt en wordt meegenomen in gebruikersonderzoek om na te gaan of de gebruiker effectief voldoende beoordelingsvermogen heeft. Veel zal ook afhangen van de concrete use case.</p>
<p>Voorbehoud voor het vertrouwen van de betrokkene</p>	<p>Ondermeer in het kader van e-Health is gebleken dat een volwaardige toestemming conform met de vereisten van de AVG geen evidentie is. De VTC</p>	<p>Toestemming volgens AVG wordt gerespecteerd door DNB. Zie artikel 29: "Een §1. Een toestemming van een burger wordt altijd uitdrukkelijk verleend waarbij de burger</p>

<p>Nr. 44 (blz. 6)</p>	<p>adviseert dus dat het toestemmingconcept beter bestudeerd wordt. Het verkrijgen van een toestemming mag niet de enige waarborg zijn. Transparantie is daarbij een belangrijk punt en daar is nu gezien de verschillende vragen nog geen sprake van.</p>	<p>voorafgaand wordt geïnformeerd over de verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. Die toestemming kan worden ingetrokken conform artikel 7, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>§2. De toestemming van een burger wordt gevraagd voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. De toestemming geldt altijd voor een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld. Gedurende die termijn wordt aan de burger op regelmatige tijdstippen gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van die termijn wordt aan de burger gevraagd of hij zijn toestemming wenst te vernieuwen, waarna opnieuw op regelmatige tijdstippen aan de burger wordt gevraagd of zijn toestemming nog geldt. De inhoud van de toestemming van de burger blijft ongewijzigd in de loop van de tijd als de burger zijn toestemming niet wijzigt.</p> <p>Deze toestemming moet aan een aantal voorwaarden voldoen, met name dat deze steeds uitdrukkelijk moet worden gegeven. Verder gelden de voorwaarden van de toestemming zoals voorgeschreven in artikel 4, 11) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, zijnde een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Ook kan de burger op elk moment zijn toestemming intrekken.</p>
------------------------	--	---

		In ieder geval voorziet het Vlaams Datanutsbedrijf dat de toestemming wordt gegeven voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger. De burger zal aldus op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt.
Voorbehoud voor het vertrouwen van de betrokkene Nr. 45 (blz. 6)	Er moeten ook maatregelen ingebouwd worden die beletten dat bedrijven burgers de facto niet gaan dwingen om een kluis te hebben.	Dit kan opgenomen worden gedurende de haalbaarheidsstudie (business case) en verder als, voor de use case, de gehele dataflow in kaart gebracht wordt (met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...)). De Raad van Bestuur ziet voor het overige toe op de behoorlijke uitvoering van de use case.
Voorbehoud voor het vertrouwen van de betrokkene Nr. 46 (blz. 6)	De VTC maakt ook een voorbehoud voor de toepassing van artikel 8, AVG m.b.t. de voorwaarden voor de toestemming van kinderen met betrekking tot diensten van de informatiemaatschappij.	Dit zal bijkomend worden onderzocht, in het geval een dergelijke case zich aandient.
Vraag naar een kopieerverbod Nr. 47 (blz. 6)	De technologie maakt het mogelijk om de data te ontsluiten volgens de wensen van de betrokkenen, maar het is de VTC niet duidelijk of er technische en organisatorische garanties zijn dat de persoonsgegevens door de ontvangers niet verzameld worden voor verder gebruik. Dat is nochtans een	Art. 30, §1, vermeldt: "Er geldt een principiële kopieerverbod voor de ontvangende entiteit van persoonsgegevens. Als dat nodig is, kan de raad van bestuur, in overleg met de aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, na advies van het adviescomité, ermee instemmen dat de ontvangende entiteit een kopie maakt van de persoonsgegevens,

		grondvoorwaarde voor een succesvolle toepassing van het POD-model: indien afnemers hun data gewoon kopiëren uit een POD, dan zorgt het PODS-systeem wél voor vlotter datadelen, maar erodeert het net de gegevenscontrole voor de burger.	louter met de bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die persoonsgegevens efficiënter te doen verlopen, op voorwaarde dat de ontvangende entiteit: <ol style="list-style-type: none"> 1) de persoonsgegevens niet wijzigt; 2) de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit; 3) Onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken”.
Vraag naar een kopieerverbod Nr. 48 (blz. 6)	een	Dat is ongetwijfeld niet de bedoeling van het Ontwerp. Minstens moet er een decretaal verbod komen om te kopiëren.	Zie art. 30, §1.
Vraag naar een kopieerverbod Nr. 49 (blz. 6)	een	De VTC verwacht dan ook dat het DNB (of een andere daartoe aangeduide instantie) de handhaving van dat verbod als taak toegewezen krijgt.	Zie art. 30, §1.
Vraag naar een kopieerverbod Nr. 50 (blz. 6)	een	Andere vormen van ongewenste uitstroom uit het systeem moeten natuurlijk ook vermeden en gesanctioneerd worden.	Elke verwerking valt onder de AVG, en zal dus ook hieraan moeten voldoen.

Advies Vlaams Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) nr. 2022/037 van 19 april 2022

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A_W_2022_037_advies.pdf

Randnummer	Opmerking	Verduidelijking, repliek of gevolg
1. Algemene opmerkingen Nr. 29	De VTC is van oordeel dat hiermee meer duidelijkheid en meer garanties gegeven worden. Een groot deel van de bezorgdheden van de VTC inzake het statuut van het DNB wordt hiermee weggenomen. Ze adviseert evenwel om regelmatig een evaluatie te krijgen over de werking van het DNB, eventueel door het opnemen van een apart hoofdstuk over de bescherming van persoonsgegevens in het jaarlijks rapport zoals bedoeld in artikel 6 van het Ontwerp.	Een regelmatige beoordeling van de werkwijze van DNB alsmede het opzetten van verbeteracties maakt deel uit van de managementtaken van het managementteam van DNB. Zie art. 6, §1, 7°: "… het uitbrengen van een jaarlijks rapport voor 1 juni van het volgende jaar over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst gedurende het afgelopen kalenderjaar, en het uitbrengen van andere documenten die jaarlijks, al dan niet ter goedkeuring door de Vlaamse Regering, moeten worden voorgelegd. Dit rapport bevat een afzonderlijk hoofdstuk over de bescherming van persoonsgegevens".
1. Algemene opmerkingen Nr. 35 & 36	35. De vraag rest nog hoe effectief die beschermingsmechanismen zullen zijn. Veel hangt af van hoe ze worden ingevuld. Zijn de toetsingscriteria voor deze het adviescomité en de regeringscommissaris voldoende duidelijk? Het is in ieder geval een belangrijke verbetering dat er uitdrukkelijk gesteld wordt dat bescherming van persoonsgegevens het uitgangspunt is. 36. Uiteindelijk is het de Raad van Bestuur die de beslissingen neemt. Het adviescomité kan volgens de VTC de functionaris voor gegevensbescherming wel raadplegen maar de functionaris moet volgens de AVG vanuit een onafhankelijke positie in eerste instantie de gedelegeerd bestuurder adviseren over de	De rol van het adviescomité en van de functionaris van gegevensbescherming ten aanzien van de raad van bestuur werd verder verduidelijkt in artikel 10 §2: "Het adviescomité adviseert de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf over de volgende punten telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger: 1° het ontwerp van beleid voor het gebruikers- en toegangsbeheer voor de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld; 2° het ontwerp van gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf; 3° het ontwerp van procedure, in het bijzonder de vereiste inhoud van het aanvraagdossier en de criteria

	<p>verwerkingen door het Datanutsbedrijf. Het is volgens de VTC aangewezen om de rol en positie (die onafhankelijk moet zijn) van de functionaris te herbekijken.</p>	<p>om de aanvraag voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de vraag tot toegang de verwerking van persoonsgegevens betreft, te beoordelen;</p> <p>4° de aanvragen, de nadere voorwaarden en de nodige afspraken voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de aanvraag tot de toegang de verwerking van persoonsgegevens betreft. Het adviescomité verleent het advies op basis van het aanvraagdossier en, in voorkomend geval, op basis van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die de aanvrager heeft opgesteld.</p> <p>In het advies, vermeld in het eerste lid, komen alle aspecten met betrekking tot alle deskundigheden, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, aan bod.</p> <p>De functionaris voor gegevensbescherming kan, na ontvangst van het advies van het adviescomité, vermeld in het eerste lid, op verzoek van de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf adviseren over de punten, vermeld in het eerste lid.</p> <p>De raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf wint het advies in van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, over de punten, vermeld in het eerste lid, 1° en 3°.</p>
--	---	--

		<p>De raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf beslist vervolgens over de punten, vermeld in het eerste lid.</p> <p>Als de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf het advies van het adviescomité of van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf niet volgt, motiveert de raad van bestuur in de inleidende bepalingen van zijn beslissing waarom hij het advies niet volgt.”</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht.</p>
<p>1. Algemene opmerkingen Nr. 37</p>	<p>De VTC merkt ook op dat het aanvraagstelsel voor de ontvangende entiteiten maar zeer beknopt wordt geregeld: enkel in de voorlaatste paragraaf van artikel 10 is er sprake van “aanvraag” en “aanvrager”. Minimale inhoud en beoordelingscriteria ontbreken. De VTC verwijst naar de aansluitingsprocedures bij de dienstenintegratoren, of naar de toezichtsmechanismen voor de recent voorgestelde Europese portemonnees voor digitale identiteit (Digital ID Wallets) in het voorstel voor een Verordening tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende een Europees kader voor een digitale identiteit. Bovendien kan de Raad van Bestuur het Adviescomité overrulen. De VTC beveelt aan om een duidelijk beoordelingssysteem voor aanvragen uit te werken, en suggereert dat een volledig negatief advies meer gewicht zou moeten krijgen. Bovendien zou de DPO hiervan telkens bericht moeten</p>	<p>De inhoud en de beoordelingscriteria moeten uitgewerkt worden en door de raad van bestuur bevestigd.</p> <p>Zie art. 10, § 3° en 4°:</p> <p>3° het ontwerp van procedure, in het bijzonder de vereiste inhoud van het aanvraagdossier en de criteria om de aanvraag voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de vraag tot toegang de verwerking van persoonsgegevens betreft, te beoordelen;</p> <p>4° de aanvragen, de nadere voorwaarden en de nodige afspraken voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de aanvraag tot de toegang de verwerking van persoonsgegevens betreft. Het adviescomité verleent het advies op basis van het aanvraagdossier en, in voorkomend geval, op basis van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die de aanvrager heeft opgesteld.”</p>

	krijgen.	In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: "Inzake het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, wint de raad van bestuur, naast het advies van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf, eveneens het advies in van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens. Het adviescomité houdt in zijn advies over vragen voor toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf rekening met de elementen in het aanvraagdossier en, indien voorhanden, met de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die door de aanvrager werd opgesteld. De procedure, in het bijzonder de vereiste inhoud van het aanvraagdossier en de beoordelingscriteria worden bepaald door de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf na advies van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf".
1. Algemene opmerkingen Nr. 38	De VTC was van oordeel dat er een afsprakenkader moet komen en dat dat moet afgedwongen worden bijvoorbeeld in de vorm van protocollen met de afnemers waarin onder meer de specifieke doelen en bewaartermijnen worden bepaald.	De inhoud en de beoordelingscriteria moeten uitgewerkt worden en door de raad van bestuur bevestigd. Zie art. 10, 3° en 4°: 3° het ontwerp van procedure, in het bijzonder de vereiste inhoud van het aanvraagdossier en de criteria om de aanvraag voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de vraag tot toegang de verwerking van persoonsgegevens betreft, te beoordelen; 4° de aanvragen, de nadere voorwaarden en de nodige afspraken voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf als de aanvraag tot de toegang de verwerking

		<p>van persoonsgegevens betreft. Het adviescomité verleent het advies op basis van het aanvraagdossier en, in voorkomend geval, op basis van de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die de aanvrager heeft opgesteld</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: "De raad van bestuur bepaalt de verdere voorwaarden voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf en de nodige afspraken in dat verband. Deze afspraken zullen per concreet geval worden bepaald, zijnde hetzij een protocol, hetzij een machtiging van het Informatieveiligheidscomité, hetzij een machtiging van de minister van Binnenlandse Zaken. De raad van bestuur wint hierbij het advies in van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf, waarbij de functionaris zijn onafhankelijkheid behoudt".</p>
<p>1. Algemene opmerkingen Nr. 40, 41, 42, 43, 44, 140</p>	<p>40. De VTC heeft via de pers kennisgenomen van het plan van de Vlaamse Regering om de burger een kluis aan te bieden tegen zomer 2022. Zie https://www.vlaanderen.be/digitaal-vlaanderen/nieuwsberichten/doccle-en-digitaal-vlaanderen-kondigen-strategische-samenwerking-aan. Daarbij wordt meer de nadruk gelegd op volledige documenten. Dit is enigszins tegenstrijdig met de verantwoording van het datanutsbedrijf dat net aangeeft dat het nut van het POD-systeem is dat geen volledige documenten met voor de use case overbodige informatie worden aangeboden aan derden (zie infra).</p>	<p>Verwerkingen zullen pas plaatsvinden wanneer de wettelijke basis er is en het decreet in werking is getreden. Een overleg met de VTC zal worden ingepland om het project toe te lichten.</p>

	<p>Het gaat hier ook niet meer over een decentrale opslag.</p> <p>41. De VTC meent, op basis van deze bijkomende plannen, dat het haar voorgelegde project dus slechts een deel van het verhaal vormt, wat een coherente beoordeling sterk bemoeilijkt.</p> <p>42. De VTC wijst erop dat zowel voor de verwerkingen in het kader van het DNB als de verwerkingen in het kader van dit nieuwe project eerst een wettelijke basis aanwezig moet zijn (die conform is met de AVG) vooraleer de verwerkingen mogen aangevangen worden.</p> <p>43. De VTC beveelt aan om ook dit deel van het project voor advies voor te leggen.</p> <p>44. Aanvullend aan deze opmerkingen wordt het Ontwerp hierna verder getoetst aan de principes van de AVG.</p> <p>140. De VTC maakt een voorbehoud voor wat betreft de impact op dit dossier van het kluisproject dat met Doccle wordt opgezet en voor wat betreft het ontbreken van de gegevensbeschermingsimpactanalyse voor het geheel van minstens het nu voorliggende project.</p>	
<p>2. Kwaliteit van de grondslag Nr. 47</p>	<p>De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die</p>	<p>Zie hoofdstuk 11 van het decreet.</p>

	beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.	
2. Kwaliteit van de grondslag Nr. 59, 60	<p>59. In de toelichting bij artikel 29 (p. 21) wordt gesteld dat Datanutsbedrijf voorziet dat de toestemming wordt gegeven voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger om nog geldig te zijn. De burger zal zo op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt.</p> <p>60. De VTC adviseert dat dit in het Ontwerp zelf wordt opgenomen, vermits dit een fundamentele juridische waarborg betreft.</p>	<p>De meer specifieke bepalingen inzake de geldigheid van de toestemming zijn opgenomen in art. 29, §1 en §2:</p> <p>“§1. Een toestemming van een burger wordt altijd uitdrukkelijk verleend waarbij de burger voorafgaand wordt geïnformeerd over de verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. Die toestemming kan worden ingetrokken conform artikel 7, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>§2. De toestemming van een burger wordt gevraagd voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. De toestemming geldt altijd voor een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld. Gedurende die termijn wordt aan de burger op regelmatige tijdstippen gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van die termijn wordt aan de burger gevraagd of hij zijn toestemming wenst te vernieuwen, waarna opnieuw op regelmatige tijdstippen aan de burger wordt gevraagd of zijn toestemming nog geldt. De inhoud van de toestemming van de burger blijft ongewijzigd in de loop van de tijd als de burger zijn toestemming niet wijzigt.”</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: “Dit artikel</p>

		<p>bevat een verduidelijking van het verzoek van de burger om gegevens te delen, met name dat dit verzoek dient te worden gelezen als een toestemming van de burger wanneer het om persoonsgegevens gaat. Deze toestemming moet aan een aantal voorwaarden voldoen, met name dat deze steeds uitdrukkelijk moet worden gegeven. Verder gelden de voorwaarden van de toestemming zoals voorgeschreven in artikel 4, 11) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, zijnde een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Specifieke aandacht wordt gegeven aan de transparantie richting de burger, waarbij de burger steeds voorafgaand afdoende geïnformeerd is over de verwerking van persoonsgegevens waarop zijn toestemming betrekking heeft. Dit artikel bevestigt eveneens uitdrukkelijk dat de burger op elk ogenblik zijn toestemming kan intrekken. In ieder geval voorziet het Vlaams Datanutsbedrijf dat de toestemming wordt gegeven voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft en voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. De burger zal op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger. Ook na een vernieuwde toestemming zal de burger op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn</p>
--	--	---

<p>2. Kwaliteit van de grondslag Nr. 62</p>	<p>De VTC herhaalt haar opmerking dat er ook maatregelen moeten ingebouwd worden die beletten dat ontvangende entiteiten/bedrijven burgers de facto gaan dwingen om een kluis te hebben (of verder te gebruiken). Er kan overwogen worden om een bepaling op te nemen in het Ontwerp zoals voorzien in de Verordening (EU) 2018/1724 tot oprichting van één digitale toegangspoort voor informatie, procedures en diensten voor ondersteuning en probleemoplossing, waardoor het gebruik van het systeem expliciet niet verplicht is voor burgers, en het alleen op hun uitdrukkelijk verzoek is toegestaan, tenzij wettelijk anders is bepaald. De VTC wijst ook op de praktijk bij gelijkaardige platformen waarbij de initiële keuze voor het gebruik van het platform automatisch wordt doorgetrokken bij volgende communicatie of andere toepassingen.</p>	<p>toestemming nog geldt. ”</p> <p>Om het factitieve karakter van de datakluis te benadrukken is artikel 5, §1, 2° aangepast: “een platform voor datakluisen voor burgers ontwikkelen en beheren. De datakluisen worden ter beschikking gesteld aan burgers. Het gebruik van een datakluis is voor burgers niet verplicht. Een burger kan uitsluitend op zijn uitdrukkelijk verzoek zijn datakluis activeren en in voorkomend geval deactiveren, zijn gegevens daarin opslaan, aanpassen of verwijderen en de mededeling van die gegevens beheren op zijn verzoek, en in geval van mededeling van persoonsgegevens, op voorwaarde dat de burger zijn toestemming verleent als vermeld in artikel 29 van dit decreet;”</p> <p>Dit wordt verder toegelicht in de memorie als volgt: “Het ontwerp legt zodoende het initiatief en de autonomie bij de burger om gebruik te maken van de mogelijkheden die het Vlaams Datanutsbedrijf biedt. Geen enkele burger is bovendien verplicht om gebruik te maken van de diensten aangeboden door het Vlaams Datanutsbedrijf”.</p> <p>[...]</p> <p>“De ontwikkeling en het beheer van een platform voor datakluisen voor burgers. Dergelijk platform strekt tot het veilig delen van gegevens, inclusief persoonsgegevens, in voorkomend geval op basis van toestemming. Het gebruik van een datakluis is niet verplicht en kan enkel indien een burger hier uitdrukkelijk om verzoekt, of in geval van mededeling van persoonsgegevens, indien de burger hiervoor de toestemming</p>
---	---	---

		heeft gegeven.”
<p>3. Doelbinding Nr. 74, 75</p>	<p>74. Ook de doeleinden voor het gebruik van het platform door de andere Vlaamse instanties worden bepaald in artikel 5 (en vergelijkbaar voor de niet Vlaamse instanties): “§2. De Vlaamse instanties gebruiken het platform, vermeld in paragraaf 1, 2°, voor het meedelen van de door de Vlaamse instanties beheerde gegevens en het afnemen van gegevens door de Vlaamse instanties, overeenkomstig de in artikel 13, §1 vermelde voorwaarden.”</p> <p>75. Het is de VTC niet duidelijk wat hier bedoeld wordt met het afnemen van gegevens door Vlaamse instanties. Ze adviseert om dit in de tekst zelf of in de toelichting te beschrijven. De VTC herinnert aan het principe dat overheden gebruik moeten maken van authentieke bronnen. Het moet duidelijk zijn dat het Ontwerp geen uitzondering op dit principe kan bevatten.</p>	<p>Dit is verder verduidelijkt in art. 5, §2: “De Vlaamse instanties gebruiken het platform, vermeld in § 1, 2°, om gegevens mee te delen die de Vlaamse instanties beheren, in de gevallen vermeld in artikel 13, §1, 1° en 2°. De Vlaamse instanties gebruiken het platform, vermeld in paragraaf 1, 2°, voor het ontvangen van gegevens, overeenkomstig de in artikel 21, §1 vermelde voorwaarden. Het Vlaams Datanutsbedrijf biedt onder de voorwaarden, bepaald in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6, daartoe aan de Vlaamse instanties de nodige ondersteuning. Onder de voorwaarden, bepaald in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6, staat het Vlaams Datanutsbedrijf daarnaast in voor het meedelen van de door overheidsinstanties, andere dan de Vlaamse instanties, beheerde gegevens, overeenkomstig de in artikel 13, §2 vermelde voorwaarden, of voor het ontvangen van gegevens door overheidsinstanties, andere dan de Vlaamse instanties, overeenkomstig de in artikel 21, §1 vermelde voorwaarden”.</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: “De tweede paragraaf van het ontwerp voorziet dat de entiteiten van de Vlaamse overheid zoals bedoeld in art. I.3 1° van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 alsook de instellingen met een publieke taak in de zin van art. I.3, 6 °, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 die afhangen van de Vlaamse overheid gebruik maken van het in paragraaf 1, 2° van het ontwerp bedoelde platform voor het delen van de door deze entiteiten beheerde gegevens met derden i) op basis van het</p>

		<p>verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) van de door deze entiteiten beheerde gegevens met derden of ii) indien die entiteiten van de Vlaamse Overheid gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven.</p> <p>Hetzelfde geldt indien deze entiteiten gegevens ontvangen wanneer de betrokken burger verzoekt (of in geval van persoonsgegevens, zijn toestemming geeft) om de mededeling van gegevens aan de ontvangende entiteit te laten plaatsvinden via het in paragraaf 1, 2° van het ontwerp bedoelde platform.</p> <p>Aldus wordt gewaarborgd dat elke nieuwe toepassing op een vlotte en veilige manier kan communiceren met een platform voor het delen van gegevens. Op die manier kunnen de ambities en doelstellingen maximaal worden gerealiseerd. Bovendien moet dit vermijden dat diverse entiteiten van de Vlaamse overheid en de ervan afhankende instellingen met een publieke taak zelf investeren in platformen die door het Vlaams Datanutsbedrijf al worden gerealiseerd. Indien dergelijk systeem reeds bestaat, dient het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf als een complementair systeem waarbij de gegevensdeling via dit platform kan verlopen in de mate dat de betrokken burger hiertoe heeft verzocht aan het Vlaams Datanutsbedrijf.</p> <p>Het ontwerp voorziet in dit verband tevens dat het Vlaams Datanutsbedrijf ertoe gehouden is om, onder de in de</p>
--	--	---

		<p>samenwerkingsovereenkomst vastgelegde voorwaarden, deze entiteiten daartoe de nodige ondersteuning te bieden. Op heden wordt geen verplichting ingeschreven voor de lokale besturen en de daarvan afhankende instellingen met een publieke taak om gebruik te maken van het door het Vlaams Datanutsbedrijf ontwikkelde platform. Wel kan de Vlaamse Regering in de samenwerkingsovereenkomst reeds maximale aandacht vragen voor de ondersteuning van de lokale overheden en de daarvan afhankende instellingen met een publieke taak. In de toekomst kan geëvalueerd worden of een uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 5 § 2 van het ontwerp aangewezen is.</p> <p>Hetzelfde principe van gegevensdeling geldt voor de overheidsinstanties, andere dan de entiteiten van de Vlaamse overheid zoals bedoeld in het eerste lid van de tweede paragraaf, met name de gegevensdeling met derden i) op basis van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) van de door deze overheidsinstanties beheerde gegevens met derden of ii) indien die overheidsinstanties gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven. Hetzelfde geldt indien deze overheidsinstanties gegevens ontvangen wanneer de betrokken burger verzoekt (of in geval van persoonsgegevens, zijn toestemming geeft) om de mededeling van gegevens aan de ontvangende overheidsinstantie te laten plaatsvinden via het in paragraaf 1, 2° van het ontwerp bedoelde platform.”</p>
--	--	--

		In de memorie wordt eveneens verduidelijkt: "Deze bepaling beoogt geen uitzondering op het principe dat overheidsinstanties vermeld in artikel III.65, §2, Bestuursdecreet enkel gegevens kunnen opvragen bij de burger indien er geen verplicht te gebruiken gegevensbron bestaat. "
3. Doelbinding Nr. 78	De Vlaamse Regering kan de beleidsuitvoerende taken nader bepalen. In de toelichting staat "in de samenwerkingsovereenkomst" terwijl een besluit van de Vlaamse Regering wordt verwacht. Dit moet verder uitgeklaard worden.	In navolging van de opmerking van de VTC is de derde paragraaf van het voorontwerp geschrapt, waarbij werd voorzien dat de Vlaamse Regering de beleidsuitvoerende taken nader kan bepalen. Dergelijke bepaling is overbodig; enerzijds bepaalt de eerste paragraaf van dit artikel de beleidsuitvoerende taken en anderzijds kan de Vlaamse Regering deze mee verder invullen in de samenwerkingsovereenkomst.
4. Verantwoordelijkheid Art 84	Andere actoren zijn ofwel verwerkingsverantwoordelijke ofwel verwerker: dit is nog altijd niet duidelijk. De VTC beveelt aan om voorbeelden in de toelichting op te nemen. Dit geldt zeker voor de POD-aanbieder.	In de memorie wordt dit toegelicht als volgt: "Ook sluit het Vlaams Datanutsbedrijf waar nodig overeenkomsten, inclusief verwerkersovereenkomsten, met zijn partners en andere actoren die deel uitmaken van het datagedreven ecosysteem en waakt het Vlaams Datanutsbedrijf erover dat gegevens niet verwerkt worden buiten de Europese Economische Ruimte zonder de noodzakelijke waarborgen te hebben getroffen. Deze andere actoren kunnen o.a. zijn, agentschap Digitaal Vlaanderen, identificatieapplicaties zoals ItsMe, aanleverende entiteiten en ontvangende entiteiten zoals een bank, een sociaal secretariaat of een overheidsinstantie. Elk van deze actoren kunnen optreden als verwerkingsverantwoordelijke, of als verwerker van het Vlaams Datanutsbedrijf indien de betreffende actor persoonsgegevens verwerkt ten behoeve van

<p>4. Verantwoordelijkheid Art 88 & 89</p>	<p>88. De VTC beoordeelt het enerzijds zeer gunstig dat voor elke use-case een effectenonderzoek kan gebeuren. Ze wijst erop dat het een verplichting is voor de verwerkingsverantwoordelijk zelf om de initiële inschatting te doen en dat de functionaris een adviesfunctie heeft. Anderzijds heeft de VTC duidelijk aangegeven dat er nood is aan een overkoepelende of basis GEB om het gehele project en opzet van het DNB te beoordelen. Het gaat hier immers over het gebruik van nieuwe technologie. Alhoewel er met het bijgewerkte project al meer duidelijkheid is, vraagt dit toch om meer transparantie inzake de technische opzet en een doorgedreven en systematisch onderzoek naar de effecten op de rechten en vrijheden van de burgers.</p> <p>89. De VTC maakt daarom een voorbehoud en dringt alsnog aan op de opmaak van een GEB om de risico's voor de rechten en vrijheden van de burgers beter te kunnen inschatten en dat voordat het project in werking treedt. De VTC stelt vast dat bepaalde maatregelen zoals bijvoorbeeld het logboek (zie infra) niet verantwoord worden door een risicobeoordeling zodat ook niet goed kan ingeschat worden wat de effectiviteit van de maatregel in deze context is. In de GEB kunnen dan ook de risico's van de verhoudingen van de verschillende actoren wat betreft de uitoefening van de rechten van de betrokken ingeschat worden en maatregelen worden voorgesteld.</p>	<p>het Vlaams Datanutsbedrijf.”</p> <p>Zie Memorie van toelichting p16: “Het Vlaams Datanutsbedrijf zal de nodige <i>governance</i> opzetten om te zorgen dat toepassingen die aansluiten op het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf positief bijdragen aan de opdracht van het Vlaams Datanutsbedrijf met betrekking tot het versterken van de gegevensbescherming van de burger. Bedrijven en toepassingen die het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf willen benaderen om persoonsgegevens op basis van toestemming te verwerken, zullen de redenen voor het gebruik moeten omschrijven en toelichten. De aansluiting op het platform zal tevens een authenticatie van de actoren vereisen. Waar noodzakelijk zullen de betrokken actoren de nodige adviezen bij de diverse DPO's (Data Protection Officer) inwinnen en wordt telkens overwogen of er een DPIA (Data Protection Impact Assessment) moet worden uitgevoerd vooraleer een toepassing kan worden aangesloten op het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf.”</p> <p>Aanvullende opmerking: Het Vlaams Datanutsbedrijf gaat een overkoepelende GEB maken over Solid. Dit GEB gaat beperkt zijn op de activiteiten onder verwerkingsverantwoordelijkheid van het Vlaams Datanutsbedrijf. Dit GEB gaat een generieke basis zijn voor alle Solid-use cases en gaat aangepast worden als er fundamentele wijzigingen zijn die impact hebben op de verwerkingsverantwoordelijkheid van het Vlaams Datanutsbedrijf. De Raad van Bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf valideert</p>
--	--	---

		de GEB. De raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf wint het advies van het Adviescomité en de functionaris voor gegevensbescherming over de GEB.
5. Minimale gegevensbescherming Nr. 93, 94	<p>93. De VTC merkt wel op dat bepaalde gegevens waarvan zij naar aanleiding van het onderzoek in het dossier VTC/A/W/2021/103 had afgeleid dat die zouden verwerkt worden, niet aangeduid worden in het nieuwe Ontwerp, namelijk:</p> <p>adresgegevens (cf. casus "Ik verhuis"): het is onvoldoende duidelijk, vooral gezien het belang als voorbeeld van use case voor dit project dat die onder contact- of identificatiegegevens vallen;</p> <p>voorkeuren/interesses (cf. casus UITpas waarover in 2021 een toelichting werd gegeven);</p> <p>gegevens die gekoppeld zijn aan een onderneming als die direct betrekking heeft op een natuurlijke persoon.</p> <p>94. De VTC adviseert om dit te herbekijken</p>	<ul style="list-style-type: none"> - "Adresgegevens": zijn deel van "contact en identificatiegegevens" - "Voorkeuren / interesses": zijn niet opgenomen als persoonsgegevens. Case UITpas is vandaag geen usecase bij DNB. - "Gegevens die gekoppeld zijn aan een onderneming als die direct betrekking heeft op een natuurlijke persoon": zijn deel van "het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid" of "het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen".
5. Minimale gegevensbescherming Nr. 99	99. De aanvragers stellen dat de POD-aanbieder geen toegang heeft tot de gegevens die in de PODs worden opgeslagen. Dit wordt echter niet gegarandeerd door het Ontwerp. De VTC dringt erop aan om dit wel te doen ofwel om uit te leggen in de toelichting waarom dit technisch onmogelijk zou zijn.	Noch de leverancier van de Solid Server POD SaaS, noch de uitbater van deze dienst binnen het raamcontract van de Vlaamse Overheid, noch het Datanutsbedrijf of een derde partij die door het Datanutsbedrijf aangesteld wordt als POD aanbieder zal toegang hebben tot de gegevens die in de PODs worden opgeslagen. Die punten zijn contractueel en organisatorisch te regelen, naast het uitdrukkelijke kopieerverbod van artikel 30.
5. Minimale gegevensbescherming Nr. 102, 103	102. De VTC beoordeelt het zeer positief dat er in het Ontwerp wordt tegemoetgekomen aan de vraag van de VTC om een principieel kopieerverbod in te stellen. Dit	Dit kopieerverbod werd opgenomen in art. 30, §1: "§1. Er geldt een principieel kopieerverbod voor de ontvangende entiteit van persoonsgegevens. Als dat nodig is,

	<p>gebeurt in artikel 30 van het Ontwerp. Daarin wordt ook geregeld dat de Raad van Bestuur kan toelaten op toch een kopie te maken onder bepaalde voorwaarden.</p> <p>103. De VTC adviseert dat deze bepaling explicieter geformuleerd wordt als een verbod voordat er een uitzondering op wordt bepaald.</p>	<p>kan de raad van bestuur, in overleg met de aanleverende entiteit, vermeld in artikel 13, §1 tot en met §3, na advies van het adviescomité, ermee instemmen dat de ontvangende entiteit een kopie maakt van de persoonsgegevens, louter met de bedoeling de latere terbeschikkingstelling van die persoonsgegevens efficiënter te doen verlopen, op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1° de persoonsgegevens niet wijzigt; 2° de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit; 3° onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt in een van de volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none"> a) zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft: <ul style="list-style-type: none"> 1) dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden; 2) dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk is gemaakt; b) zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken; 4° de verwerkte persoonsgegevens niet in de handel brengt zonder daartoe over een rechtvaardigingsgrond te beschikken.”
--	--	--

		<p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: "Dit artikel voert een principieel kopieerverbod in van de persoonsgegevens voor de ontvangende entiteit, tenzij de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf, na advies van het adviescomité, hiermee heeft ingestemd en op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:</p> <p>1° de persoonsgegevens niet wijzigt;</p> <p>2° de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit;</p> <p>3° onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.</p> <p>4° de verwerkte persoonsgegevens niet in de handel brengt zonder daartoe over een rechtvaardigingsgrond te beschikken. Dit is erop gericht om een loutere monetisering van de persoonsgegevens tegen te gaan.</p> <p>De ontvangende entiteit beschrijft de modaliteiten hoe zij een kopie van de persoonsgegevens zal behandelen. De naleving van de voorwaarden tot uitzondering op het kopieerverbod is de eigen verantwoordelijkheid van de ontvangende entiteit zelf."</p>
<p>5. Minimale gegevensbescherming Nr. 104</p>	<p>De VTC adviseert ook dat het Ontwerp regelt dat de naleving van deze voorwaarden gesanctioneerd kan worden door het DNB door bijvoorbeeld een einde te</p>	<p>Zie art. 30, §2: "Bij een schending van de bepalingen van paragraaf 1, kan de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf, na advies</p>

	<p>maken aan de mededelingen (met maatregelen voor de burger). Een kader voor sanctionering wordt aanbevolen.</p>	<p>van het adviescomité of de functionaris voor gegevensbescherming, een van de volgende maatregelen treffen:</p> <p>1° de ontvangende entiteit in kwestie bevelen om de ontvangen persoonsgegevens onmiddellijk te verwijderen;</p> <p>2° de mededeling van persoonsgegevens aan de ontvangende entiteit in kwestie tijdelijk of permanent stopzetten.”</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt: “De tweede paragraaf voorziet in de sancties voor de ontvangende entiteit in geval van niet-naleving van het kopieerverbod, of de voorwaarden tot uitzondering hierop. Meer bepaald kan de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf de ontvangende entiteit bevelen om de ontvangen persoonsgegevens te verwijderen. Indien de ontvangende entiteit in gebreke blijft, kan de raad van bestuur de mededeling van persoonsgegevens van het Vlaams Datanutsbedrijf aan deze ontvangende entiteit tijdelijk of permanent stopzetten. De raad van bestuur wint voor elk van deze mogelijke sancties voorafgaand het advies in van het adviescomité of de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf.”</p>
<p>5. Minimale gegevensbescherming Nr. 105</p>	<p>De VTC vraagt aandacht voor de POD-aanbieders die privébedrijven zijn en kunnen te maken krijgen met faillissementen en dergelijke. Bovendien stelt zich de vraag of ze overheidsdata kunnen verkopen. Dit is één van de redenen waarom de VTC het als fundamenteel beschouwt dat toegang tot de data door de POD-</p>	<p>Zie Memorie van toelichting over art. 30, §4: “Dit artikel voert een principiële kopieerverbod in van de persoonsgegevens voor de ontvangende entiteit, tenzij de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf, na advies van het adviescomité, hiermee heeft ingestemd en op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:</p>

	<p>aanbieders principieel verboden zou moeten zijn. Het monetiseren van de data zou moeten uitgesloten worden.</p>	<p>... 4° de verwerkte persoonsgegevens niet in de handel brengt zonder daartoe over een rechtvaardigingsgrond te beschikken. Dit is erop gericht om een loutere monetisering van de persoonsgegevens tegen te gaan.”</p> <p>Aanvullende opmerking: Door haar governance zorgt DNB voor vertrouwde organisaties binnen haar ecosysteem. Contractuele afspraken gaan gevolg van faillissement dekken (door duidelijke exit strategy) alsook toegang tot de data en verbod van monetiseren van data. Data op zich gaan niet verkocht worden, vergoeding/transactiekosten kunnen wel gevraagd worden voor diensten die geleverd worden op basis van de data. Bijvoorbeeld voor het vastgoedinformatieplatform zijn de achterliggende open data ‘gratis’ terwijl er toch een transactiekost wordt betaald door de afnemers voor de meerwaardediensten.</p>
<p>5. Minimale gegevensbescherming Nr. 108, 109, 110</p>	<p>108. Wat de bewaartermijn betreft, wordt het volgende bepaald in artikel 27 van het Ontwerp: “Art. 27. De persoonsgegevens, verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf, worden niet langer bewaard dan dat ze noodzakelijk zijn om de doeleinden, vermeld in artikel 25, te bereiken en conform de voorwaarden, vermeld in artikel III.87, §1 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, of tot wanneer de betrokkene verzoekt om de persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt, te verwijderen,</p>	<p>Voor elke use case zal de gehele dataflow in kaart moeten worden gebracht, met daarbij ook de verschillende betrokken actoren en hun respectievelijke rollen (verwerkersverantwoordelijke, verwerker, ...). Bewaringstermijnen en modaliteiten kunnen op dat moment vastgelegd worden (conform richtlijnen in art. 26 AVG).</p> <p>De maximale bewaartermijn(en) zijn dus afhankelijk van de gegevens en de use case en niet van een algemene regel.</p>

	<p>conform de voorwaarden, vermeld in de algemene verordening gegevensbescherming.”</p> <p>109. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang het DNB welke categorie gegevens mag bijhouden.</p> <p>110. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.</p>	
7. Rechten van de betrokkenen en transparatie Nr. 119	Ten eerste houdt deze maatregel geen garantie in voor voorafgaande transparantie. Het Ontwerp is op zich al wel veel duidelijker dan de vorige versie ervan zodat het decreet zelf bijdraagt aan de transparantie.	/
7. Rechten van de betrokkenen en transparatie Nr. 122	Ten tweede zou de transparantie verder kunnen uitgewerkt worden. Als de adviesvragers de burger volledige controle willen geven over zijn gegevens, dan zou de VTC uitgaan van het principe dat de burger voor elke deling van zijn gegevens toestemming gevraagd wordt, tenminste ingelicht wordt en de kans krijgt om te reageren/blokken. Zo kan die ook van idee veranderen wanneer hij merkt dat een gegeven toestemming tot enige overlast zorgde voor hemzelf of welke hinder of nieuwer inzicht dan ook.	De vereiste van transparantie en de geldigheid van de toestemming werd opgenomen in artikel 29: “§1. Een toestemming van een burger wordt altijd uitdrukkelijk verleend waarbij de burger voorafgaand wordt geïnformeerd over de verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. Die toestemming kan worden ingetrokken conform artikel 7, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming. §2. De toestemming van een burger wordt gevraagd voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft. De toestemming geldt altijd voor een beperkte termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld. Gedurende die termijn wordt aan de burger op regelmatige tijdstippen gevraagd of zijn

		<p>toestemming nog geldt. Na het verstrijken van die termijn wordt aan de burger gevraagd of hij zijn toestemming wenst te vernieuwen, waarna opnieuw op regelmatige tijdstippen aan de burger wordt gevraagd of zijn toestemming nog geldt.</p> <p>De inhoud van de toestemming van de burger blijft ongewijzigd in de loop van de tijd als de burger zijn toestemming niet wijzigt.</p> <p>§3. De toestemming, vermeld in §1, geldt met behoud van de toepassing van de andere verwerkingsgronden van de aanleverende of ontvangende entiteiten, vermeld in artikel 6 van de algemene verordening gegevensbescherming.</p> <p>In de memorie wordt dit verder toegelicht als volgt : "Dit artikel bevat een verduidelijking van het verzoek van de burger om gegevens te delen, met name dat dit verzoek dient te worden gelezen als een toestemming van de burger wanneer het om persoonsgegevens gaat. Deze toestemming moet aan een aantal voorwaarden voldoen, met name dat deze steeds uitdrukkelijk moet worden gegeven. Verder gelden de voorwaarden van de toestemming zoals voorgeschreven in artikel 4, 11) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, zijnde een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Specifieke aandacht wordt gegeven aan de transparantie richting de burger, waarbij de burger steeds voorafgaand afdoende geïnformeerd is over de verwerking van persoonsgegevens waarop zijn toestemming</p>
--	--	---

		<p>betrekking heeft. Dit artikel bevestigt eveneens uitdrukkelijk dat de burger op elk ogenblik zijn toestemming kan intrekken. In ieder geval voorziet het Vlaams Datanutsbedrijf dat de toestemming wordt gegeven voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft en voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. De burger zal op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger. Ook na een vernieuwde toestemming zal de burger op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt.</p> <p>Paragraaf 3 van dit artikel verduidelijkt dat aanleverende of ontvangende entiteiten ook andere verwerkingsgronden kunnen toepassen om de gegevens die zij in hun bezit hebben te verwerken, bijvoorbeeld op grond van een wettelijke verplichting, het vervullen van een taak van algemeen belang of voor de uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene.”</p>
<p>8. Beveiligingsmaatregelen Nr. 131, 133</p>	<p>131. Voor de concrete uitwerking van de informatieveiligheid wijst de VTC op de aanbeveling ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers-en toegangsbeheer en een</p>	<p>Informatieveiligheid: Zie artikel 10 waarin dit punt is verwerkt.</p> <p>Gebruikers-en toegangsbeheer: Zie art. 30, §3: “Elke burger heeft het recht om te weten welke ontvangende entiteiten gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via het Vlaams Datanutsbedrijf</p>

	<p>logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haaracties waren en waarom.</p> <p>133. De adviesvragers hebben aangegeven dat derden POD-aanbieder kunnen worden als ze voorgedragen worden door het adviescomité als erkende vertrouwde organisatie (validatie van technische, fysieke en organisatorische beveiligingsmechanismen). Dit blijkt onvoldoende uit het Ontwerp.</p>	<p>hebben geraadpleegd of bijgewerkt. Het Vlaams Datanutsbedrijf voorziet daarvoor in de gepaste middelen conform de voorwaarden en regels waarover het adviescomité, vermeld in artikel 10, §1, advies heeft gegeven conform artikel 10, §2.”</p>
--	--	--

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die zowel behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Het voorliggend ontwerp van decreet regelt een aangelegenheid die zowel behoort tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap.

Bovenop de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest inzake economie, regelt het ontwerp materiële bevoegdheden die zowel eigen zijn aan het Vlaamse Gewest als aan de Vlaamse Gemeenschap, dit in de mate het ertoe strekt de data-economie verder te introduceren en te versterken in deze materiële bevoegdheidsdomeinen. De taken en opdrachten die het Vlaams Datanutsbedrijf zal verrichten (o.a. de datakluisen, het uitbouwen van data-platformen, ...) zullen de digitale transformatie in diverse bevoegdheidsdomeinen (energie, gezondheids- en gezinsbeleid, bijstand aan personen, onderwijs, mobiliteit, huisvesting, ...) mogelijk maken en ondersteunen. Het digitale opereren is inherent inbegrepen in de uitoefening van die diverse materiële bevoegdheden van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. De taken en bevoegdheden van het Vlaams Datanutsbedrijf zijn m.a.w. nodig – en iedere dag meer – voor de uitoefening van de eigen bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in een meer en meer digitale wereld. In die zin zijn de opdrachten die het Vlaams Datanutsbedrijf worden toevertrouwd dus bovendien – als inherente bevoegdheid⁴ – begrepen in en te steunen op het geheel van de materiële bevoegdheden in hoofde van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Voor het overige kan inzake de bevoegdheid verwezen worden naar hetgeen hierover vermeld werd in aansluiting op het advies van de Raad van State.

Artikel 2

In dit artikel worden een aantal begrippen, die in het ontwerp van decreet gehanteerd worden, gedefinieerd.

1° agentschap Digitaal Vlaanderen: verwijst naar het agentschap Digitaal Vlaanderen, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2016 houdende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap Digitaal Vlaanderen en de vaststelling van de werking, het beheer en de boekhouding van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen;

2° algemene verordening gegevensbescherming: deze definitie herneemt de officiële verwijzing naar Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016;

3°: betrokkene: deze definitie verwijst naar de betrokkene zoals vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;

4° burger: burger, vermeld in artikel I.4, 7°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;

5° metagegevens: metagegevens verwijst naar de documentatie die beschrijft

⁴ Zie hierover o.m. J. VELAERS, De Grondwet. Een artikelsgewijze commentaar, deel II, art. 35, nr. 17, p. 46; D. REYBROUCK en S. SOTTIAUX, De federale bevoegdheden, p. 13 en de aldaar aangehaalde rechtspraak en rechtsleer.

welke de inhoud en de frequentie van actualisering van de gegevensbron is en op welke technische wijze ze kan benaderd en ontsloten worden. Er kan niet worden verwezen naar de definitie van metagegevens, vermeld in artikel II.54 van het Bestuursdecreet, omdat die definitie beperkt is tot bestuursdocumenten terwijl de scope van het Vlaams Datanutsbedrijf breder is dan bestuursdocumenten;

6° elektronische dienst: de verwerking van de gegevens die zich in gegevensbronnen bevinden of de verwerking van de aanverwante metagegevens door middel van een computertoepassing;

7° gegevens: gegevens in een gegevensbron die informatie bevatten over een burger, inclusief persoonsgegevens, metagegevens of gegevens van een elektronische dienst;

8° persoonsgegevens: deze definitie verwijst naar de gegevens zoals vermeld in artikel 4, 1), van de algemene verordening gegevensbescherming;

9° verwerking: deze definitie verwijst naar een verwerking zoals vermeld in artikel 4, 2), van de algemene verordening gegevensbescherming;

10° verwerkingsverantwoordelijke: deze definitie verwijst naar een verwerkingsverantwoordelijke zoals vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming;

11° toestemming: deze definitie verwijst naar het begrip toestemming als vermeld in artikel 4) 11, van de algemene verordening gegevensbescherming;

12° datagedreven ecosysteem: deze definitie verwijst naar het geheel van gegevensuitwisselingen en interacties tussen dataleveranciers en dataafnemers, via een dataplatform. Dit kunnen zowel overheidsinstanties als niet-overheidsinstanties zijn. De datagedreven ecosystemen die het Vlaams Datanutsbedrijf ontwikkelt en beheert zijn daarbij gefocust op publiek-private en privaat-private gegevensdeling. De interacties tussen overheidsinstanties onderling is de bevoegdheid van het agentschap Digitaal Vlaanderen.;

13° datakluis: een platform waarin gegevens van burgers worden opgeslagen en dat tot doel heeft de burger in staat te stellen controle te hebben over zijn gegevens en deze veilig te delen met andere burgers of overheidsinstanties;

14° overheidsinstanties: deze definitie verwijst naar het begrip overheidsinstanties, vermeld in artikel I.3 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018;

15° Vlaamse instanties: deze definitie verwijst naar (1) de instanties van de Vlaamse overheid, vermeld in artikel I.3, 1°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en (2) de instellingen met een publieke taak, vermeld in artikel I.3, 6 °, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, althans in de mate ze afhangen van de Vlaamse overheid en/of een of meer andere instellingen met een publieke taak die afhangen van de Vlaamse overheid. Deze laatste categorie gaat aldus om de instellingen die naast het feit dat ze zijn opgericht met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn en over rechtspersoonlijkheid beschikken, beantwoorden aan een van volgende kenmerken:

- 1) ofwel worden ze voor meer dan de helft gefinancierd door de Vlaamse overheid of door één of meer andere instellingen met een publieke taak die afhangen van de Vlaamse overheid;
- 2) ofwel hebben de Vlaamse overheid of één of meer andere instellingen met een publieke taak die afhangen van de Vlaamse overheid meer dan de helft van de stemmen in de raad van bestuur;
- 3) ofwel staat hun beheer onder toezicht van de Vlaamse overheid of één of

meer andere instellingen met een publieke taak die afhangen van de Vlaamse overheid.

De instanties die afhangen van de lokale besturen zijn hieronder aldus niet vervat. Het begrip Vlaamse instantie in het ontwerpdecreet omvat elk van deze onder (1) en (2) bedoelde entiteiten.

16° entiteit: dit begrip omvat de burgers en overheidsinstanties.

Hoofdstuk 2. Oprichting, vorm en benaming

Artikel 3

Teneinde de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest toe te laten de in de algemene toelichting vooropgestelde doelstellingen te realiseren, is het noodzakelijk om te voorzien in (de machtiging aan de Vlaamse Regering tot) de oprichting van een Vlaams Datanutsbedrijf. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal de vorm aannemen van een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap overeenkomstig het Bestuursdecreet (artikel III.14 e.v. Bestuursdecreet). Er wordt hierbij geopteerd om de machtiging te verlenen voor de oprichting van en deelname in een naamloze vennootschap. Deze rechtsvorm is het meest gekend in de omgeving waarin het Vlaams Datanutsbedrijf zal opereren en is ook binnen overheidscontext een gekende rechtsvorm. De alternatieven (zoals een BV of een CV) zijn veel minder gekend en bieden ook geen operationele voordelen.

Als privaatrechtelijk vormgegeven agentschap wordt het Vlaams Datanutsbedrijf belast met beleidsuitvoerende taken en sluit het agentschap aan bij de Vlaamse overheid. De gekozen rechtsvorm sluit tegelijk ook aan bij de roeping om ook op te treden tussen en op de private markt.

Het Vlaams Datanutsbedrijf moet immers voor het welslagen van zijn missie beschikken over voldoende autonomie om in te spelen op de markt en innovatie. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal, in het kader van zijn beleidsuitvoerende taken maar ook meer algemeen in het kader van de initiatieven die zij onderneemt ter realisatie van zijn doelstellingen, activiteiten ontwikkelen voor een grote diversiteit van actoren. Het Vlaams Datanutsbedrijf moet daarbij ook "herkenbaar" zijn voor elk van hen, zowel de burger, andere overheidsinstanties maar ook voor bedrijven. Daarbij combineert het Vlaams Datanutsbedrijf strategische doelstellingen die uitgaan van financiële autonomie en levensvatbaarheid met toewijding aan de zijn toevertrouwde beleidsuitvoerende taken. Het Vlaams Datanutsbedrijf heeft naast diens taken de mogelijkheid om (desgevallend via dochterondernemingen) commerciële activiteiten te ontwikkelen.

Mede in het licht van die eigenheden van de sector waarin het Vlaams Datanutsbedrijf optreedt en de nood aan maximale flexibiliteit is er geopteerd voor een rechtsvorm van privaatrechtelijk vormgegeven EVA, ingebed in het Bestuursdecreet, en waarbij o.m. is voorzien in (i) een duidelijke maar tegelijk ruime omschrijving van de doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf, (ii) de toekenning aan het Vlaams Datanutsbedrijf van welomschreven beleidsuitvoerende taken (iii) de onderdelen die (minstens) deel dienen uit te maken van de tussen het Vlaams Datanutsbedrijf en het Vlaamse Gewest af te sluiten samenwerkingsovereenkomst en (iv) de vereiste dat de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest samen te allen tijde, direct of indirect,

dien(t)(en) te beschikken over ten minste de helft plus één van de aandelen in het Vlaams Datanutsbedrijf.

Hoofdstuk 3. Doelstellingen en beleidsuitvoerende taken

Artikel 4

Dit artikel beschrijft de doelstellingen van het Vlaams Datanutsbedrijf. De doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf bestaat er in het algemeen in om gegevens vlot en veilig te laten stromen en in een datagedreven ecosysteem te laten samenwerken. Daarbij staat het faciliteren van de samenwerking rond de veilige gegevensdeling met en door burgers of overheidsinstanties centraal, waarbij het Vlaams Datanutsbedrijf ernaar streeft de uitoefening van rechten van burgers inzake gegevensbescherming te optimaliseren met een minimum aan administratieve lasten. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal ook de ontwikkeling van nieuwe toepassingen op vlak van gegevensdeling ondersteunen en bijdragen aan het mogelijk maken van een veilige gegevensdeling in een datagedreven ecosysteem.

In het kader van de hierboven weergegeven doelstellingen, is het Vlaams Datanutsbedrijf in de eerste plaats belast met een aantal beleidsuitvoerende taken die kaderen binnen de in de algemene toelichting toegelichte doelstellingen en die verder ook aansluiten bij de doelstellingen van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Voor een bespreking van deze beleidsuitvoerende taken wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5 van het ontwerp.

Het ontwerp voorziet verder in de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om, binnen de in artikel 4 van het ontwerp vastgelegde krijtlijnen, de doelstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf nader te bepalen. Zulks zal met name gebeuren via de statuten van het Vlaams Datanutsbedrijf, die de doelstelling – binnen de contouren vastgesteld door dit decreet – nog verder kunnen concretiseren en bepalen. Om te vermijden dat hieruit zou afgeleid worden dat de Vlaamse Regering de doelstellingen kan vaststellen is deze paragraaf ingevolge het advies van de Raad van State geschrapt.

Ter verwezenlijking van zijn doelstellingen, kent het ontwerp aan het Vlaams Datanutsbedrijf de mogelijkheid toe om deel te nemen aan andere binnenlandse en buitenlandse rechtspersonen en samenwerkingsverbanden en/of deze (mee) op te richten, dit telkens mits naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Dit sluit ook naadloos aan bij de visie dat het Vlaams Datanutsbedrijf ook concrete diensten moet kunnen aanbieden en commercialiseren die verenigbaar zijn met zijn doelstellingen. Zij moet daarbij de mogelijkheid hebben om deze activiteiten te verrichten via dochterondernemingen (die ze alleen of met anderen opricht, of waarin ze deelneemt). De omvang van de deelneming van het Vlaams Datanutsbedrijf kan variëren – zowel een minderheids- als meerderheidsdeelname behoort daarbij tot de mogelijkheden.

Tot slot bepaalt het ontwerp dat het Vlaams Datanutsbedrijf naast de in artikel 5 van het ontwerp bedoelde taken ook activiteiten, taken en bedrijvigheden kan ontwikkelen die rechtstreeks of onrechtstreeks verenigbaar zijn met zijn

doelstellingen. Deze andere activiteiten, taken en bedrijvigheden vallen buiten het toezichtmechanisme zoals o.m. in de samenwerkingsovereenkomst zal worden uitgewerkt.

Artikel 5

De eerste paragraaf van het ontwerp belast het Vlaams Datanutsbedrijf met een aantal beleidsuitvoerende taken. Deze beleidsuitvoerende taken worden uitdrukkelijk opgenomen in het ontwerp:

1° de uitvoering van haalbaarheidsanalyses en onderzoeken met betrekking tot de digitale transformatie van publiek-privaat datagedreven ecosystemen.

Hierbij kan gedacht worden aan de uitvoering van haalbaarheidsstudies waarbij de vereenvoudiging en digitalisering van de gegevensuitwisseling tussen bijvoorbeeld de bouwsector en andere sectoren (banken, verzekeringen) en overheidsinstanties (vergunningverlenende overheden) wordt onderzocht. In deze haalbaarheidsstudies kunnen ook nieuwe toepassingen worden meegenomen. Bij de uitvoering van haalbaarheidsstudies worden geen persoonsgegevens verwerkt.

2° de ontwikkeling en het beheer van een platform voor datakluisen voor burgers. Dergelijk platform strekt tot het veilig delen van gegevens, inclusief persoonsgegevens, in voorkomend geval op basis van toestemming. Het gebruik van een datakluis is niet verplicht en kan enkel indien een burger hier uitdrukkelijk om verzoekt, of in geval van mededeling van persoonsgegevens, indien de burger hiervoor de toestemming heeft gegeven.

Dit systeem bevat onder meer de faciliteiten voor de decentrale opslag van persoonsgegevens of de koppeling naar de achterliggende gegevensbron, het beheer van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming), de aansluiting van gegevensbronnen met hun afnemers, de voorziening van een interface en de audit-logging instrumenten om de transacties op het systeem te monitoren. De taak van het Vlaams Datanutsbedrijf doet daarbij geen afbreuk aan de rol van het Agentschap Digitaal Vlaanderen – zo zal de gegevensdeling tussen de overheidsinstanties, vermeld in artikel I.3 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, en het systeem verlopen via het agentschap Digitaal Vlaanderen.

Dit systeem biedt o.m. de faciliteiten voor het veilig beheren van datakluisen voor burgers, het beheren van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming), een integratieplatform voor het veilig aansluiten van dataleveranciers- en afnemers, een interface en de nodige audit-logging instrumenten om de transacties op het platform te monitoren, edm.

De gegevensdeling waartoe de burger verzoekt (of in geval van persoonsgegevens, zijn toestemming toe verleent), kan zowel betrekking hebben op gegevens opgeslagen in gegevensbronnen die door overheidsinstanties dan wel niet-overheidsinstanties beheerd worden.

Het Vlaams Datanutsbedrijf voorziet de mogelijkheid dat elke burger die daartoe het initiatief neemt een veilige gegevensopslag aangeboden kan krijgen. Het

gebruik van dergelijke datakluis door de burger is facultatief.

Met de uitbouw van een aanbod rond datakluisen voor burgers wil het Vlaams Datanutsbedrijf de gegevensbescherming van de burger versterken. Meer specifiek zal het Vlaams Datanutsbedrijf inzetten op een gebruiksvriendelijk instrument waar de burger een helder en leesbaar overzicht heeft van de door hem gegeven verzoeken (of in geval van persoonsgegevens, toestemmingen) voor gegevensdeling en deze ook vlot kan intrekken.

Dit actief gegevensbeheer gebaseerd op verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) moet ervoor zorgen dat burgers een hogere bewustwording bij het delen van gegevens ervaren. Burgers kunnen zo in de regie komen van een digitaal meer proportionele gegevensdeling dan wat mogelijk is in het geval van analoge gegevensdeling. Zo moet het dankzij de datakluisen van het Vlaams Datanutsbedrijf mogelijk worden voor de burger om bijvoorbeeld niet langer volledige documenten met alle gevoelige gegevens te delen met bedrijven of overheden, maar enkel die informatie uit het document die strikt noodzakelijk is voor het verkrijgen van de betrokken dienstverlening. Ook de periode waarbinnen de gegevens gedeeld worden, kan via een datakluis door de burger ingesteld worden. Deze gegevensdeling op een 'need-to-know' basis versterkt de bescherming van de persoonsgegevens van de burger en moet het vertrouwen van burgers in het delen van gegevens met bedrijven en overheden gevoelig verhogen.

Het Vlaams Datanutsbedrijf zal de nodige *governance* opzetten om te zorgen dat toepassingen die aansluiten op het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf positief bijdragen aan de opdracht van het Vlaams Datanutsbedrijf met betrekking tot het versterken van de gegevensbescherming van de burger. Bedrijven en toepassingen die het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf willen benaderen om persoonsgegevens op basis van toestemming te verwerken, zullen de redenen voor het gebruik moeten omschrijven en toelichten. De aansluiting op het platform zal tevens een authenticatie van de actoren vereisen. Waar noodzakelijk zullen de betrokken actoren de nodige adviezen bij de diverse DPO's (Data Protection Officer) inwinnen en wordt telkens overwogen of er een DPIA (Data Protection Impact Assessment) moet worden uitgevoerd vooraleer een toepassing kan worden aangesloten op het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook geldt er een principiële kopieerverbod van de persoonsgegevens voor de ontvangende entiteit, tenzij de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf, na advies van het adviescomité, hiermee heeft ingestemd en op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:

- 1° de persoonsgegevens niet wijzigt;
- 2° de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit;
- 3° onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.

In ieder geval worden met een toepassing die aansluit op het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf de nodige overeenkomsten inzake gegevensdeling

gesloten.

3° de ontwikkeling en het beheer van een platform voor geïntegreerde deling en raadpleging van de metagegevens van de overheidsinstanties.

4° de ontwikkeling en het beheer van een platform voor raadpleging en geïntegreerde deling van metagegevens van burgers, voor zover de deling van gegevens kadert binnen een publiek-privaat of privaat-privaat datagedreven ecosysteem.

Het gaat in beide (3° en 4°) gevallen o.m. om beschrijvende metagegevens die afkomstig zijn van zowel private als publieke bronsystemen en die, als bijsluiter van de gegevensdiensten (bv. gegevenssets, webservices, API's, POD-providers, microservices, applicaties en applicaties), beschikbaar wordt voor het zoeken en het verkrijgen van toegang tot, c.q. het gebruik van deze gegevens. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal aldus een geïntegreerde raadpleging van metagegevens faciliteren. Het Vlaams Datanutsbedrijf sluit daarbij aan op de taak van het agentschap Digitaal Vlaanderen dat nog steeds de verzameling en het beheer van de metagegevens op zich neemt.

5° de ontwikkeling en het beheer van een systeem dat, met het oog op de totstandkoming van een duurzaam economisch model ten behoeve van de in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde platformen, zorg draagt voor de veilige afwikkeling van de transacties tussen de betrokken actoren en dat de eventueel verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang tot die systemen.

Hierbij moet gedacht worden aan de implementatie van de weerhouden verdienmodellen in de systemen van het Vlaams Datanutsbedrijf. KLIPdiensten bijvoorbeeld worden transactioneel vergoed en de correcte administratieve en financiële afhandeling hiervan vraagt de nodige voorzieningen. Concreet moet het werkelijk vastgesteld verbruik van de platformen aan de hand van transacties, afgehandeld kunnen worden volgens de overeengekomen voorwaarden van het verdienmodel, tot en met de betaling door de gebruiker op basis van een factuur of schuldvordering.

6° en 7° de uitoefening van de taken, vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet en artikel 5 van het GIPOD-decreet.

Gegeven de doelstellingen van het Vlaams Datanutsbedrijf is het aangewezen de taken die momenteel door het Agentschap Digitaal Vlaanderen en het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen worden uitgeoefend in het kader van het KLIP-decreet en GIPOD-decreet toe te vertrouwen aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

8° het uitvoeren van de bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstellingen of de taken en die bij of krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

De tweede paragraaf van het ontwerp voorziet dat in geval de entiteiten van de Vlaamse overheid, vermeld in artikel I.3, 1°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 alsook de instellingen met een publieke taak in de zin van artikel I.3, 6 °, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 die afhangen van de

Vlaamse overheid instemmen met een specifieke gegevensmededeling en daartoe de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf hebben gevraagd, gebruik maken van het in paragraaf 1, 2°, van het ontwerp bedoelde platform voor het delen van de door deze entiteiten beheerde gegevens met derden i) op basis van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) of ii) indien die entiteiten van de Vlaamse overheid gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan die gegevensdeling gevolg te geven.

Hetzelfde geldt indien deze entiteiten gegevens ontvangen wanneer de betrokken burger verzoekt (of in geval van persoonsgegevens, zijn toestemming geeft) om de mededeling van gegevens aan de ontvangende entiteit te laten plaatsvinden via het in paragraaf 1, 2° van het ontwerp bedoelde platform.

Aldus wordt gewaarborgd dat elke nieuwe toepassing op een vlotte en veilige manier kan communiceren met een platform voor het delen van gegevens. Op die manier kunnen de ambities en doelstellingen maximaal worden gerealiseerd. Bovendien moet dit vermijden dat diverse entiteiten van de Vlaamse overheid en de ervan afhankende instellingen met een publieke taak zelf investeren in platformen die door het Vlaams Datanutsbedrijf al worden gerealiseerd. Indien dergelijk systeem reeds bestaat, dient het platform van het Vlaams Datanutsbedrijf als een complementair systeem waarbij de gegevensdeling via dit platform kan verlopen in de mate dat de betrokken burger hiertoe heeft verzocht aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

Het ontwerp voorziet in dit verband tevens dat het Vlaams Datanutsbedrijf ertoe gehouden is om, onder de in de samenwerkingsovereenkomst vastgelegde voorwaarden, deze entiteiten daartoe de nodige ondersteuning te bieden. Op heden wordt geen verplichting ingeschreven voor de lokale besturen en de daarvan afhankende instellingen met een publieke taak om gebruik te maken van het door het Vlaams Datanutsbedrijf ontwikkelde platform. Wel kan de Vlaamse Regering in de samenwerkingsovereenkomst reeds maximale aandacht vragen voor de ondersteuning van de lokale overheden en de daarvan afhankende instellingen met een publieke taak. In de toekomst kan geëvalueerd worden of een uitbreiding van het toepassingsgebied van artikel 5 § 2 van het ontwerp aangewezen is.

Hetzelfde principe van gegevensdeling geldt voor de overheidsinstanties, andere dan de entiteiten van de Vlaamse overheid, vermeld in het eerste lid van de tweede paragraaf, met name de gegevensdeling met derden i) op basis van het verzoek van de burger (of in geval van persoonsgegevens, de toestemming) van de door deze overheidsinstanties beheerde gegevens met derden of ii) indien die overheidsinstanties gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven. Hetzelfde geldt indien deze overheidsinstanties gegevens ontvangen wanneer de betrokken burger verzoekt (of in geval van persoonsgegevens, zijn toestemming geeft) om de mededeling van gegevens aan de ontvangende overheidsinstantie te laten plaatsvinden via het in paragraaf 1, 2° van het ontwerp bedoelde platform.

Deze bepaling beoogt geen uitzondering op het principe dat overheidsinstanties,

vermeld in artikel III.65, §2, van het Bestuursdecreet, enkel gegevens kunnen opvragen bij de burger indien er geen verplicht te gebruiken gegevensbron met de gewenste gegevens bestaat.

De derde paragraaf van het ontwerp bepaalt dat de Vlaamse Regering het Vlaams Datanutsbedrijf kan machtigen om, in voorkomend geval onder de bijzondere voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt, een rechtspersoon waarin het Vlaams Datanutsbedrijf deelneemt te betrekken bij de uitvoering van zijn beleidsuitvoerende taken.

De laatste paragraaf bevestigt dat het Vlaams Datanutsbedrijf bestaande toepassingen inzake het meedelen van gegevens van de burger onverlet laat. Hierbij wordt benadrukt dat het Vlaams Datanutsbedrijf zich niet positioneert als een concurrent ten aanzien van deze bestaande initiatieven, maar als een partner waarbij de platformen van het Vlaams Datanutsbedrijf complementair zijn.

Hoofdstuk 4. Samenwerkingsovereenkomst

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat het Vlaams Datanutsbedrijf een samenwerkingsovereenkomst sluit met de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in het kader van de uitvoering van de in artikel 5 van het ontwerp bedoelde beleidsuitvoerende taken waarmee het Vlaams Datanutsbedrijf krachtens dit ontwerp wordt belast.

Hoofdstuk 5. Aandelen

Artikel 7

Dit artikel de waarborgt de meerderheidspositie van de Vlaamse Gemeenschap en/of het Vlaamse Gewest, die samen steeds direct of indirect dienen te beschikken over ten minste de helft plus één van de aandelen van het Vlaams Datanutsbedrijf. Op korte termijn is geen private deelneming in het Vlaams Datanutsbedrijf vooropgesteld. Er is daarnaast wel de mogelijkheid ingeschreven in het voorliggend ontwerp voor het Vlaams Datanutsbedrijf om zelf dochterondernemingen op te richten en op dat niveau participatie na te streven van extern privaat kapitaal voor de verdere uitbouw van commerciële activiteiten. Het valt ook niet uit te sluiten dat op termijn ook andere overheden (bv. op lokaal niveau) bij de werking van het Vlaams Datanutsbedrijf kunnen worden betrokken.

De tekst van artikel 7 is aangepast om tegemoet te komen aan de bemerking van de Raad van State dat de meerderheid van de aandelen niet steeds de meerderheid van de stemmen in de algemene vergadering verzekert (punt 8 van het advies). Aldus is nog sterker de zeggenschap van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest verzekerd.

Hoofdstuk 6. Werkingstoelage

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 7. Terbeschikkingstelling van personeel

Artikel 9

Het ontwerp voorziet in een machtiging in hoofde van (i) de Vlaamse Regering en (ii) de rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest om personeel ter beschikking te stellen aan het Vlaams Datanutsbedrijf teneinde het Vlaams Datanutsbedrijf, minstens in een aanvangsfase en zolang het Vlaams Datanutsbedrijf over onvoldoende eigen personeel beschikt, te ondersteunen in zijn werking.

De voorwaarden en nadere modaliteiten van deze terbeschikkingstelling worden bepaald in de samenwerkingsovereenkomst.

In het voorkomende geval dat het de bedoeling is om ook contractuele personeelsleden ter beschikking te stellen aan het Vlaams Datanutsbedrijf, zal dat gebeuren binnen de grenzen die de wet van 1987 inzake tijdelijke arbeid, uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers oplegt.

Deze wet bepaalt dat er een principiële verbod is op de terbeschikkingstelling van contractuele personeelsleden, maar hierop zijn er wel twee mogelijke uitzonderingen:

1. mits voorafgaande toestemming van de arbeidsinspectie. De arbeidsinspectie verleent pas zijn akkoord na akkoord tussen de gebruiker en de vakbondsafvaardiging van het personeel van zijn onderneming;
2. omwille van kortstondige uitvoering van gespecialiseerde opdrachten die een bijzondere beroepsbekwaamheid vereisen. Hierbij moet de gebruiker de ter beschikkingstelling minimaal 24 uur op voor hand melden aan de arbeidsinspectie.

In deze uitzonderingsgevallen moeten de voorwaarden en de duur van de periode van de ter beschikkingstelling worden vastgelegd in een geschrift, ondertekend door de werkgever, de gebruiker en de werknemer.

Uiteraard zal het Vlaams Datanutsbedrijf daarnaast ook zelf contractueel personeel kunnen aanwerven.

Hoofdstuk 8. Adviescomité

Artikel 10

In de schoot van het Vlaams Datanutsbedrijf wordt een adviescomité opgericht, met een specifieke focus op bescherming van persoonsgegevens van burgers, datatechnologieën en informatieveiligheid. Dit adviescomité heeft als voornaamste taak om de raad van bestuur te adviseren over het beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, het ontwerp van gecoördineerd veiligheidsbeleid en -beheer van het Vlaams Datanutsbedrijf en de vragen tot toegang tot een toepassing van

het Vlaams Datanutsbedrijf, telkens vanuit het oogpunt van de bescherming van de persoonsgegevens van de burger. Ook kan de raad van bestuur het adviescomité ad hoc bevragen inzake de verwerking van persoonsgegevens wanneer de raad van bestuur dit relevant acht.

De eerste paragraaf van dit artikel bepaalt de samenstelling van het adviescomité. Het adviescomité bestaat uit drie vaste leden en drie plaatsvervangende leden. Deze oneven samenstelling is er specifiek op gericht om patstellingen te vermijden. Bij iedere beraadslaging door het adviescomité dienen de aanwezige leden samen de voornoemde deskundigheid te hebben.

De leden worden benoemd door de Vlaamse Regering na een openbare oproep tot kandidaatstelling en op basis van een vergelijkende selectie. De Vlaamse Regering duidt onder de leden een voorzitter aan.

De openbare oproep tot kandidaatstelling vermeldt het aantal vacante plaatsen, de aanstellingsvoorwaarden en de nadere regels inzake de indiening van de kandidaatstelling.

De leden worden aangesteld op grond van hun kwalificaties, ervaring en vaardigheden op het gebied van de voornoemde deskundigheden.

Om de onafhankelijkheid van de leden te waarborgen, voorziet het decreet in volgende onverenigbaarheden:

- 1° het lidmaatschap van wetgevende of decreetgevende of ordonnantiegeevende vergadering;
- 2° het ambt van minister of staatssecretaris;
- 3° het ambt van provinciegouverneur;
- 4° het lidmaatschap van de bestendige deputatie;
- 5° het ambt van leidend ambtenaar van een overheidsinstantie, met inbegrip van het ambt van provinciegriffier van een provincie en het ambt van algemeen directeur van een gemeente;
- 6° het ambt van lid van een ministerieel kabinet;
- 7° het ambt van burgemeester, schepen of voorzitter van het OCMW.
- 8° het lidmaatschap van de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf of van een onderneming waarin het Vlaams Datanutsbedrijf een participatie heeft;
- 9° een functie of mandaat van vast of contractueel personeel van het Vlaams Datanutsbedrijf of van een onderneming waarin het Vlaams Datanutsbedrijf een participatie heeft.
- 10° een functie of mandaat van vast of contractueel personeel van een dienstenintegrator;
- 11° het lidmaatschap van een toezichthoudende autoriteit inzake gegevensbescherming.

Punt 8° is aangevuld en opgedeeld in een punt 9° in navolging van een opmerking van de Raad van State. Leden van de raad van bestuur alsook personeelsleden van een dochteronderneming of onderneming waarin het Vlaams Datanutsbedrijf participaties heeft kunnen aldus geen lid worden van het adviescomité.

Bijkomend ondertekenen alle leden een verklaring dat zij vrij zijn van enig

belangenconflict. Als een belangenconflict bij een lid een onpartijdig oordeel onmogelijk maakt, brengt het lid de voorzitter op de hoogte en wordt dit lid geweerd van de besluitvorming in het betreffende dossier. Indien het gecompromitteerde lid zelf de voorzitter is, brengt hij de plaatsvervangende voorzitter op de hoogte van het aanwezige belangenconflict.

Ook zijn de leden gehouden tot vertrouwelijkheid van hun beslissingen en ondertekenen zij hiertoe eveneens een verklaring.

Het presentiegeld waartoe elk van de leden gerechtigd zijn, wordt bepaald door de Vlaamse Regering. Dit bedrag is gekoppeld aan de index van de consumptieprijsen. Het bedrag kan nadien door de algemene vergadering van het Vlaams Datanutsbedrijf worden gewijzigd. Alle leden hebben recht op de vergoedingen voor reis- en verblijfskosten overeenkomstig de bepalingen die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid.

In de statuten van het Vlaams Datanutsbedrijf wordt de nadere samenstelling en werking van het adviescomité bepaald.

De tweede paragraaf bepaalt de taakstelling van het adviescomité, met name de advisering aan de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf met het oog op het waarborgen van de bescherming van persoonsgegevens van de burgers, in het licht van de bestaande kennis van datatechnologieën en informatieveiligheid.

De raad van bestuur bepaalt de verdere voorwaarden voor de toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf en de nodige afspraken in dat verband. Deze afspraken zullen per concreet geval worden bepaald, zijnde hetzij een protocol, hetzij een machtiging van het Informatieveiligheidscomité, hetzij een machtiging van de minister van Binnenlandse Zaken. De raad van bestuur wint hierbij het advies in van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf, waarbij de functionaris zijn onafhankelijkheid behoudt.

Inzake het ontwerp van beleid inzake gebruikers- en toegangsbeheer omtrent de persoonsgegevens die via het Vlaams Datanutsbedrijf worden meegedeeld, wint de raad van bestuur, naast het advies van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf, eveneens het advies in van de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Het adviescomité houdt in zijn advies over vragen voor toegang tot een toepassing van het Vlaams Datanutsbedrijf rekening met de elementen in het aanvraagdossier en, indien voorhanden, met de gegevensbeschermingseffectbeoordeling die door de aanvrager werd opgesteld.

De procedure, in het bijzonder de vereiste inhoud van het aanvraagdossier en de beoordelingscriteria, worden bepaald door de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf na advies van het adviescomité en desgevallend van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Het advies van het adviescomité en van de functionaris voor gegevensbescherming

van het Vlaams Datanutsbedrijf is niet vereist voor initiatieven van het Vlaams Datanutsbedrijf die geen persoonsgegevens bevatten, zoals de platformen gericht op metagegevens. Het advies van het adviescomité of van de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf is ook niet vereist indien geen sprake is van een eigenlijke mededeling van persoonsgegevens aan derden via het Vlaams Datanutsbedrijf. Zo kan het in het kader van bepaalde taken denkbaar zijn dat het Vlaams Datanutsbedrijf weliswaar bepaalde persoonsgegevens verwerkt maar daarbij geen uitwisseling doet van deze gegevens aan derden (bijv. loutere identificatiegegevens bij registraties in het kader van KLIP of GIPOD). Dergelijke situatie is niet beoogd voor de tussenkomst van het adviescomité in het kader van deze bepaling.

De raad van bestuur motiveert bijzonder en uitdrukkelijk in de inleidende bepalingen van zijn beslissing indien op één of meerdere punten het advies van het adviescomité of de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf niet wordt gevolgd.

Hoofdstuk 9. Toezicht

Artikel 11

Er wordt bij besluit van de Vlaamse Regering op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de digitalisering, een regeringscommissaris aangesteld die toezicht houdt op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het Vlaams Datanutsbedrijf met het recht, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst. Op voordracht van de Vlaamse minister, bevoegd voor de financiën en de begroting, wijst de Vlaamse Regering een regeringscommissaris aan die erop toeziet dat alle beslissingen van het Datanutsbedrijf met een budgettaire of financiële weerslag worden genomen conform de wetten en de decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan, de statuten en de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 6.

Dit artikel regelt nader de rol en werking van vornoemde regeringscommissarissen.

Er werden enkele tekstuele aanpassingen (schrapping van het eerste lid van de eerste paragraaf alsook verduidelijking dat het gaat om de beleidsuitvoerende taken) doorgevoerd in navolging van het advies van de Raad van State.

Hoofdstuk 9. Verwerking van gegevens

Afdeling 1. Meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf

Artikel 12

De afdeling over het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf doet geen afbreuk aan bestaande afwijkende regelgeving, zoals de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2014. Voor de gegevens die worden meegedeeld krachtens dergelijke afwijkende regelgeving blijft de bestaande regelgeving gelden.

Artikel 13

Dit artikel verduidelijkt dat de Vlaamse instanties gehouden zijn tot mededeling van de persoonsgegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf via het agentschap Digitaal Vlaanderen dat de functie van dienstenintegrator vervult, op voorwaarde dat i) de betrokken burger om deze gegevens verzoekt en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om dit verzoek namens de betrokken burger door te geven, of ii) indien die Vlaamse instanties gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven. Een voorbeeld kan zijn artikel 19, eerste lid *j.* artikel 20, laatste lid van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

Zoals eerder aangegeven reflecteert deze principes het initiatiefrecht en de autonomie van de burger om zijn persoonsgegevens te laten ontsluiten door het Vlaams Datanutsbedrijf.

De tweede paragraaf bevat een gelijksoortige bepaling van toepassing op de overheidsinstanties, andere dan de Vlaamse instanties. Met name kan het Vlaams Datanutsbedrijf met overheidsinstanties, andere dan de Vlaamse instanties, in voorkomend geval en indien nodig akkoorden sluiten om tot mededeling van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf over te gaan i) indien de betrokken burger om deze gegevens verzoekt en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om dit verzoek namens de betrokken burger door te geven of ii) indien die overheidsinstanties gemachtigd zijn tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven.

De derde paragraaf voorziet dat mededeling van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf eveneens kan gebeuren door een entiteit, die geen overheidsinstantie is zoals vermeld in paragraaf 1 en 2, in de mate dat de betrokken burger om die gegevens verzoekt en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om dat verzoek namens de betrokken burger door te geven. Deze bepaling respecteert de autonomie van de betrokken entiteit en stipuleert uitdrukkelijk dat een entiteit dergelijke gegevensdeling enkel kan doen op voorwaarde dat de burger tot de gegevensdeling heeft verzocht alsook dat de burger heeft verzocht aan het Vlaams Datanutsbedrijf om dat verzoek door te geven. Hierbij kan gedacht worden aan gegevens van werknemers die op verzoek van de werknemer door de werkgever (al dan niet via het sociaal secretariaat) worden meegedeeld aan het Vlaams Datanutsbedrijf.

In de mate dat de voornoemde mededeling van gegevens persoonsgegevens bevat, gebeurt de mededeling conform de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is gespecificeerd. Met andere woorden naargelang het geval, worden voorafgaand de nodige protocollen gesloten of beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité of machtigingen van het Rijksregister bekomen waarin is vastgelegd onder welke voorwaarden en

modaliteiten de mededeling van de gewenste gegevens gebeurt.

Artikel 14

De eerste paragraaf van dit artikel bepaalt dat alle aanleverende entiteiten enkel die gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf mogen meedelen die strikt noodzakelijk zijn om aan het verzoek van de burger tegemoet te komen, indien de gegevensmededeling plaatsvindt op verzoek van de burger en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om dat verzoek namens de betrokken burger door te geven.

Indien een Vlaamse instantie dan wel een overheidsinstantie, andere dan een Vlaamse instantie, gemachtigd is tot gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm en de betrokken burger het Vlaams Datanutsbedrijf heeft verzocht om aan deze gegevensdeling gevolg te geven, mogen deze aanleverende entiteiten slechts die gegevens meedelen aan het Vlaams Datanutsbedrijf die strikt noodzakelijk zijn om de gegevensdeling krachtens een supranationale of wetskrachtige norm uit te voeren.

Deze bepaling bevestigt de vereiste van de doelbinding.

De tweede paragraaf bepaalt dat de Vlaamse instanties verplicht zijn om de meest actuele gegevens mee te delen die zij in hun bezit hebben indien aan de voorwaarden van artikel 13, §1 voldaan is.

De derde paragraaf voorziet een gelijksoortige verplichting, met die nuance dat daarbij de actualisering van de gegevens van de burger zoals meegedeeld aan het Vlaams Datanutsbedrijf slechts kan plaatsvinden op verzoek van de burger zelf.

Artikel 15

De aanleverende entiteiten dienen in ieder geval de gegevens mee te delen aan het Vlaams Datanutsbedrijf via elektronische weg. Voor wat betreft de mededeling door de Vlaamse instanties, kan de Vlaamse Regering de nadere modaliteiten en voorwaarden van deze elektronische mededeling aan het Vlaams Datanutsbedrijf bepalen.

Artikel 16

Dit artikel bevestigt het principe dat het verzoek van de burger om gegevens mee te delen aan het Vlaams Datanutsbedrijf, dan wel om geactualiseerde gegevens mee te delen aan het Vlaams Datanutsbedrijf, moet voldoen aan de vereisten van de vrije en expliciete toestemming zoals bepaald in de algemene verordening gegevensbescherming indien er persoonsgegevens worden gedeeld. Deze vereisten van de toestemming zijn verder gespecificeerd in artikel 29 van het decreet.

Afdeling 2: Verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf

Artikel 17

De afdeling over de verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf doet geen afbreuk aan bestaande afwijkende regelgeving, zoals de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2014. Voor de gegevens die worden verwerkt krachtens dergelijke afwijkende regelgeving blijft de bestaande regelgeving gelden.

Artikel 18

Nadat de gegevens meegedeeld zijn aan het Vlaams Datanutsbedrijf, verwerkt het Vlaams Datanutsbedrijf deze gegevens om de doelstellingen en beleidsuitvoerende taken, vermeld in het decreet, uit te voeren.

De tweede paragraaf bevat een opsomming van de categorieën van gegevens die het Vlaams Datanutsbedrijf kan verwerken. Het betreft zowel gegevens die betrekking hebben op natuurlijke personen, op onroerende goederen of onroerende rechten, alsook gegevens die betrekking hebben op een rechtspersoon of iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid (bv. Een maatschap). Ook geografische gegevens zoals gedefinieerd in artikel 3, 3° van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de geografische data-infrastructuur Vlaanderen kunnen door het Vlaams Datanutsbedrijf worden verwerkt.

Hierin wordt uitdrukkelijk bevestigd dat er geen afbreuk wordt gedaan aan bestaande afwijkende regelgeving alsook aan de bepalingen die specifiek gelden voor de verwerking van persoonsgegevens zoals bepaald in hoofdstuk 11 van het decreet. Om de reden wordt er eveneens uitdrukkelijk verwezen naar de categorieën van persoonsgegevens die zijn opgesomd in artikel 24, eerste paragraaf van het decreet, in de mate dat het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijke persoon.

In paragraaf 3 en 4 wordt verduidelijkt welke identificatiemiddelen het Vlaams Datanutsbedrijf kan hanteren.

Artikel 19

De eerste paragraaf van dit artikel bevestigt het principe van de doelbinding voor wat betreft de verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf, met name dat het Vlaams Datanutsbedrijf geen andere verwerkingen mag uitvoeren dan diegene die noodzakelijk zijn om zijn doeleinden te bereiken en zijn beleidsuitvoerende taken uit te voeren.

De tweede paragraaf van dit artikel bevestigt hierbij uitdrukkelijk dat elke verwerking van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf gebeurt met inachtneming van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, zijnde de Algemene Verordening Gegevensbescherming alsook enige andere geldende wetgevende norm die betrekking heeft op de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

De derde paragraaf van dit artikel heeft betrekking op de integriteit, veiligheid en vertrouwelijkheid van toepassingen en van de gegevens verwerkt door het Vlaams

Datanutsbedrijf, waarbij het Vlaams Datanutsbedrijf de nodige stappen onderneemt en passende maatregelen neemt om deze te bewaken. Het Vlaams Datanutsbedrijf kan indien gewenst het advies inwinnen van het adviescomité over de veiligheid, betrouwbaarheid en integriteit van de toepassingen en van de gegevens verwerkt door het Vlaams Datanutsbedrijf.

Afdeling 3. Meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf

Artikel 20

De afdeling over het meedelen van gegevens door het Vlaams Datanutsbedrijf doet geen afbreuk aan bestaande afwijkende regelgeving, zoals de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2014. Voor de gegevens die worden meegedeeld krachtens dergelijke afwijkende regelgeving blijft de bestaande regelgeving gelden.

Artikel 21

Dit artikel vormt een spiegelbepaling aan artikel 13 en legt het Vlaams Datanutsbedrijf de verplichting op om in te gaan op het verzoek van de burger om zijn gegevens te ontsluiten aan private of publieke partijen via de datakuis.

De tweede paragraaf bevestigt eveneens dat de ontvangende entiteiten enkel die gegevens mogen vragen die zij nodig hebben om hun taken te kunnen uitoefenen. Dit bevestigt wederom het principe van de doelbinding.

Het Vlaams Datanutsbedrijf kan in dit verband geen controletaak vervullen, hoogstens een waarschuwingsfunctie inbouwen om de burger te informeren in geval van disproportionele datadeling naar één of meerdere ontvangende entiteiten.

Het Vlaams Datanutsbedrijf dient in ieder geval, wanneer de burger verzoekt om de mededeling van gegevens via zijn datakuis, de gegevens mee te delen aan de ontvangende entiteit via elektronische weg. Voor wat betreft de mededeling aan de Vlaamse instanties, gebeurt deze elektronische mededeling door het Vlaams Datanutsbedrijf via het agentschap Digitaal Vlaanderen dat de rol van de Vlaamse Dienstenintegrator vervult.

Artikel 22

Dit artikel is de spiegelbepaling van artikel 16 en bevestigt het principe dat het verzoek van de burger om gegevens mee te delen door het Vlaams Datanutsbedrijf moet voldoen aan de vereisten van de vrije en expliciete toestemming zoals bepaald in de Algemene Verordening Gegevensbescherming indien er persoonsgegevens worden gedeeld. Deze vereisten van de toestemming zijn verder gespecificeerd in artikel 29.

Hoofdstuk 11. Aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens

Artikel 23

De afdeling over de aanvullende bepalingen voor de verwerking van persoonsgegevens doet geen afbreuk aan bestaande afwijkende regelgeving, zoals de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2014. Voor de persoonsgegevens die worden verwerkt krachtens dergelijke afwijkende regelgeving blijft de bestaande regelgeving gelden.

Artikel 24

In het kader van de gegevensdeling kunnen persoonsgegevens verwerkt worden. Het hoofdstuk dat de aanvullende bepalingen inzake verwerking van persoonsgegevens bevat, geldt onverminderd de bepalingen inzake verwerking van gegevens in het algemeen gelet op de cruciale en overkoepelende bepalingen die daarin zijn opgenomen.

Dit artikel bevat de categorieën van persoonsgegevens die door het Vlaams Datanutsbedrijf kunnen worden verwerkt in het kader van de platformen die zij aanbiedt. Het gaat om:

- 1° contact en identificatiegegevens, zoals naam, adres en geboortedatum;
- 2° gegevens over gezinssamenstelling, zoals burgerlijke staat en aantal kinderen;
- 3° beroep- en opleidingsgegevens, zoals jobtitel, werkgever en schoolloopbaan;
- 4° financiële gegevens, zoals bankrekeningnummer, loon en extralegale voordelen;
- 5° het identificatienummer van het Rijksregister;
- 6° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;
- 7° het ondernemingsnummer van de Kruispuntbank van Ondernemingen, indien het om een natuurlijke persoon gaat die een onderneming is;
- 8° kadastrale gegevens.

Het Vlaams Datanutsbedrijf kan enkel persoonsgegevens verwerken van die burgers die hun datakuis, vermeld in artikel 5, §1, 2°, hebben geactiveerd. Er worden geen persoonsgegevens verwerkt van burgers die deze datakuis niet hebben geactiveerd. Daarnaast kan het Vlaams Datanutsbedrijf ook persoonsgegevens verwerken van burgers krachtens afwijkende regelgeving, zoals het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en het GIPOD-decreet van 4 april 2014.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt de doelstellingen van de verwerking van persoonsgegevens, waarbij het Vlaams Datanutsbedrijf enkel de persoonsgegevens, vermeld in artikel 24, §1 en §2, kan verwerken met het oog op zijn doelstellingen en beleidsuitvoerende taken. Hiermee wordt in het bijzonder bedoeld de taken van het aanbieden van een platform voor datakluizen voor burgers, een platform dat zorg draagt voor de veilige en gewaarborgde afhandeling van de transacties tussen de betrokken burgers of overheidsinstanties en dat de eventuele verschuldigde vergoeding verwerkt die volgt uit de toegang van de betrokken burgers of overheidsinstanties tot de platformen en de uitvoering van bijzondere opdrachten die aansluiten bij zijn doelstellingen of beleidsuitvoerende taken en die bij of

krachtens een decreet worden toegewezen aan het Vlaams Datanutsbedrijf. Ook kan het Vlaams Datanutsbedrijf persoonsgegevens verwerken bij het uitvoeren van de taken vermeld in artikel 4 van het KLIP-decreet van 4 maart 2008 en artikel 5 van het GIPOD-decreet van 4 april 2014. Voor die taken blijven dan ook de vigerende regels van toepassing.

Artikel 26

Dit artikel verduidelijkt dat het Vlaams Datanutsbedrijf in principe optreedt als verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot zijn eigen verwerkingsactiviteiten als vermeld in artikel 25. De verantwoordelijke voor de verwerking wordt in artikel 4.7 AVG omschreven als de entiteit die "alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt". De definitie van verwerkingsverantwoordelijke in de AVG voorziet daarnaast in de mogelijkheid om, indien het doel en de middelen bij wet zijn bepaald, de verwerkingsverantwoordelijkheid toe te wijzen aan een entiteit.

De aanduiding van het Vlaams Datanutsbedrijf als verwerkingsverantwoordelijke voor zijn eigen verwerkingsactiviteiten laat onverlet i) dat het Vlaams Datanutsbedrijf toch kan optreden als verwerker ten behoeve van andere verwerkingsverantwoordelijken alsook ii) dat derde partijen die persoonsgegevens meedelen aan of ontvangen van het Vlaams Datanutsbedrijf verwerkingsverantwoordelijke zijn voor hun respectieve verwerkingsactiviteiten.

De aanleverende respectievelijk de ontvangende entiteiten treden eveneens op als afzonderlijke verwerkingsverantwoordelijke met betrekking tot het meedelen van gegevens aan het Vlaams Datanutsbedrijf respectievelijk het ontvangen van gegevens van het Vlaams Datanutsbedrijf.

Artikel 27

Dit artikel verduidelijkt de bewaartermijn van de verwerkte persoonsgegevens. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal de verwerkte persoonsgegevens niet langer bewaren dan nodig om de doeleinden van de verwerking te bereiken en conform artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, met name in de selectieregels die het administratieve of juridische nut van de gegevens bevatten, alsook een bewaartermijn met bijhorende motivering.

In navolging van het advies van de Raad van State werd het artikel aangevuld. Voor verwerkingen van persoonsgegevens zal geval per geval worden voorzien in een bewaartermijn. Artikel 27 volgt dan ook het advies van de Raad van State door te voorzien in bepaalde elementen die als leidraad kunnen dienen bij het bepalen van deze bewaartermijnen.

Vooreerst verwijst het artikel naar het doeleinde van de verwerking als element ter bepaling van de bewaartermijn. Daarnaast stelt het artikel dat tevens dient te worden rekening gehouden met wettelijk, decretaal of reglementair bepaalde bewaartermijnen, of met de mate waarin voldoende substantieel verband bestaat met wettelijke, decretale of reglementaire termijnen. Dat laatste element kan onder meer wijzen op wettelijke verjaringstermijnen die, na het verstrijken van

deze termijnen, de noodzaak tot het verwerken van bepaalde categorieën van persoonsgegevens wegnemen. Als derde element wordt de hernieuwing van de toestemming van de betrokkene aangereikt. Ten slotte maakt het decreet melding van de mate waarin kan worden voorzien in maatregelen die de identificatie van de betrokkene belemmeren. Dit houdt onder meer verband met de mogelijkheid tot het pseudonimiseren van bepaalde categorieën van persoonsgegevens, wat een langere bewaartermijn kan rechtvaardigen.

Het relatief belang van deze elementen dient geval per geval te worden bepaald. Artikel 27, vierde lid, sluit niet uit dat nog met andere elementen rekening wordt gehouden.

Er wordt verder ingeschreven dat persoonsgegevens in elk geval niet langer kunnen worden bewaard dan zes maanden na het overlijden van de betrokkene.

Daarnaast zullen persoonsgegevens verwijderd worden wanneer de betrokkene het Vlaams Datanutsbedrijf daarom verzoekt overeenkomstig de daartoe geldende voorwaarden zoals bepaald in de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Artikel 28

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 29

Dit artikel bevat een verduidelijking van het verzoek van de burger om gegevens te delen, met name dat dit verzoek dient te worden gelezen als een toestemming van de burger wanneer het om persoonsgegevens gaat. Deze toestemming moet aan een aantal voorwaarden voldoen, met name dat deze steeds uitdrukkelijk moet worden gegeven. Verder gelden de voorwaarden van de toestemming zoals voorgeschreven in artikel 4, 11) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, zijnde een vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiting waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt. Specifieke aandacht wordt gegeven aan de transparantie richting de burger, waarbij de burger steeds voorafgaand afdoende geïnformeerd is over de verwerking van persoonsgegevens waarop zijn toestemming betrekking heeft. Dit artikel bevestigt eveneens uitdrukkelijk dat de burger op elk ogenblik zijn toestemming kan intrekken. In ieder geval voorziet het Vlaams Datanutsbedrijf dat de toestemming wordt gegeven voor elke verwerking van persoonsgegevens waarop de toestemming betrekking heeft en voor een bepaalde termijn waarbinnen persoonsgegevens kunnen worden meegedeeld, waarbij deze termijn verschilt van het datadelingsinitiatief waarop de toestemming betrekking heeft. De burger zal op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt. Na het verstrijken van deze termijn dient de toestemming hernieuwd te worden door de burger. Ook na een vernieuwde toestemming zal de burger op regelmatige tijdstippen worden gevraagd of zijn toestemming nog geldt.

Paragraaf 2 van dit artikel verduidelijkt dat aanleverende of ontvangende entiteiten ook andere verwerkingsgronden kunnen toepassen om de gegevens die zij in hun bezit hebben te verwerken, bijvoorbeeld op grond van een wettelijke verplichting,

het vervullen van een taak van algemeen belang of voor de uitvoering van een overeenkomst met de betrokkene.

Artikel 30

Dit artikel voert een principieel kopieerverbod in van de persoonsgegevens voor de ontvangende entiteit, tenzij de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf, na advies van het adviescomité, hiermee heeft ingestemd en op voorwaarde dat de ontvangende entiteit:

- 1° de persoonsgegevens niet wijzigt;
- 2° de persoonsgegevens bijwerkt conform de regels die bepaald zijn in overleg met de betrokken aanleverende entiteit;
- 3° onmiddellijk de verwerkte persoonsgegevens verwijdert of de toegang ertoe onmogelijk maakt, zodra de ontvangende entiteit er daadwerkelijk kennis van heeft dat de persoonsgegevens verwijderd zijn van de plaats waar ze zich oorspronkelijk bevonden, dat de toegang tot die persoonsgegevens onmogelijk werd gemaakt, of zodra een administratieve of gerechtelijke autoriteit heeft bevolen de gegevens te verwijderen of de toegang ertoe onmogelijk te maken.
- 4° de verwerkte persoonsgegevens niet in de handel brengt zonder daartoe over een rechtvaardigingsgrond te beschikken. Dit is erop gericht om een loutere monetisering van de persoonsgegevens tegen te gaan.

De ontvangende entiteit beschrijft de modaliteiten hoe zij een kopie van de persoonsgegevens zal behandelen. De naleving van de voorwaarden tot uitzondering op het kopieerverbod is de eigen verantwoordelijkheid van de ontvangende entiteit zelf.

De tweede paragraaf voorziet in de sancties voor de ontvangende entiteit in geval van niet-naleving van het kopieerverbod, of de voorwaarden tot uitzondering hierop. Meer bepaald kan de raad van bestuur van het Vlaams Datanutsbedrijf de ontvangende entiteit bevelen om de ontvangen persoonsgegevens te verwijderen. Indien de ontvangende entiteit in gebreke blijft, kan de raad van bestuur de mededeling van persoonsgegevens van het Vlaams Datanutsbedrijf aan deze ontvangende entiteit tijdelijk of permanent stopzetten. De raad van bestuur wint voor elk van deze mogelijke sancties voorafgaand het advies in van het adviescomité of de functionaris voor gegevensbescherming van het Vlaams Datanutsbedrijf.

De derde paragraaf voorziet in het recht voor elke burger om na te gaan welke ontvangende entiteiten diens persoonsgegevens hebben geraadpleegd via het Vlaams Datanutsbedrijf. Deze bepaling is analoog aan artikel 15, §2 van het VDI-decreet. Het Vlaams Datanutsbedrijf voorziet daartoe de gepaste middelen.

Hoofdstuk 12. Wijzigingen aan het KLIP-decreet

Artikel 31 en 32

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 13. Wijzigingen aan het GIPOD-decreet

Artikel 33

Deze artikelen behoeven geen nadere toelichting.

Artikel 34

Aangezien het publiek-private karakter van het GIPOD-gegevensdelingsplatform recent werd verankerd in het gewijzigde GIPOD-decreet en gelet op de raakvlakken met het KLIP dat overgeheveld wordt naar het Vlaams Datanutsbedrijf, wordt ook het GIPOD naar het Vlaams Datanutsbedrijf overgeheveld. Dat vergt een wijziging van het GIPOD-decreet waar het Vlaams Datanutsbedrijf zal instaan voor de beleidsuitvoerende taken zoals beschreven in het GIPOD-decreet.

De eigendom van GIPOD zal overgaan naar het Vlaams Datanutsbedrijf conform de bepalingen van artikel 37. Om die reden wordt artikel 6, §2, eerste lid dat bepaalt dat de eigendom van GIPOD toekomt aan het agentschap Digitaal Vlaanderen opgeheven.

De gedeelde financiering (50% bijdragen van alle netbeheerders van fysieke leidingnetten en 50% bijdrage van het Vlaamse Gewest) van het GIPOD blijft behouden overeenkomstig de financieringsregeling die vandaag in het GIPOD-decreet is voorzien. Het agentschap Digitaal Vlaanderen blijft belast met het vestigen en innen van de bijdragen die zullen toekomen aan het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen en die door het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen in de vorm van werkingsmiddelen aan het Vlaams Datanutsbedrijf ter beschikking zullen worden gesteld. De door de Vlaamse Regering aangewezen personen binnen het agentschap Digitaal Vlaanderen blijven toezicht uitoefenen op de betaling en naleving van de verplichtingen betreffende deze bijdragen van de netbeheerders. Het Vlaams Datanutsbedrijf zal via het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen de nodige werkingsmiddelen ontvangen die de kosten voor het onderhoud, de exploitatie, het operationeel beheer en de verdere evolutie dekken. Die werkingsmiddelen zullen dus zoals vandaag voor de helft afkomstig zijn van de bijdragen van de netbeheerders en voor de helft van middelen uit de algemene begroting. In dat licht worden ook de artikelen 7 en 8 van het decreet van 15 januari 2016 houdende de oprichting van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen aangepast (zie artikelen 35 en 36).

Hoofdstuk 14. Wijzigingen aan het decreet van 15 januari 2016 houdende de oprichting van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen

Artikel 35 en 36

Voor deze artikelen wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 34.

Hoofdstuk 15. Slotbepalingen

Artikel 37

Het Vlaams Datanutsbedrijf treedt in de rechten en plichten van Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en van het Eigen Vermogen Digitaal Vlaanderen met betrekking tot de taken die hem in het decreet worden toevertrouwd en voorheen

werden opgenomen binnen voornoemde overheden. Omwille van rechtszekerheid wordt de Vlaamse Regering ermee belast de rechten en plichten die nodig zijn voor de taakstelling van het Vlaams Datanutsbedrijf en overgaan op te nemen in een lijst die wordt bepaald door de Vlaamse Regering. De overdracht gebeurt van rechtswege bij de bekendmaking van de lijst door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad en is tegenstelbaar vanaf de dag van die bekendmaking.

Artikel 38

Het ontwerp voorziet in een machtiging aan de Vlaamse Regering om de bestaande wets- en decreetbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen teneinde deze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit ontwerp.

Deze machtiging heeft voornamelijk betrekking op de mogelijkheid in hoofde van de Vlaamse Regering om bestaande wets- en decreetbepalingen te coördineren met de inhoud van dit ontwerp en om deze hiermee terminologisch te aligneren. Deze machtiging beoogt derhalve geen substantiële inhoudelijke aanpassingen van deze wets- en decreetbepalingen.

Het ontwerp stelt uitdrukkelijk voorop dat de door de Vlaamse Regering krachtens dit artikel vastgestelde besluiten ophouden uitwerking te hebben in de mate deze niet bij decreet worden bekrachtigd binnen een termijn van twaalf maanden na de datum van de inwerkingtreding ervan. De bekrachtiging werkt in voorkomend geval terug tot die datum. Tevens voorziet het ontwerp dat deze aan de Vlaamse Regering verleende machtiging beperkt is in de tijd door te expliciteren dat deze machtiging twaalf maanden na de inwerkingtreding van het ontwerp vervalft.

Tot slot voorziet het ontwerp dat de door de Vlaamse Regering krachtens dit artikel vastgestelde besluiten die zijn bekrachtigd door het Vlaams parlement alleen bij decreet kunnen worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

Artikel 39

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van het voorliggende ontwerp.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON